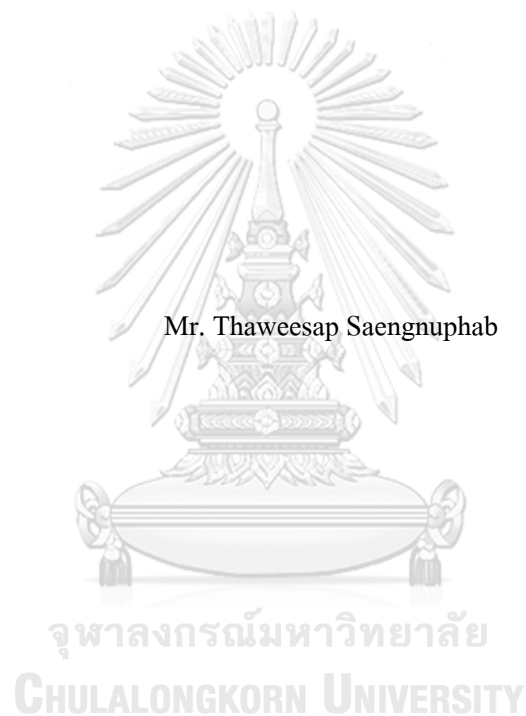

ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวดูต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่: กรณีศึกษา
ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารกิจการทางทะเล สหสาขาวิชาการบริหารทางทะเล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ATTITUDES AND PARTICIPATION OF TOURISTS ON THE SMOKE FREE BEACH
PROJECT: A CASE STUDY OF BANGSAEN BEACH, CHONBURI PROVINCE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science in Maritime Administration

Inter-Department of Maritime Administration

GRADUATE SCHOOL

Chulalongkorn University

Academic Year 2019

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการ
ชายหาดปลอดบุหรี่: กรณีศึกษาชายหาดบางแสน จังหวัด
ชลบุรี

โดย

นายทวีทรัพย์ แสงนุภาพ

สาขาวิชา

การบริหารกิจการทางทะเล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา วัฒนากร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธรรมนุญ หนูจักร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.กัลยา วัฒนากร)

..... กรรมการ
(นาวาเอกหญิง ดร.อรุณญา ศรีชัย)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.สุรีย์ สดภูมินทร์)

6187264520 : MAJOR MARITIME ADMINISTRATION

KEYWORD: Bangsaen Beach, Participation, Smoke-Free Beach Project, Cigarette Butts,
Smoking and The Discarding of Cigarette Butts

Thaweesap Saengnuphab : ATTITUDES AND PARTICIPATION OF TOURISTS ON
THE SMOKE FREE BEACH PROJECT: A CASE STUDY OF BANGSAEN BEACH,
CHONBURI PROVINCE. Advisor: Assoc. Prof. Dr. Gullaya Wattayakorn

The purpose of this research was to examine the attitudes and the participation of Thai tourists towards the smoke-free beach project at the Bangsaen beach area. In this study, 400 tourists were randomly selected by a questionnaire, while additional questionnaires were conducted with a specific group selection of 40 smokers on the beach. The study period ran from December 28th, 2019 until February 22th, 2020 with the survey days were on weekends. Data were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics.

The findings can be summarized as follows: (1) The tourists used the smoking box for smoking and discarding the cigarette butts at a moderate level, which was consistent with the survey results of 46.19% cigarette butts found along the roadside and the beach pathways, 36.49% was inside the smoking box and 17.32% was on the beach areas, respectively. (2) The participation of tourists on the smoke-free beach project overall was at a moderate level, with consciousness overall being at the highest level. Regarding attitude, knowledge, and awareness overall were at a high level, while the aspect of information perception and role model overall were at a moderate level. (3) Hypothesis testing indicated that tourists of different sexes and ages had different levels of participation in the project. (4) Of the six factors used for the analysis, it was found that only four factors namely; knowledge, information perception, consciousness and role model which can be best explained the relationship of the tourist's participation in the project by 15.2% with the statistical significance at the level of 0.05.

Field of Study: Maritime Administration Student's Signature

Academic Year: 2019 Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา วัฒนากร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก นาวาเอกหญิง ดร. อรัญญา ศรีชัย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร. สุรีย์ สดภูมินทร์ กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ที่ให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางการดำเนินงานวิจัยตลอดระยะเวลาการศึกษาวิจัย ตลอดจนช่วยตรวจสอบผลการวิเคราะห์ และแก้ไขข้อบกพร่อง จนเสร็จสมบูรณ์ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉราภรณ์ เปี่ยมสมบูรณ์ ประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำชี้แนะเพิ่มเติม ขณะเสนอผลการศึกษาวิจัย เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณนักท่องเที่ยวยุวชนชาติทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อีกทั้งตอบข้อสงสัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรสูบบุหรี่ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายชาติปลดคบุรี

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ที่สนับสนุนการเรียนในระดับปริญญาโทมาโดยตลอด

ท้ายที่สุดขอขอบคุณนายปฏิภาณ วัฒนานุกิจ ที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสถานที่ที่ศึกษาวิจัย ตลอดจนพฤติกรรม โดยเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวยุวชนชาติ และเป็นแรงบันดาลใจให้เลือกศึกษาวิจัยในหัวข้อนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ทวีทรัพย์ แสงนภาพ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย	3
1.4 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา.....	3
1.4.2. ขอบเขตด้านประชากร	4
1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่.....	4
1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	6
2.1.1 ระดับกระบวนการมีส่วนร่วม	6
2.1.2 เส้นใยของการมีส่วนร่วม	7
2.2 แนวคิด และทฤษฎีของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม	8
2.2.1 ปัจจัยด้านความรู้.....	8
2.2.2 ปัจจัยด้านความตระหนัก	9

2.2.3	ปัจจัยด้านทัศนคติ	11
2.2.4	ปัจจัยด้านการรับข้อมูลข่าวสาร	14
2.2.5	ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง	15
2.2.6	ปัจจัยการสำนึกรับผิดชอบ	16
2.3	ลักษณะของพื้นที่ชายหาดบางแสน	16
2.4	แหล่งที่มา ผลกระทบของปัญหาขยะจากก้นกรองนุหรี และแนวทางการแก้ไขปัญหา.....	17
2.4.1	แหล่งที่มาขยะประเภทก้นกรองนุหรี	17
2.4.2	ผลกระทบจากพฤติกรรมกรองนุหรี และทิ้งก้นกรองนุหรีบริเวณชายหาด	22
2.4.3	แนวทางแก้ไขปัญหา	24
2.5	ที่มาของโครงการชายหาดปลอดนุหรีในประเทศไทย	27
2.5.1	พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558	28
2.5.2	ลักษณะตู้สูบนุหรี	30
2.5.3	ลักษณะจุดสูบนุหรี	31
2.5.4	บริเวณที่ตั้งตู้สูบนุหรี และจุดสูบนุหรี	31
2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
2.6.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาด	32
2.6.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรองนุหรี และการทิ้งก้นนุหรีบริเวณชายหาด.....	33
2.7	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	35
2.7.1	ตัวแปรตาม (Dependent Variables)	35
2.7.2	ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)	35
2.7.3	ตัวแปรประชากรศาสตร์ (Demographic Variables)	35
2.8	กรอบแนวคิดงานวิจัย	36
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	38

3.1 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	38
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	40
3.3.1 การเก็บข้อมูลเบื้องต้นของนักท่องเที่ยว	40
3.3.2 เก็บข้อมูลตามแบบสอบถามสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการชายหาดปลอดบุหรี่	41
3.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	45
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	45
3.5.1 ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น.....	46
3.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	46
บทที่ 4 ผลการวิจัย	48
4.1 ผลการวิเคราะห์จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น.....	48
4.2 ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามในการสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	49
4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์.....	49
4.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาด ปลอดบุหรี่.....	52
4.2.3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	56
4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐาน.....	57
4.2.5 ผลการวิเคราะห์ผลการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยว ชายหาดบางแสน	66
4.2.6 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ขณะอยู่ที่ชายหาด บางแสน	68
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	71
5.1 สรุปผลการวิจัย	71

5.1.1	กระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น	71
5.1.2	ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์	72
5.1.3	ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	72
5.1.4	การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	74
5.1.5	ข้อสมมุติฐาน	74
5.1.6	ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	75
5.1.7	คำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมสูบบุหรี่บริเวณชายหาด.....	76
5.2	อภิปรายผล.....	76
5.2.2	ปัจจัย และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	78
5.2.3	ข้อสมมุติฐาน	79
5.4	ข้อเสนอแนะ	85
5.4.1	ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา	85
5.4.2	ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป	87
	บรรณานุกรม	88
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์.....	95
	ภาคผนวก ข ข้อมูลผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ.....	104
	ภาคผนวก ค กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	114
	ภาคผนวก ง รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย	125
	ประวัติผู้เขียน	129

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1 สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติบางแสน จังหวัดชลบุรีเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561	17
ตารางที่ 2.2 สถิติ และลำดับของปริมาณขยะทะเลประเภทก้นกรองบูทรีในประเทศไทย (เฉลี่ยต่อวัน) งบประมาณปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2561	18
ตารางที่ 2.3 สถิติ และลำดับของปริมาณขยะทะเลประเภทก้นกรองบูทรีในจังหวัดชลบุรี (เฉลี่ยต่อวัน) งบประมาณปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2561	18
ตารางที่ 2.4 ผลการสำรวจปริมาณขยะประเภทก้นกรองในบริเวณชายหาดนาร่อง 24 แห่ง ในปี พ.ศ. 2560 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม 2560	19
ตารางที่ 2.5 จำนวนขยะประเภทก้นกรองบูทรีทั้งหมด ตามแนวหาดของ 11 หาดในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560	20
ตารางที่ 2.6 จำนวนขยะประเภทก้นกรองบูทรี แต่ละบริเวณของหาดบางแสน ณ วันที่สำรวจ ในปี พ.ศ. 2561	21
ตารางที่ 2.7 ปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM _{2.5}) บริเวณชายหาดท่องเที่ยว 2 แห่งของ ประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2558	23
ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างประเทศที่มีการออกกฎหมาย และบทลงโทษสำหรับผู้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบูทรีบริเวณชายหาด	25
ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างองค์กรทางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาขยะจากก้นกรองบูทรี	27
ตารางที่ 2.10 ชายหาดนาร่องตาม โครงการชายหาดปลอดบูทรี 24 แห่ง ใน 15 จังหวัด	27
ตารางที่ 2.11 บริเวณที่ตั้งตู้ และจุดสูบบุหรี่ จำนวน 21 จุด ตลอดแนวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี	31
ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่จะถูกเก็บแบบสอบถาม จำแนกตาม บริเวณจุดกิจกรรมนันทนาการหลักของชายหาดบางแสน	39
ตารางที่ 3.2 กระบวนการเก็บข้อมูลของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน	40

ตารางที่ 3.3 ช่วงคะแนน และระดับความสำคัญของปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	42
ตารางที่ 3.4 ช่วงคะแนน และระดับความสำคัญของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	45
ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น.....	48
ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	49
ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	53
ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของ การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	56
ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	57
ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างช่วงอายุ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	58
ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของช่วงอายุ นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนรายคู่.....	59
ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	59
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างอาชีพ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	60
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่.....	61
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างถิ่นที่พำอาศัย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	61
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาด บางแสน (ต่อปี) และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	62

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างบุคคลโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวนำมาด้วย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่63

ตารางที่ 4.14 รูปแบบ (Model) ของชุดปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)64

ตารางที่ 4.15 ผลสรุปการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)65

ตารางที่ 4.16 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่ในบริเวณพื้นที่ชายหาดบางแสน66

ตารางที่ 4.17 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่66

ตารางที่ 4.18 จำนวน และร้อยละจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่ สูบบุหรี่ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสน68

ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ86

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 แผนที่ชายหาดบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี	4
ภาพที่ 2.1 ลำดับของการสะสมความรู้ และเจตคติ เพื่อให้เกิดเป็นความตระหนักในสิ่งแวดล้อม ...	11
ภาพที่ 2.2 โมเดลพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมแรกเริ่ม.....	12
ภาพที่ 2.3 สามเหลี่ยมแสดงองค์ประกอบของทัศนคติ	13
ภาพที่ 2.4 ผู้สูบบุหรี่ จุดที่ 11 บริเวณด้านข้าง โรงแรมเฮอริเทจ	30
ภาพที่ 2.5 บริเวณจุดสูบบุหรี่	31
ภาพที่ 2.6 ที่ตั้งตู้ และจุดสูบบุหรี่ตลอดแนวชายหาดบางแสน จำนวน 21 จุด.....	32
ภาพที่ 2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework)	36
ภาพที่ 3.1 ขอบเขตพื้นที่การเก็บแบบสอบถาม.....	39
ภาพที่ 3.2 ขอบเขตพื้นที่การสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.....	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากสถานการณ์ปัญหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และการทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยว นำไปสู่ปัญหาปริมาณขยะชายหาดประเภทก้นกรองบุหรี่ในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเล ตลอดจนคุณภาพอากาศบริเวณชายหาด การก่อให้เกิดความรำคาญ การทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยว และสุขภาพของนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ทั้งนี้ก้นบุหรี่เป็นประเภทของขยะทะเลที่พบมากที่สุดบริเวณชายหาดท่องเที่ยวหลายแหล่ง จากการประมาณพบว่าทั่วโลกมีการขายบุหรี่จำนวน 6 ล้านล้านมวนต่อปี และมากกว่า 4.5 ล้านล้านชิ้น (Araújo and Costa, 2019: 137)^[1] หรือคิดเป็น 2 ใน 3 ของจำนวนบุหรี่ต่อปี ที่ถูกทิ้งอยู่ในสิ่งแวดล้อมอย่างไร้จิตสำนึก

ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี เป็นหนึ่งในชายหาดท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง และได้รับความนิยมแห่งหนึ่งในประเทศไทย โดยที่ตั้งของชายหาดบางแสนอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรี ประมาณ 10 กิโลเมตร (ชื่นใจ บูชาธรรม, 2542: 36)^[2] มีการเดินทางที่สะดวก และไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร โดยมีระยะทางจากกรุงเทพมหานครถึงชายหาดบางแสนประมาณ 105 กิโลเมตร ในปี พ.ศ. 2561 ชายหาดบางแสนมีจำนวนผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยว + นักทัศนจร) เฉลี่ยเท่ากับ 2,846,339 คน เป็นชาวไทยจำนวน 2,707,726 คน และชาวต่างชาติจำนวน 138,613 คน (เทศบาลแสนสุข, 2562)^[3] โดยในอดีตที่ผ่านมามีการพัฒนาของประเทศไทยนั้นได้อาศัยทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์เป็นเครื่องมือในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ ผ่านการพัฒนา และการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของภาครัฐ มุ่งเน้นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว โดยขาดการคำนึงถึงความพร้อมด้านการจัดการทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว ด้วยแผนการพัฒนาดังกล่าวทำให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความยากลำบาก และขาดความระมัดระวังในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเป็นระยะเวลานาน จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของชายหาดบางแสนให้เสื่อมโทรมลง ผลกระทบต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นด้วยความรวดเร็ว อีกทั้งยังมีแนวโน้มที่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดในปัจจุบัน ตัวอย่างเช่น การบุกรุกพื้นที่อนุรักษ์ ความเสียหายของความหลากหลายทางชีวภาพ และปัญหามลพิษทางน้ำ (ปารีชาต ห่วงศรี, 2545: 1)^[4] และหนึ่งในปัญหาที่เป็นประเด็นที่สำคัญ คือพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยว นำไปสู่ปัญหาของขยะประเภทก้นกรองบุหรี่จำนวนมากบนชายหาดบางแสน

โดยพบว่าก้นกรองบุหรี หรือซองบุหรีเปล่า มักจะถูกทิ้งอยู่ตามริมถนน แนวชายหาด และบริเวณรอบเก้าอี้ผ้าใบของชายหาดบางแสน หากคิดรวมเฉพาะก้นกรองบุหรีแล้ว ทั้งความยาวชายหาดบางแสนประมาณ 2,200 เมตร พบจำนวนของก้นกรองบุหรีสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม พ.ศ. 2560 ได้จำนวน 65,480 ชิ้น (กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560) ^[5] ก้นกรองบุหรีที่ถูกทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อมเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อมนุษย์โดยตรง คือเป็นขยะที่อุดตันทางระบายน้ำก่อปัญหาน้ำท่วมขัง หรือถูกพัดพาลงสู่คลอง และลงสู่ทะเล เมื่อก้นกรองบุหรีสัมผัสกับน้ำจะปล่อยสารเคมีที่เป็นพิษ เช่น แคลเซียม ตะกั่ว สารหนู และอนุพันธุ์ของยาฆ่าแมลงออกมาสะสมอยู่ใต้พื้นทรายตามชายหาด หรือในน้ำทะเล จึงเป็นที่แน่นอนว่าย่อมก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต และระบบนิเวศ นอกจากนี้ปัญหาการสูบบุหรี่บริเวณชายหาดยังทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยว สร้างความรำคาญ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ อีกทั้งต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน

ด้วยเหตุนี้ปัจจุบันประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเป็นที่มาของ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี” ภายใต้การบริหารจัดการของกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งร่วมกับเทศบาลท้องถิ่นในบริเวณชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งมีชายหาดบางแสนเป็นหนึ่งในจำนวนชายหาดนำร่องจาก 24 ชายหาดใน 15 จังหวัด (กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2560: 4) ^[5] ทั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อสร้างความตระหนัก ปกป้อง และฟื้นฟูระบบนิเวศชายฝั่ง อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาพลักษณ์ความสะอาดที่ดีต่อการท่องเที่ยวชายหาด ทั้งนี้จึงได้มีการกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้สูบบุหรี่หรือทิ้งก้นกรองบุหรีบริเวณชายหาด เพื่อเป็นการลดปริมาณของขยะชายหาดประเภทก้นกรองบุหรี แต่ในขณะเดียวกันก็อนุญาตให้สูบบุหรี่ได้ในพื้นที่ที่กำหนดโดยเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานราชการสำหรับชายหาดบางแสนได้มีการกำหนดจุดที่ตั้งตู้สูบบุหรี่จำนวน 3 ตู้ และจุดสูบบุหรี่จำนวน 18 จุด ตลอดแนวชายหาด (เทศบาลแสนสุข, 2562) ^[6] เพื่อจำกัดพื้นที่การสูบบุหรี่ และจุดทิ้งก้นกรองบุหรี ซึ่งจะถูกนำไปกำจัดได้อย่างถูกวิธี

จากที่มา และความสำคัญดังกล่าว การศึกษาวิจัยครั้งนี้จึงมีความสนใจกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนนี้ต่อทัศนคติ ความตระหนัก ความรู้ การเห็นแบบอย่าง การสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม การรับทราบข้อมูลข่าวสาร และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี” ซึ่งผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสูบบุหรี่ และปัญหาขยะที่เกิดจากการทิ้งก้นกรองบุหรีบริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน รวมถึงชายหาดท่องเที่ยวอื่น ๆ อีกทั้งยังเป็นการสร้างจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านความตระหนัก ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง และ ปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบ
2. สสำรวจการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ตลอดจนเก็บข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วไปบริเวณที่เก็บข้อมูล จำนวนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ หรือใช้ตู้สูบบุหรี่ และจำนวนกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดบางแสนที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมชายหาด
3. สสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อผลการดำเนิน โครงการชายหาดปลอดบุหรี่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงทัศนคติต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนต่อสุขภาพ ระบบนิเวศ และทรัพยากรชายหาด
2. ทราบถึงการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ตลอดจนพฤติกรรมการสูบบุหรี่ การกั้นกรองบุหรี่ และจำนวนกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดบางแสน เพื่อแสดงถึงการเคารพกฎหมาย การมีสำนึกรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น การส่งเสริม และปกป้องสิ่งแวดล้อมชายหาด ตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งในการลดปริมาณของขยะจากผลิตภัณฑ์บุหรี่ของชายหาด
3. สามารถนำผลที่ได้จากงานวิจัยนี้ใช้เพื่อประโยชน์สำหรับการพัฒนา และปรับปรุงโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาพฤติกรรมสูบบุหรี่ และปัญหาขยะที่เกิดจากการกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวในชายหาดอื่น ๆ ทั่วประเทศไทย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นศึกษาทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยมีเนื้อหาของงานวิจัย ได้แก่ การเก็บข้อมูลเบื้องต้น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลด้านทัศนคติ ความตระหนัก ความรู้ การรับรู้ข่าวสาร การเห็นแบบอย่าง

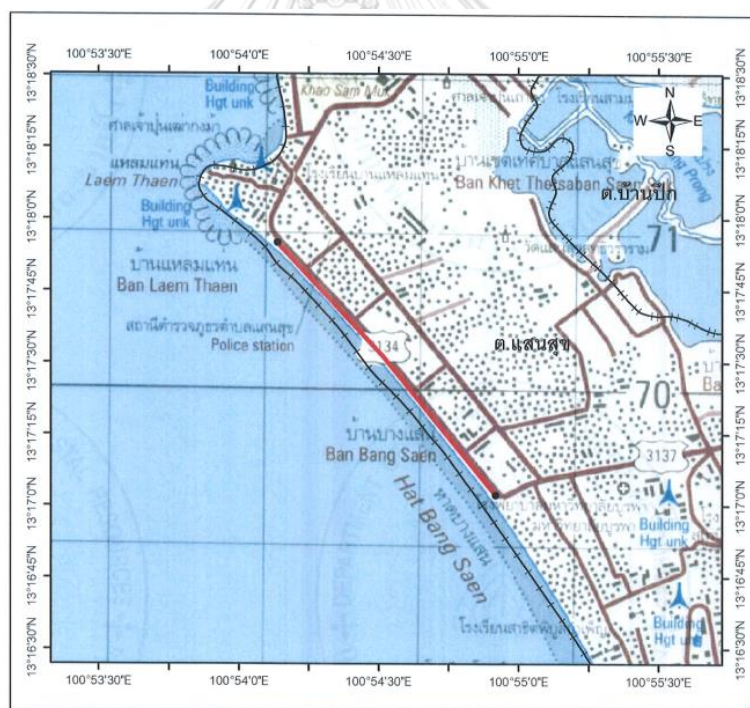
และการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบอันเกิดจากการสูญบุหรื หรือทั้งกั้นกรองบุหรืบริเวณชายหาดตลอดจนการแสดงข้อคิดเห็นต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรื

1.4.2. ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มของประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทย ช่วงอายุ 15 ปีขึ้นไป ทั้งเพศชาย และหญิง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากสูตรการคำนวณของ Yamane (1967) ^[7]

1.4.3. ขอบเขตด้านพื้นที่

เก็บข้อมูลด้านทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรื กำหนดพิกัดขอบเขตด้านพื้นที่ชายหาดบางแสนตามที่กฎหมายกำหนด ครอบคลุมตั้งแต่ จุดที่ 1) $13^{\circ}17'55.02''$ เหนือ $100^{\circ}54'8.24''$ ตะวันออก ถึง จุดที่ 2) $13^{\circ}17'2.21''$ เหนือ $100^{\circ}54'55.04''$ ตะวันออก ทั้งนี้รวมถึงพื้นที่แนวชายหาดทั้งหมดลงไปในทะเล จนถึงแนวน้ำลงต่ำสุดตามธรรมชาติ (พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2560) ^[8] ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แผนที่ชายหาดบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

ที่มา : พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2560 ^[8]

1.5 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

จุดสูบบุหรี่ หมายถึง พื้นที่ที่อนุญาตให้สูบบุหรี่ได้ โดยจำกัดพื้นที่สำหรับการสูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยว และมีป้ายแจ้งชัดเจน ตั้งอยู่ตลอดแนวชายหาดบางแสน จำนวนทั้งสิ้น 21 จุด แบ่งออกเป็นจุดที่ตั้งตู้สูบบุหรี่จำนวน 3 ตู้ และจุดสูบบุหรี่จำนวน 18 จุด

พฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ หมายถึง นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทยที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่สม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน สูบบุหรี่เป็นบางครั้ง หรือเคยสูบบุหรี่

บริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด หมายถึง บริเวณพื้นที่ริมถนนทั้งสองฝั่งถนน และทางเดินริมชายหาด ทั้งนี้ประกอบด้วยร้านค้าบริเวณทางเดินริมชายหาดบางแสน และที่จอดรถบริเวณริมถนน

แนวชายหาด หมายถึง บริเวณพื้นที่ตั้งแต่ทางเดินริมชายหาด ลงไปจนถึงแนวน้ำลงต่ำสุดตามธรรมชาติ ทั้งนี้ประกอบด้วยบริเวณเก้าอี้ผ้าใบ และบริเวณชายหาดบางแสน

นักท่องเที่ยว หมายถึง นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ กรณีศึกษาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” มีข้อมูล เอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ชินสร ยืนยง (2561: 121)^[9] กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตมนุษย์บนโลกใบนี้ เพราะมนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคมต่างพึ่งพาอาศัยกัน และต่างต้องมีบทบาทภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบตามวาระ โอกาสที่มาถึง

ณัฐธิดา ชัยสงคราม และยุทธพงษ์ ลีลากิจไพศาล (2560: 86)^[10] กล่าวว่า การมีส่วนร่วม นั้น จะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มจนถึงสิ้นสุดการดำเนินงาน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมกำหนดปัญหา วางแผนตัดสินใจ ระดมทรัพยากร บริหารจัดการ ติดตามประเมินผล และร่วมรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น

ทั้งนี้หากกล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจำลอง โพธิ์บุญ (2550: 147)^[11] ได้ให้ความหมายโดยสรุปไว้ว่า คือการที่ประชาชนในชุมชน มีความร่วมมือร่วมใจกันในการควบคุมการใช้ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของชุมชน โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การศึกษาประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่มีในชุมชน การหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา การกำหนดแนวทางการป้องกันปัญหา การตัดสินใจ และการดำเนินการแก้ไขปัญหาลงมือของชุมชน โดยอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายในการช่วยกันแก้ไขปัญหาลงมือของชุมชน ดังกล่าว

2.1.1 ระดับกระบวนการมีส่วนร่วม

ระดับกระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 5 ระดับ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Participation in Planning) เป็นระดับที่เปิดโอกาสให้มีการสื่อสารแบบสองทางในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ และความต้องการของประชาชน ที่ซึ่งเป็นระดับที่สำคัญในการริเริ่มกระบวนการวางแผน ผ่านการวิเคราะห์ปัญหา ลำดับความสำคัญ กำหนดแนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหา ติดตาม และประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Participation in Implementation) ระดับนี้จะเป็นการร่วมกันจัดทำกิจกรรมหรือโครงการ โดยดำเนินตามแผนที่กำหนดไว้ร่วมกับผู้รับผิดชอบโครงการ หรือกิจกรรมนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่วางไว้
3. การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ (Participation in Utilization) เป็นการนำกิจกรรมที่ได้ดำเนินการนั้นซึ่งได้กำหนดไว้ตามแผนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ผลที่ได้รับจะเป็นการเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และการจัดกลาทางสังคมของชุมชน
4. การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์ (Participation in Benefit Sharing) เป็นการกระจายผลประโยชน์จากการดำเนินงานของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเสมอภาค
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบ และติดตามผลการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการว่าบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ เพื่อให้ทราบอุปสรรคในการดำเนินการ และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข (วิทยานภิส รัชตะวรรณ และคณะ, 2561: 233-234) ^[12]

สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรเดช ชุมณี (2557: 28) ^[13] อธิบายองค์ประกอบของขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น เพื่อกำหนดความต้องการของชุมชน เช่น การค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา และแนวทางแก้ปัญห
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรม เพื่อจัดทำโครงการพัฒนาต่าง ๆ
3. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนงานหรือโครงการ โดยร่วมสนับสนุนทุนทรัพย์ หรือสละแรงกายแรงใจ

2.1.2 เงื่อนไขของการมีส่วนร่วม

จากงานวิจัยของธีรเดช ชุมณี (2557: 30) ^[13] ได้อธิบายเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมไว้ดังต่อไปนี้

1. บุคคลต้องการมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม (Freedom to participation) ประชาชนต้องมีความอิสระ และจะต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วม (Ability to participation) โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไปความสามารถของตน
2. บุคคลต้องได้รับการสนับสนุนจากหลายฝ่าย เช่น หน่วยงานราชการ องค์กร เอกชน และนักพัฒนาท้องถิ่น

3. บุคคลต้องมีความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม (Willingness to Participation) ประชาชนต้องมีความสนใจที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมนั้น โดยไม่ถูกบังคับกะเกณฑ์

ดังนั้นจากแนวคิด และทฤษฎีข้างต้น จึงสามารถสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้ว่าเป็นการอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ในการเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ ผ่านกระบวนการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือปฏิบัติ ผลที่ประ โยชน์ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมจะส่งผลให้สามารถรักษาแหล่งทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนเพิ่มระดับการพึ่งพาตนเอง และพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่ความยั่งยืนด้านสังคม และเศรษฐกิจจากการใช้ประโยชน์จากแหล่งทรัพยากรที่สมบูรณ์ในการสร้างรายได้ให้แก่ประเทศ และชุมชน

การมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยจึงถือว่าการมีส่วนร่วมเพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรูปแบบหนึ่งเช่นกัน เนื่องจากต้องอาศัยกระบวนการ และความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหา โดยผู้ที่มีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งไม่เพียงแต่ภาครัฐ และเทศบาลในท้องถิ่น แต่ยังรวมถึงบุคคลทั่วไปที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในการมีส่วนร่วมปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ซึ่งผลประโยชน์จากการมีส่วนร่วมจะสร้างความยั่งยืนแก่ทรัพยากร การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการสร้างภาพลักษณ์ความสะอาดที่ดีต่อการท่องเที่ยวชายหาด เป็นผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งผลประโยชน์จะย้อนกลับมาสู่การสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนในพื้นที่ และประเทศต่อไป

2.2 แนวคิด และทฤษฎีของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านความตระหนัก ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านการรับข้อมูลข่าวสาร ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง และปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

2.2.1 ปัจจัยด้านความรู้

ความรู้เป็นปัจจัยมีผลต่อการแสดงออกทั้งทางความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมทางสิ่งแวดล้อม โดยหากจะส่งเสริมหรือจูงใจให้ผู้คนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องให้ความรู้ และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้ นักท่องเที่ยวมีความรู้ และข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน สำหรับการตัดสินใจในการมีส่วนร่วม ดังนั้นความรู้จึงจัดเป็นปัจจัยหนึ่งใน 6 ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของงานวิจัยในครั้งนี้

ตามความหมายของสำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562)^[14] ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้ หมายถึง สิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติ และทักษะ อีกทั้งความรู้ยังหมายถึงสิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิด หรือการปฏิบัติ

ชญาธิศ ปลื้มอุดม (2557: 11)^[15] ให้ความหมายของความรู้ว่าเป็น ข้อมูลที่ถูกต้องที่บุคคลหนึ่งได้รับมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์สั่งสมจนเกิดเป็นความเข้าใจ นำพาไปสู่พื้นฐานของความคิด การวิเคราะห์ ตลอดจนการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบทิศทางการดำรงชีวิต โดยอาศัยการเรียนรู้ดังที่กล่าวมานี้เป็นส่วนช่วยเพิ่มศักยภาพของบุคคลหนึ่งให้พัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น

สำหรับความหมายของความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งทะเล หรือการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาด ฉัชชาธิศ ชัยศิริจิรสิน (2560: 27)^[16] ให้ความหมายว่าเป็น ข้อมูล และสารสนเทศด้านทรัพยากรทางทะเลที่ผสมผสานกับประสบการณ์ ความรอบรู้ การแสดงทัศนคติ ความคิดเห็น และพร้อมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ต่อการตัดสินใจเพื่อการมีส่วนร่วม

(1) ความรู้ที่มีผลต่อการส่งเสริมพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

1. รูปแบบความรู้ต่าง ๆ ถ้าสอดคล้องซึ่งกัน และกัน สามารถกระตุ้นระดับพฤติกรรมได้
2. ความรู้นั้นต้องจัดได้ว่าเป็นความรู้ที่จำเป็นต่อพฤติกรรม แม้ว่าอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมก็ตาม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจของบุคคลนั้น ตัวอย่างเช่น หากต้องการส่งเสริมพฤติกรรมการทิ้งขยะ อาจจำเป็นต้องให้ความรู้ถึงเหตุผล ความจำเป็น และวิธีการแยกขยะ เป็นต้น หรืออาจกล่าวได้ว่าพฤติกรรมที่เหมาะสมจะไม่เกิดขึ้น หากขาดความรู้ที่เหมาะสม ดังนั้นความรู้จึงสามารถใช้ทำนายพฤติกรรมได้
3. ในกรณีที่มีสถานการณ์ที่สามารถเป็นปัจจัยกระตุ้นได้ดีกว่า จะส่งผลให้ความรู้มีอิทธิพลน้อยกว่าที่ควร ตัวอย่างเช่น สถานการณ์ขยะล้นเมืองเนื่องจากไม่สามารถจัดเก็บ และกำจัดได้หมด ประชาชนต้องพบเห็นขยะกลาดเกลื่อนไปทั่วบริเวณ และส่งกลิ่นเหม็นไปทั่ว สถานการณ์เช่นนี้หากประชาชนได้รับการกระตุ้นให้หันมาร่วมกันลดปริมาณขยะ ย่อมมีแนวโน้มได้รับความร่วมมือมากขึ้น (ปรียาพร พรหมพิทักษ์, 2558: 49)^[17]

2.2.2 ปัจจัยด้านความตระหนัก

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2562)^[18] ให้ความหมายของความตระหนักว่าเป็น ู้ประจักษ์ชัด ู้ชัดแจ้ง ขณะที่ความหมายความตระหนักจากงานวิจัยของ เอกลักษณ์ ธนเจริญพิศาล

(2554: 18) ^[19] กล่าวว่า ความตระหนัก คือ การรับรู้แบบถูกคิดขึ้นมากะทันหัน ซึ่งการถูกคิดนี้จะเป็นสิ่งที่คล้ายกับความรู้สึกจนบางครั้งไม่สามารถแยกได้ว่าเป็นการตระหนักหรือความรู้สึกที่เกิดขึ้น แต่ทั้งนี้ความตระหนักจะเกิดขึ้นได้นั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบจากสิ่งแวดล้อมรอบตัว การกระทำในอดีต และสิ่งที่ส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึก เป็นต้น

สำหรับความหมายของความตระหนักในสิ่งแวดล้อม หมายถึง ผลของการตอบสนอง หรือมุมมองของผู้คนต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมในอีกความหมายยังหมายถึงการรับรู้ และเข้าใจในข้อเท็จจริงต่อสถานการณ์ของปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น (Boiyo, 2014: 18) ^[20] ซึ่งสอดคล้องกับ Kollmuss and Agyeman (2002: 253) ^[21] กล่าวว่า ความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อมคือการรับรู้ถึงผลกระทบอันเนื่องมาจากการกระทำของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม ความตระหนักสิ่งแวดล้อมนั้นเกี่ยวข้องกับทั้งองค์ประกอบของความรู้ ความเข้าใจ และอารมณ์การรับรู้ นั้นหมายความว่าหากความรู้ และความเข้าใจต่อปัญหาของสิ่งแวดล้อมมีอยู่จำกัด จะส่งผลให้การตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมต่ำกว่าที่ควร

(1) กระบวนการเกิดความตระหนักในสิ่งแวดล้อม

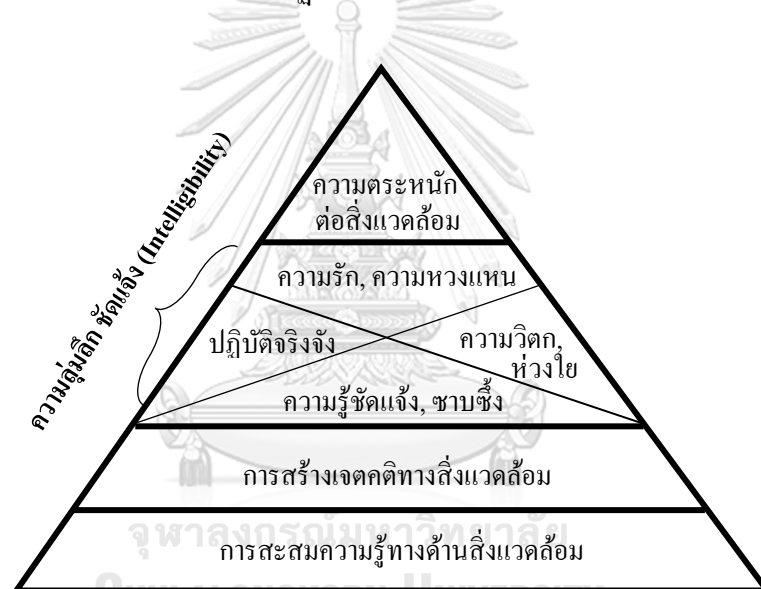
ขั้นตอนการเกิดความตระหนักในสิ่งแวดล้อมนั้น จะต้องมีลำดับขั้นตอน และกระบวนการ โดยเริ่มแรกคือ จะต้องมี การรู้ชัดเจนในเรื่องสิ่งแวดล้อมที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ทางสิ่งแวดล้อม ที่ถูกต้อง คือ รู้กว้าง และรู้จักผสมผสานในด้านวิชาแขนงต่าง ๆ ซึ่งเป็นความรู้ที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกัน จนสามารถสร้างมโนภาพ ปัญหา และเหตุของปัญหา ตลอดจนแนวทางการแก้ไข แผนการแก้ไข และอื่น ๆ ได้ โดยเมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วจะต้องมีการสร้างเจตคติ หรือทัศนคติ (Attitude) ทางสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้อง คือ มีการเห็นหรือสัมผัสจริงผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า จนเกิดทัศนคติที่ถูกต้อง และมั่นคง ภายหลังจากเกิดการสะสมความรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อม และทัศนคติ กระบวนการต่อไปหากต้องการให้เกิดความตระหนักจึงจะต้องสร้างความมุ่งมั่นชัดเจน (Intelligibility) ในเรื่องสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะ และจะต้องมีการปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย (ดังภาพที่ 2.1)

ด้านของความมุ่งมั่น ชัดแจ้งที่ก่อให้เกิดความตระหนักในสิ่งแวดล้อม สามารถแบ่งได้ 4 ขั้นตอน (กิตติภูมิ มีประดิษฐ์, 2542: 35) ^[22] ได้แก่

1. มีความรู้ที่ชัดเจน และซาบซึ้ง หมายถึง เข้าใจอย่างถ่องแท้ในเรื่องสิ่งแวดล้อม รู้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดผิด สิ่งใดดีสิ่งใดไม่ดี สิ่งใดก่อให้เกิดประโยชน์ สิ่งใดก่อให้เกิดโทษ และสิ่งใดก่อให้เกิดผลดีผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม
2. มีความรัก และความหวงแหน หมายถึง รัก และความหวงแหนสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูก สิ่งที่ดี สิ่งที่มีประโยชน์ และก่อให้เกิดผลดีต่อมนุษยชาติหรือต่อโลก เช่น

ความรัก และหวงแหนในความงามของธรรมชาติ ป่าเขา ชายทะเล เกาะแก่ง ต้นไม้
ลำธาร ทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า เป็นต้น

3. มีความวิตก และห่วงใย หมายถึง รู้สึกเป็นห่วง และกังวลถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม
เช่น ความวิตก และความห่วงใยต่อภัยแล้ง ที่นำไปสู่วิกฤตการณ์การขาดแคลนน้ำซึ่ง
เกิดจากการตัดไม้ทำลายป่า เป็นต้น ตลอดจนความวิตกกังวล และความห่วงใยถึงสิ่งที่จะ
เกิดขึ้นกับมนุษย์ และสิ่งแวดล้อมทั้งในปัจจุบัน และอนาคต
4. การปฏิบัติอย่างจริงจัง เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพื่อให้เกิดความตระหนักใน
สิ่งแวดล้อม เพราะขั้นตอนทั้ง 3 ข้อ ที่ได้กล่าวมาในข้างต้นเป็นเพียงพื้นฐาน
ที่ก่อให้เกิดผลทางด้านลักษณะนิสัย แต่ผลในทางนามธรรมที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อม
จำเป็นต้องอาศัยการลงมือปฏิบัติตามความเป็นจริง

ภาพที่ 2.1 ลำดับของการสะสมความรู้ และเจตคติ เพื่อให้เกิดเป็นความตระหนักในสิ่งแวดล้อม

ที่มา : กิตติภูมิ มีประดิษฐ์ (2542: 35) ^[22]

2.2.3 ปัจจัยด้านทัศนคติ

ปัจจัยต่อมาที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ โดยแรกเริ่มนั้นพฤติกรรม
ด้านสิ่งแวดล้อมเกิดจากความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ความรู้จะสามารถกระตุ้นให้เกิดทัศนคติต่อ
สิ่งแวดล้อม ซึ่งนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในที่สุด (ดังภาพที่ 2.2) แต่ต่อมานั้น
พบว่า ยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น ความตระหนัก การรับข้อมูลข่าวสาร การเห็นแบบอย่าง
การมีสำนึกรับผิดชอบ เพศ และอายุ เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับพฤติกรรมเช่นกัน ดังนั้น
ถึงแม้ว่าบุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งแวดล้อมก็ไม่ได้หมายความว่า จะมีพฤติกรรม หรือ

การกระทำเพื่อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมเสมอไป เพราะยังมีปัจจัยด้านอื่น ๆ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นที่มีผลต่อการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านสิ่งแวดล้อม

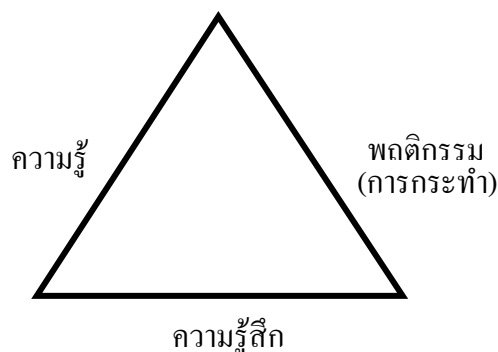
ภาพที่ 2.2 โมเดลพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมแรกเริ่ม

ที่มา : ปรียานุช พรหมพิทักษ์ และคณะ (2558: 26) ^[17]

(1) องค์ประกอบด้านทัศนคติ

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2546) ^[23] อธิบายองค์ประกอบของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติในบุคคลปกติจะต้องประกอบด้วยอาการครบ 32 ประการ (ดังภาพที่ 2.3) ทั้งนี้เปรียบได้กับสามเหลี่ยมที่ต้องประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านความรู้สึก (Affective Component) คือ การที่บุคคลหนึ่งจะมีเจตคติ หรือทัศนคติอย่างไร เช่น ชอบ หรือไม่ชอบ ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัย หรือองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ความรู้สึก เนื่องจากความรู้สึกจะบ่งชี้ว่าชอบ หรือไม่ชอบ
2. ด้านความรู้ (Cognitive Component) บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติอย่างไร จะต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์ ว่าเคยรับรู้มาก่อน ไม่เช่นนั้นบุคคลไม่อาจจะกำหนดความรู้สึก หรือทำที่ว่าชอบหรือไม่ชอบได้
3. ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) คือ บุคคลหนึ่งจะมีทัศนคติอย่างไร ให้สังเกตจากการกระทำ หรือพฤติกรรม ถึงแม้ว่าพฤติกรรมนั้นจะเป็นองค์ประกอบสำคัญของทัศนคติ แต่ยังคงมีความสำคัญน้อยกว่าองค์ประกอบของทัศนคติด้านความรู้สึก เนื่องจากในบางครั้งบุคคลมักจะกระทำไปโดยขัดกับความรู้สึก โดยสรุปแล้วทัศนคติมีผลกระทบต่อพฤติกรรมมนุษย์ ถ้ามนุษย์มีทัศนคติเชิงบวก จะแสดงพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ และเช่นเดียวกันในทางตรงกันข้าม หากมนุษย์มีทัศนคติเชิงลบ อาจจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว หรือทำลายได้

ภาพที่ 2.3 สามเหลี่ยมแสดงองค์ประกอบของทัศนคติ

ที่มา : สวงน สุทธิเลิศอรุณ (2546) ^[23]

(2) กระบวนการเกิดทัศนคติ

จากงานวิจัยของประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 64-65) ^[24] ได้อธิบายกระบวนการเกิดทัศนคติที่สำคัญไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทางที่ดี หรือไม่ดี จะทำให้บุคคลนั้นเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน
2. การติดต่อสื่อสารจากบุคคลอื่น กล่าวคือ การเกิดทัศนคติได้จากการรับรู้ข่าวสารต่าง ๆ จากบุคคลอื่น ยกตัวอย่างเช่น เด็กที่ได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่ก็จะเกิดทัศนคติต่อการกระทำต่าง ๆ ตามที่เคยรับรู้มา เป็นต้น
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง การเลียนแบบบุคคลอื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น การเลียนแบบพฤติกรรมความชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งหนึ่งตามบุคคลที่มีอิทธิพลต่อตนเอง เป็นต้น
4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครอบครัว โรงเรียน หรือหน่วยงาน เป็นต้น

(3) กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

Kelman (1958: 53) ^[25] ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ โดยเชื่อว่าทัศนคติอย่างเดียวกัน อาจเกิดในตัวบุคคลด้วยวิธีที่แตกต่างกัน จากความคิดนี้ทำให้สามารถแบ่งกระบวนการ เปลี่ยนแปลงทัศนคติออกเป็น 3 ประการ ได้แก่

1. การยินยอม การยินยอมจะเกิดได้เมื่อบุคคลยอมรับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อตัวเอง และเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตน เพื่อมุ่งหวังที่จะได้รับความพอใจจากบุคคลอื่น หรือกลุ่ม

บุคคลที่มีอิทธิพลนั้น การที่บุคคลยอมรับกระทำตามสิ่งที่ยากให้เขากระทำนั้น ไม่ใช่ เพราะบุคคลเห็นด้วยกับสิ่งนั้น แต่เนื่องจากเขาเชื่อ และคาดหวังว่าจะได้รับการยอมรับ จากผู้อื่นในการเห็นด้วย หรือรางวัล หรือเพื่อการหนีจากการถูกลงโทษ

2. การเลียนแบบ การเลียนแบบเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับสิ่งเร้าที่มีอิทธิพล หรือสิ่งกระตุ้น และเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตน ไป เพื่อการยอมรับ หรือสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างตนเองกับผู้อื่นหรือกลุ่มบุคคลอื่น ซึ่งมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสิ่งเร้า หรือ ความน่าโน้มน้าวใจของสิ่งเร้าที่มีต่อบุคคลนั้น
3. ความต้องการที่อยากจะเปลี่ยน เป็นกระบวนการที่สามารถเกิดขึ้นได้เมื่อบุคคลยอมรับ ต่อสิ่งที่มีอิทธิพล ซึ่งตรงกับความต้องการภายใน หรือความพึงพอใจส่วนบุคคลต่อ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

นอกจากนี้องค์ประกอบต่าง ๆ ใน กระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร และ ผู้รับสาร ลักษณะของข่าวสาร ตลอดจนช่องทางในการสื่อสาร ล้วนแล้วแต่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ทั้งสิ้น อีกทั้งทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทนแต่ก็ จะสามารถเปลี่ยนได้โดยตัวบุคคล สถานการณ์ ข่าวสาร การชวนเชื่อ และสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการ ยอมรับในสิ่งใหม่ หรืออาจเกิดจากการยอมรับโดยการบังคับ เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ เป็นต้น

2.2.4 ปัจจัยด้านการรับข้อมูลข่าวสาร

สาธินีย์ แซ่จั้น (2560: 472)^[26] กล่าวว่า การสื่อสารเป็นพื้นฐานของกระบวนการทางสังคม ยิ่งสังคมมีความสลับซับซ้อนมาก และประกอบด้วยผู้คนจำนวนมากขึ้นเท่าใด การสื่อสารก็ยิ่งมี ความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และ สังคม ที่นำมาซึ่งความสลับซับซ้อน หรือความสับสนต่าง ๆ จึงต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นข่าวสารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรม ต่าง ๆ ของมนุษย์ ทั้งนี้ความต้องการข่าวสารจะเพิ่มมากขึ้น เมื่อบุคคลนั้นต้องการข้อมูลใน การตัดสินใจ หรือเมื่อไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง นอกจากนี้ข่าวสารยังเป็นสิ่งที่ทำให้ได้เปิดรับ ความทันสมัย ที่จะช่วยให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ของโลกปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น

(1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับรู้ข่าวสาร

จากบทความของ Hunt and Ruben (1993)^[27] ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือก เปิดรับข่าวสารของบุคคลไว้ โดยสามารถสรุปได้ ดังต่อไปนี้

1. ความต้องการ เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่งในกระบวนการเลือกเปิดรับรู้ข่าวสารของมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์เลือกตอบสนองตามความต้องการของตนเองให้ได้ข่าวสารที่ต้องการ เพื่อแสดงรสนิยม การยอมรับในสังคม หรือเพื่อความพึงพอใจส่วนบุคคล
2. เป้าหมาย มนุษย์ทุกคนมีเป้าหมาย และกำหนดเป้าหมายของตนในการดำเนินชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพ การเข้าสังคม การพักผ่อน เป้าหมายของกิจกรรมต่าง ๆ สิ่งที่เรากำหนดขึ้นนี้จะมีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้ข่าวสาร การเลือกตีความหมาย และการเลือกจดจำเพื่อสนองเป้าหมายของตนเอง
3. การใช้ประโยชน์ โดยทั่วไปแล้วมนุษย์จะให้ความสนใจ และใช้ความพยายามในการที่จะเข้าใจ รวมถึงจดจำข่าวสารที่ตนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้
4. รูปแบบในการสื่อสาร การเป็นผู้รับสารของมนุษย์นั้น ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับการที่บุคคลนั้นชอบหรือไม่ชอบสื่อบางประเภท ดังนั้นบางคนจึงชอบฟังวิทยุ บางคนชอบดูโทรทัศน์ บางคนชอบอ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น
5. สถานะ สถานะในที่นี้ หมายถึง เวลา และสถานที่ที่บุคคลอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นอีกหนึ่งสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับรู้ข่าวสารของมนุษย์เรา
6. ประสบการณ์ และนิสัย ในฐานะของผู้รับสาร ผู้รับสารแต่ละคน พัฒนานิสัยการรับข่าวสารจากประสบการณ์ในการรับข่าวสารของตน โดยจะเลือกใช้รับรู้ข่าวสาร ตามความสนใจ ตีความหมาย และเลือกจดจำข่าวสารตามประสบการณ์ และนิสัยของตน

2.2.5 ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2526: 6) ^[24] กล่าวถึงแหล่งที่ทำให้เกิดทัศนคติที่สำคัญ ซึ่งข้อหนึ่งอธิบายความหมายของสิ่งที่เป็นแบบอย่าง หรือการเห็นแบบอย่างไว้ว่า ทัศนคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบจากผู้อื่น โดยที่บุคคลจะมองเห็นว่าบุคคลอื่นมีการปฏิบัติอย่างไร ขึ้นต่อไปบุคคลนั้นจะแปลความหมายของการปฏิบัตินั้นในรูปแบบของความเชื่อ และทัศนคติ ซึ่งท้ายที่สุดจะนำมาปฏิบัติในรูปแบบของตนเอง อนันต์ชารีร์ ชัยศิริจริน (2560: 22) ^[16] ให้ความหมายโดยสรุปไว้อีกว่า การเลียนแบบ หรือการเห็นแบบอย่าง เป็นพฤติกรรมที่มนุษย์ปฏิบัติตามแบบอย่างจากบุคคลอื่นภายใต้กระบวนการที่เกิดจากการสังเกตพฤติกรรมที่เห็นจากบุคคลรอบข้าง หรือสิ่งแวดล้อม

(1) หน้าที่ของบุคคลที่เป็นแบบอย่าง

จากบทความของสม โภชน์ เอี่ยมสุภายิต (2550) ^[28] ได้อธิบายหน้าที่ของตัวแบบ ไว้ดังนี้

1. บุคคลที่เป็นแบบอย่างควรทำหน้าที่ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น

2. บุคคลที่เป็นแบบอย่างควรทำหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดี และยับยั้งหรือควบคุมการเกิดขึ้นของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หากบุคคลที่เป็นแบบอย่างแสดงพฤติกรรมที่ไม่น่าพึงพอใจ บุคคลที่สังเกตตัวแบบก็มีแนวโน้มที่จะไม่แสดงพฤติกรรมตาม
3. บุคคลที่เป็นแบบอย่างทำหน้าที่ช่วยให้พฤติกรรมที่เคยเรียนรู้มาแล้วได้มีโอกาสแสดงออก โดยบุคคลที่เป็นแบบอย่างจะทำหน้าที่เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมจากการเรียนรู้ออกมา เช่น การที่บุคคลสนใจในเรื่องการร้องเพลง และได้เห็นตัวแบบศิลปินที่ร้องเพลงได้ดี มีชื่อเสียงโด่งดัง บุคคลจึงเกิดแรงบันดาลใจที่จะไปประกวดร้องเพลงบ้าง เป็นต้น

2.2.6 ปัจจัยการสำนึกรับผิดชอบ

Stern (2000)^[29] ให้นิยามความหมายของพฤติกรรมต่อการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมว่าเป็นการกระทำที่เป็นความตั้งใจของปัจเจกบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่ส่งผลทางตรงหรือทางอ้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม

สอดคล้องกับ Cheng et al. (2013)^[30] กล่าวว่า การสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม คือการกระทำเพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการรักษาสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับ Chiu et al. (2014)^[31] ให้นิยามของการสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมไว้ว่า คือการปฏิบัติที่สะท้อนถึงการคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมบนพื้นฐานความรู้ด้านนิเวศวิทยาของแต่ละบุคคล

(1) แนวทางสำนึกรับผิดชอบเพื่อส่วนรวม

การมีสำนึกรับผิดชอบ หรือจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมนั้น ประกอบด้วยแนวทาง 2 ลักษณะ (สุรางคนา ณ นคร, 2555: 13)^[32] ได้แก่

1. แนวทางจากการกระทำของตนเอง ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม
2. แนวทางที่มีบทบาทต่อการช่วยสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อแก้ไขและสร้างสรรค์สังคม ซึ่งถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม

2.3 ลักษณะของพื้นที่ชายหาดบางแสน

ชายหาดบางแสนเป็นสถานตากอากาศชายทะเลยอดนิยมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2486 จนถูกขนานนามว่า “บางแสนดินแดนสุขใจ” ทั้งนี้ชายหาดบางแสนเดิมเป็นชายทะเลกร้างอยู่ในตำบลแสนสุข จังหวัดชลบุรี จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2486 จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นได้ริเริ่มให้มีการสร้างสถานตากอากาศขึ้น โดยมีการสร้างโรงแรม รวมทั้งที่พักต่าง ๆ ซึ่งดำเนินการโดยบริษัทแสนสำราญ จึงถูกเรียกว่าสถานตากอากาศแสนสำราญตามชื่อบริษัท ต่อมาในปี

พ.ศ. 2503 จึงโอนให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และเปลี่ยนชื่อเป็นสถานตากอากาศบางแสน ในที่สุด

ชายหาดบางแสน มีบริเวณช่วงกลางของหาดเป็นจุดที่นักท่องเที่ยวนิยมเล่นน้ำ มีความยาวเฉลี่ย 2.2 กิโลเมตร ขนานไปกับชายฝั่งทะเลอ่าวไทย และมีอาณาเขตติดต่อกันคือ ทิศเหนือติดต่อกับตำบลอ่างศิลา ทิศใต้ติดต่อกับตำบลเหมือง ทิศตะวันออกติดต่อกับตำบลเสม็ด และตำบลห้วยกะปิ ทิศตะวันตกติดต่อกับอ่าวไทย ทั้งนี้ชายหาดบางแสนอยู่ห่างจากตัวเมืองชลบุรี ประมาณ 10 กิโลเมตร (ชื่นใจ นุชาธรรม, 2542: 36) ^[2] และห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทาง เฉลี่ย 105.6 กิโลเมตร

สำหรับจำนวนผู้เยี่ยมชม (นักท่องเที่ยว+นักท่องเที่ยว) ของชายหาดบางแสนเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561 มีจำนวนเฉลี่ย 2,355,268 คน โดยมีสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากกว่าชาวต่างชาติ (เทศบาลแสนสุข, 2562) ^[3] ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 สถิตินักท่องเที่ยวหาดบางแสน จังหวัดชลบุรีเฉลี่ย 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561

ปี พ.ศ.	ผู้เยี่ยมชม (คนต่อปี)		
	ไทย	ต่างชาติ	รวม
2557	1,657,443	102,070	1,759,513
2558	1,786,237	106,047	1,892,284
2559	2,431,103	124,609	2,555,712
2560	2,587,511	134,981	2,722,492
2561	2,707,726	138,613	2,846,339
เฉลี่ย	2,234,004	121,264	2,355,268

ที่มา : เทศบาลแสนสุข, 2562 ^[3]

2.4 แหล่งที่มา ผลกระทบของปัญหาขยะจากก้นกรองนุหรี และแนวทางการแก้ไขปัญหา

2.4.1 แหล่งที่มาขยะประเภทก้นกรองนุหรี

ขยะทะเล รวมถึงขยะทะเลประเภทก้นกรองนุหรีมักมีแหล่งที่มาที่เกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ ทั้งจากทะเล เช่น การขนส่งทางเรือ เรือสำราญ เรือประมงชายฝั่ง แท่นขุดเจาะน้ำมัน และก๊าซ รวมถึงการเพาะเลี้ยงสัตว์บริเวณชายฝั่ง เป็นต้น และจากแผ่นดิน เช่น บ้านเรือน โรงงาน อุตสาหกรรม และกิจกรรมการท่องเที่ยว เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, มปป: 12) ^[33] ตลอดจนการบริหารจัดการ จิตสำนึก และพฤติกรรมทั้งที่เจตนาละเลย หรือโดยไม่เจตนา

พฤติกรรมการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นบุหรี่ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน รวมถึงชายหาดท่องเที่ยวอื่น ๆ นำไปสู่ปัญหาของปริมาณขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ จากฐานข้อมูลกลางขยะทะเลของกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง (Thailand Coastal Cleanup; TCC) (กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2562) ^[34] พบว่า สถิติของปริมาณขยะชายหาดประเภทก้นกรองบุหรี่มีจำนวนมากคิด 1 ใน 10 ของปริมาณขยะทะเลทั้งหมดในประเทศไทย (ดังตารางที่ 2.2) และสำหรับปริมาณขยะทะเลจังหวัดชลบุรี (ดังตารางที่ 2.3)

ตารางที่ 2.2 สถิติ และลำดับของปริมาณขยะทะเลประเภทก้นกรองบุหรี่ในประเทศไทย (เฉลี่ยต่อวัน) งบประมาณปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2561

	ปี พ.ศ.	ลำดับปริมาณแต่ละปี	จำนวน (ชิ้น)
ปริมาณขยะทะเล ประเภทก้นกรองบุหรี่ (ประเทศไทย)	2557	2	4,478 (14.64%)
	2558	6	6,388 (8.00%)
	2559	5	3,122 (7.47%)
	2560	14	1,563 (2.72%)
	2561	10	12,056 (3.44%)

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2562 ^[34]

ตารางที่ 2.3 สถิติ และลำดับของปริมาณขยะทะเลประเภทก้นกรองบุหรี่ในจังหวัดชลบุรี (เฉลี่ยต่อวัน) งบประมาณปี พ.ศ. 2557 ถึง ปี พ.ศ. 2561

	ปี พ.ศ.	ลำดับปริมาณแต่ละปี	จำนวน (ชิ้น)
ปริมาณขยะทะเล ประเภทก้นกรองบุหรี่ (จังหวัดชลบุรี)	2557	2	1,982 (14.60%)
	2558	1	3,043 (18.17%)
	2559	2	911 (11.44%)
	2560	N/A	N/A
	2561	N/A	N/A

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2562 ^[34]

สอดคล้องกับผลการสำรวจปริมาณขยะประเภทก้นกรองในบริเวณชายหาดนาร่อง 24 แห่ง ในปี พ.ศ.2560 ของกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง (2560) ^[5] ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม 2560 ก่อนมีการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561 พบว่า ชายหาดบางแสนความยาวประมาณ 2,200 เมตร

หรือคิดเป็นพื้นที่ทั้งหมด 171,742 ตารางเมตร มีจำนวนกั้นกรองบุหรีสะสมรวม 65,480 ชั้น ขณะที่
ชายหาดอื่น ๆ มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2.4

ตารางที่ 2.4 ผลการสำรวจปริมาณขยะประเภทกั้นกรองในบริเวณชายหาดนําร่อง 24 แห่ง ในปี
พ.ศ. 2560 ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม 2560

ชื่อชายหาด	จังหวัด	ความยาวชายหาด (เมตร)	จำนวนกั้นกรองบุหรี (ชั้น)
ชายหาดบางชัน	ตราด	1,000	1,517
ชายหาดเจ้าหลาว	จันทบุรี	800	2,097
ชายหาดแสงจันทร์	ระยอง	2,500	3,526
ชายหาดทรายแก้ว	ชลบุรี	500	18,687
ชายหาดคงตาล	ชลบุรี	1,000	51,094
ชายหาดถ้ำพัง	ชลบุรี	300	2,432
ชายหาดบางแสน	ชลบุรี	2,200	65,480
ชายหาดชะอำ	เพชรบุรี	5,000	211,420
ชายหาดหัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์	2,000	72,680
ชายหาดเขาตะเกียบ	ประจวบคีรีขันธ์	1,500	5,087
ชายหาดทรายรี	ชุมพร	1,000	3,187
ชายหาดอ่าวบ่อผุด	สุราษฎร์ธานี	2,500	4,285
ชายหาดอ่าวโหลกบ้านเก่า	สุราษฎร์ธานี	400	2,276
ชายหาดปลายทราย	นครศรีธรรมราช	500	1,800
ชายหาดชลาลัย	สงขลา	2,500	3,400
ชายหาดवासูกกรี	ปัตตานี	1,400	120
ชายหาดป่าตอง	ภูเก็ต	2,200	37,000
ชายหาดเกาะไข่นอก	พังงา	700	6,066
ชายหาดเกาะไข่นอก	พังงา	1,000	4,766
ชายหาดเขาหลัก	พังงา	1,500	3,683
ชายหาดพระเฒ่า	กระบี่	2,500	5,200
ชายหาดคลองดาว	กระบี่	2,200	4,700
ชายหาดคอกวาง	กระบี่	750	5,400

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

ชื่อชายหาด	จังหวัด	ความยาวชายหาด (เมตร)	จำนวนก้นกรองบุหรี (ชิ้น)
ชายหาดตำราญ	ตรัง	4,000	130

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560^[5]

หมายเหตุ : ชายหาดทรายรี ชายหาดอ่าวโศลกบ้านเก่า และชายหาดอ่าวบ่อผุด มีผลการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 20 ธันวาคม พ.ศ. 2560

เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Kungskulniti et al. (2018: 6)^[35] ได้อ้างอิงผลการสำรวจจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรีของกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง บริเวณชายหาดท่องเที่ยว 11 แห่งของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 (ดังตารางที่ 2.5) ก่อนมีการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นบุหรีบริเวณชายหาด ซึ่งมีวิธีการสุ่มเก็บก้นกรองบุหรีโดยการกรองทรายที่ได้จากการขุดลึกลงไป 10 เซนติเมตร สุ่มเก็บตัวอย่างภายในพื้นที่ขนาด 1,000 เมตร x 20 เมตร พบว่า มีจำนวนก้นกรองบุหรีรวมสะสม 2.26 ชิ้นต่อตารางเมตร ทั้งนี้สำหรับชายหาดบางแสน พื้นที่ขนาด 171,742 ตารางเมตร พบว่า มีจำนวนก้นกรองบุหรีคิดเป็น 0.62 ชิ้นต่อตารางเมตร หรือมีจำนวน ณ วันที่สำรวจเท่ากับ 106,480 ชิ้น

ตารางที่ 2.5 จำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรีทั้งหมด ตามแนวหาดของ 11 หาดในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560

ชื่อชายหาด	จำนวนชิ้นต่อ ตารางเมตร	พื้นที่ทั้งหมด (ตารางเมตร)	จำนวนก้นบุหรี
1. ชายหาดบางแสน จ.ชลบุรี	0.62	171,742	106,480
2. ชายหาดชะอำ จ.เพชรบุรี	0.62	341,000	211,420
3. ชายหาดแม่รำพึง จ.ระยอง	0.98	650,492	637,482
4. ชายหาดแหลมแม่พิมพ์ จ.ระยอง	2.30	48,900	112,470
5. ชายหาดเจ้าหลาว จ.จันทบุรี	0.25	34,976	8,744
6. ชายหาดบ้านฉาง จ.ตราด	13.30	38,400	510,720
7. ชายหาดซาหยรี จ.ชุมพร	1.05	49,893	52,378
8. ชายหาดบ่อผุด (สมุย) จ.สุราษฎร์ธานี	0.99	25,938	25,679
9. ชายหาดโศลกบ้านเก่า จ.สุราษฎร์ธานี	0.45	6,829	3,073
10. ชายหาดชลาทัศน์ จ.สงขลา	3.56	49,719	177,000

ตารางที่ 2.5 (ต่อ)

ข้อหายหาด	จำนวนขึ้นต่อ ตารางเมตร	พื้นที่ทั้งหมด (ตารางเมตร)	จำนวนก้นบุหรี่
11. ชายหาดป่าตอง จ.ภูเก็ต	0.76	132,895	101,000
เฉลี่ย	2.26		

ที่มา : Kungskulniti et al. (2018: 6) ^[35]

ขณะที่ผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2561 ของ Kungskulniti et al. (2018: 6) ^[5] ซึ่งเป็นปีเดียวกับการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด พบว่า ในบริเวณชายหาดบางแสนมีร้านค้าสะดวกซื้อจำนวนมากที่ขายบุหรี่ และนักท่องเที่ยวมักมีพฤติกรรมในการสูบบุหรี่ที่พบเห็นได้ทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณเก้าอี้ผ้าใบ และตามแนวชายหาดบางแสน เมื่อสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ประมาณ 20 เมตร x 20 เมตร พบว่า มีนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่จำนวนมากกว่า 4 คนในจำนวน 50-100 คน หรือคิดเป็น 50 คน ต่อระยะทาง 250 เมตร ทั้งนี้ผลจากการเก็บขยะประเภทก้นกรองบุหรี่บนพื้นหาดทรายบริเวณชายหาดบางแสนที่สามารถมองเห็นได้ในบริเวณเก้าอี้ผ้าใบ และแนวชายหาด มีพื้นที่ขนาด 4,000 และ 20,000 ตารางเมตร ตามลำดับ พบว่า ในบริเวณเก้าอี้ผ้าใบมีจำนวนก้นกรองบุหรี่ 1,436 ชิ้น และในบริเวณแนวชายหาดมีจำนวน 1,345 ชิ้น คิดเป็น 0.36 และ 0.07 ขึ้นต่อตารางเมตร ตามลำดับ หรือคิดเป็น 0.12 ขึ้นต่อตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลของกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง จากตารางที่ 2.5

ตารางที่ 2.6 จำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ แต่ละบริเวณของหาดบางแสน ณ วันที่สำรวจในปี พ.ศ. 2561

บริเวณ และประเภทของขยะจากผลิตภัณฑ์บุหรี่	จำนวน (ขึ้นต่อตาราง เมตร)	พื้นที่ (ตารางเมตร)
เก้าอี้ผ้าใบ		
- ก้นกรองบุหรี่ (Cigarette Butts)	1,436 (0.36)	4,000
- บุหรี่ที่มวนเอง (ยาสูบ; Roll-your-own Butts)	21	
- ซองบุหรี่ (Empty Packages)	6	

ตารางที่ 2.6 (ต่อ)

บริเวณ และประเภทของขยะจากผลิตภัณฑ์บุหรี่	จำนวน (ชิ้นต่อตาราง เมตร)	พื้นที่ (ตารางเมตร)
แนวชายหาด		
- ก้นกรองบุหรี่ (Cigarette Butts)	1,345 (0.07)	20,000
- บุหรี่ที่มวนเอง (ยาสูบ; Roll-your-own Butts)	8	
- ซองบุหรี่ (Empty Packages)	8	
รวม		
- ก้นกรองบุหรี่ (Cigarette Butts)	2,781 (0.12)	24,000
- บุหรี่ที่มวนเอง (ยาสูบ; Roll-your-own Butts)	29	
- ซองบุหรี่ (Empty Packages)	14	

ที่มา : Kungskulniti et al. (2018: 6) ^[35]

2.4.2 ผลกระทบจากพฤติกรรมกำสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

(1) ผลกระทบต่อระบบนิเวศ และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายหาด

พฤติกรรมกำสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่ลงบนชายหาดเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ปัญหาขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ โดยที่น้ำชะขยะจากก้นกรองบุหรี่จะประกอบด้วยสารพิษจำนวนมาก ตัวอย่างเช่น สารหนู เหล็ก นิโคติน และเอทิลฟีนอล (Ethyl Phenol) ที่สามารถทำให้เกลือ และน้ำสะอาดมีพิษ (กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560: 2) ^[5] มีผลโดยตรงต่อสิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก เช่น จุลินทรีย์ แมลง และอาจสะสมถ่ายทอดตามห่วงโซ่อาหาร

นอกจากนี้ไม่ใช่เพียงแค่สารพิษจากก้นกรองบุหรี่ที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศ และสิ่งมีชีวิตบริเวณชายหาด แต่ยังรวมถึงวัสดุที่ใช้ในการผลิตบุหรี่ ได้แก่ พลาสติกในก้นกรองบุหรี่ที่มีองค์ประกอบหลักเป็น Polymer Cellulose Acetate ที่ได้จากสังเคราะห์ ซึ่งไม่สามารถย่อยสลายได้ จึงก่อให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาว (กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560: 2) ^[5] ตลอดจนสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม เช่น นก และปลา มักได้รับผลกระทบจากการกินขยะประเภทนี้จนเกิดการอุดตันทางเดินหายใจ และทางเดินอาหาร จนทำให้ไม่สามารถกินอาหารได้ตามปกติ และตายในที่สุด

(2) ผลกระทบต่อมนุษย์

ก้นบุหรี่ที่ถูกทิ้งลงสู่สิ่งแวดล้อมอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อมนุษย์โดยตรงด้วยเช่นกัน ในแง่ของการเป็นขยะที่จะอุดตันทางระบายน้ำก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขัง และในแง่ของผลกระทบต่อสุขภาพจากน้ำชะขยะของก้นกรองบุหรี่ ซึ่งประกอบด้วยสารพิษ เช่น นิโคติน และปนเปื้อนอยู่ในน้ำ เมื่อมีการสัมผัส จะทำให้เกิดอาการอาเจียน หรือเป็นพิษต่อระบบประสาท จากบทความวิจัยของ Novotny et al. (2009: 1695)^[36] กล่าวว่า ก้นบุหรี่ที่ถูกทิ้งมีพิษอย่างรุนแรงต่อสิ่งมีชีวิต โดยสาเหตุหลักของความเป็นพิษนั้นมาจากนิโคติน และเอทิลฟีนอล ทั้งนี้อ้างอิงจากรายงานของ The Rhode Island Department of Health ในปี ค.ศ. 1997 กล่าวว่า พบอาการของโรคพิษใบยาสูบ หรือ Nicotine Toxicity ในเด็ก 1 ใน 3 ราย ที่มีอายุน้อยกว่า 6 ปีจากทั้งหมดจำนวน 146 ราย แต่ทั้งนี้ยังคงไม่สามารถทราบได้ว่าต้องรับเอาสารพิษไปมากเพียงใดที่จะก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของมนุษย์ (Novotny et al., 2009: 1695)^[36]

นอกจากนี้พฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาดยังส่งผลให้นักท่องเที่ยวที่พักผ่อนในบริเวณชายหาดสัมผัสกับควันบุหรี่ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว จากผลสำรวจการได้รับควันบุหรี่บริเวณที่พักผ่อนได้ร่ม และเก้าอี้ผ้าใบ โดยการตรวจวัดปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (2.5 ไมครอน; PM_{2.5}) ในทิศทางใต้ลมใกล้กับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ ในงานวิจัยของ Kungskulniti et al. (2017: 527)^[37] ในปี พ.ศ. 2560 ก่อนการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นบุหรี่ บริเวณชายหาด 2 ปี พบว่า จากผลการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กในบริเวณชายหาดท่องเที่ยว 2 แห่ง มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ย 260 และ 504 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ ขณะที่ค่าสูงสุดของปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสามารถตรวจวัดได้ถึง 716 และ 1,335 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าค่ามาตรฐานกำหนด 27 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพอากาศของประเทศไทยที่กำหนดปริมาณฝุ่นขนาดเล็กไว้ที่ 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ตารางที่ 2.7 ปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) บริเวณชายหาดท่องเที่ยว 2 แห่งของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2558

ตัวชี้วัด	ชายหาด A	ชายหาด B
ขอบเขตพื้นที่ที่ศึกษา (ตารางเมตร; m ²)	434	384
จำนวนคน โดยเฉลี่ยต่อพื้นที่ที่ศึกษา (คน)	50-101	50-67
จำนวนเด็กที่มีอายุน้อยกว่า 12 ปี ต่อพื้นที่ที่ศึกษา (คน)	3-13	1-15
จำนวนคนสูบบุหรี่ต่อพื้นที่ที่ศึกษา (คน)	1-4	1-3
สัดส่วนจำนวนคนสูบบุหรี่ต่อพื้นที่ (คนต่อตารางเมตร)	1-4: 434 m ²	1-3: 384 m ²

ตารางที่ 2.7 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ชายหาด A	ชายหาด B
ปริมาณค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM _{2.5}) (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร; $\mu\text{g}/\text{m}^3$)		
- ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก	260	504
- ค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กที่วัดได้สูงสุด	716	1335
มาตรฐานคุณภาพอากาศ (ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร; $\mu\text{g}/\text{m}^3$)	ค่าเฉลี่ยต่อวัน	ค่าเฉลี่ยต่อปี
- WHO	25	10
- US EPA	35	15
- ประเทศไทย	50	25

ที่มา : Kungskulniti et al. (2017: 530) ^[37]

2.4.3 แนวทางแก้ไขปัญหา

Novotny et al. (2009: 1697) ^[36] ได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษชายหาดจากกันกรองบุหรี ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

(1) การติดฉลาก

ผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น กระป๋องอะลูมิเนียม ขวดพลาสติก ขาฆ่าแมลง จะมีฉลากคำเตือนห้ามทิ้งขยะไม่เป็นที่ หรือฉลากคำเตือนแสดงเครื่องหมายความเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมที่แนะนำไม่ให้ผู้บริโภคทิ้งบรรจุภัณฑ์ หรือผลิตภัณฑ์ลงสู่สิ่งแวดล้อม แต่สิ่งเหล่านี้ไม่เคยถูกนำมาใช้เพื่อเตือนผู้บริโภค ดังนั้นการติดฉลากจึงเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้ ที่จะช่วยอธิบายถึงอันตราย หรือความเป็นพิษของผลิตภัณฑ์ต่อสิ่งแวดล้อมให้กับผู้บริโภค

(2) การเสียภาษี

จากความกังวลเกี่ยวกับขยะเป็นพิษที่เกิดจากผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ ตัวอย่างเช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ และโทรทัศน์ ทำให้มีการออกกฎหมายในการเก็บภาษี เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับกระบวนการรีไซเคิล และการบริหารจัดการขยะที่ถูกนำมาทิ้งไปกำจัดอย่างเหมาะสม เช่นเดียวกับขยะประเภทกันกรองบุหรีควรมีการเก็บภาษี และนำเอาเงินที่ได้จากการเสียภาษีมาใช้ในการบริหารจัดการขยะ เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดกับสิ่งแวดล้อม และอาจนำมาเป็นกองทุนสำหรับการศึกษาวิจัยในการหาแนวทางกำจัดขยะประเภทกันกรองบุหรีอย่างถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งการเก็บภาษียังเป็นการเพิ่มราคากันกรองบุหรีที่จะช่วยลดจำนวนผู้ซื้อบุหรีลงได้

(3) การดำเนินคดี

ในปัจจุบันการฟ้องร้องดำเนินคดีต่ออุตสาหกรรมยาสูบ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องในการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ซึ่งจะสิ้นสุดคดีด้วยการจ่ายเงินค่าชดเชยแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ (ผู้สูบบุหรี่) ทั้งนี้ในทำนองเช่นเดียวกันนั้นในเรื่องของสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมยาสูบจะต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม ในฐานะเป็นผู้ก่อมลพิษ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงอาจต้องสนับสนุนการวิจัยเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (ตัวกรองบุหรี่) ที่สามารถย่อยสลายทางชีวภาพได้

(4) ค่าปรับ

การกำหนดกฎหมายข้อบังคับ และบทลงโทษสำหรับผู้สูบบุหรี่ หรือทิ้งขยะประเภทกันกรองบุหรี่ในบริเวณพื้นที่ชายหาดจะเป็นการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพในด้านการป้องกันภัยคุกคามทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง รวมถึงภัยสุขภาพ ซึ่งมีตัวอย่างให้เห็นได้ในประเทศต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 ตัวอย่างประเทศที่มีการออกกฎหมาย และบทลงโทษสำหรับผู้สูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

ประเทศ	ปีที่มีผลบังคับใช้	รายละเอียด
ออสเตรเลีย (ควีนแลนด์)	พ.ศ. 2548	รัฐควีนแลนด์ในประเทศออสเตรเลียเริ่มมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ทำงาน และพื้นที่สาธารณะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ภายใต้ภายใต้พระราชบัญญัติยาสูบ และผลิตภัณฑ์ บุหรี่อื่น ๆ ต่อมาจึงมีการแก้ไขพระราชบัญญัติในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งครอบคลุมถึงการห้ามสูบบุหรี่บริเวณชายหาดด้วย และมีการบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา (Grace, 2019) ^[38] ทั้งนี้ในปัจจุบันผู้ที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาดจะถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 113.45 ดอลลาร์ออสเตรเลีย (Queensland Health, 2019) ^[39]
ฮ่องกง	พ.ศ. 2550	นโยบายของฮ่องกงได้เริ่มห้ามสูบบุหรี่ภายใต้กฎหมายในการควบคุมของกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 371) ซึ่งประกาศครั้งแรกในปี พ.ศ. 2525 โดยได้มีการแก้ไขหลายประการภายหลังในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เพื่อขยายขอบเขตการห้ามสูบบุหรี่ ตัวอย่างเช่น สถานที่ทำงาน

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

ประเทศ	ปีที่มีผลบังคับใช้	รายละเอียด
		ร้านอาหาร ร้านอินเทอร์เน็ต ห้องน้ำสาธารณะ และชายหาด เป็นต้น ทั้งนี้ผู้ที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาดจะถูกปรับเป็นจำนวนเงินเงิน 1,500 ดอลลาร์ฮ่องกง หรือสูงสุดถึง 5,000 ดอลลาร์ฮ่องกง (The Government of the Hong Kong Special Administrative Region, 2019) ^[40]
อิตาลี	พ.ศ. 2557	หาดบิเบียโอเน (Bibione) เป็นชายหาดแห่งแรกที่ประกาศเป็นชายหาดปลอดบุหรี่ในปี พ.ศ. 2557 จากนั้นจึงมีชายหาดในอีกหลายเมืองตามมา ได้แก่ เมืองท่าซาโวนา (Savona) ในแคว้นลิกูเรีย (Liguria), เมืองซัสซารี (Sassari) ในแคว้นซาร์ดิเนีย (Sardinia), เกาะลัมเปดูซา (Lampedusa), ปอร์โตเซซาร์เรโอ (Porto Cesareo), อันซีโอ (Anzio), ลาดิสโปลี (Ladispoli) ในชายฝั่งของลาซิโอ (Lazio) ทางตอนใต้ของกรุงโรม ทั้งนี้ผู้ที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาดจะถูกปรับเป็นจำนวนเงิน 25 ยูโร ถึง 100 ยูโร (The Local, 2019) ^[41]
ไทย	พ.ศ. 2561	ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 กำหนดคำสั่งให้บริเวณชายหาด 24 แห่ง ใน 15 จังหวัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ ซึ่งห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือตีกันบุหรี่บริเวณชายหาด เว้นแต่เป็นการสูบบุหรี่ หรือตีกันบุหรี่ในบริเวณสถานที่ที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานราชการจัดไว้ให้ หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษตามมาตรา 27 ให้มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำ และปรับ ทั้งนี้จึงเป็นที่มาของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยมีการกำหนดบริเวณจุดสูบบุหรี่ และติดตั้งตู้สูบบุหรี่

(5) การให้ความรู้ และการสร้างสำนึกรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

มีองค์กรมากมายทั่วโลก (ดังตัวอย่างในตารางที่ 2.9) ที่มุ่งให้ความรู้ และการสร้างความตระหนักรับผิดชอบต่อให้กับผู้บริโภค (ผู้สูบบุหรี่) ตลอดจนเข้ามาจัดการปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ ตารางที่ 2.9 ตัวอย่างองค์กรทางสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่

องค์กร (Organization)	ภารกิจ (Main Focus)	เว็บไซต์ (Website)
Surfrider Foundation	ทำความสะอาดแหล่งน้ำ ทะเล น้ำ รุ่ง และ ปกป้อง ชายหาด	https://www.surfrider.org
Clean Virginia Waterways	ทำความสะอาดเส้นทางน้ำ	https://www.longwood.edu/cleanva/
Ocean Conservancy	ทำความสะอาดชายฝั่งทั่ว โลก	https://oceanconservancy.org/

ที่มา : Novotny et al. (2009: 1701) ^[36]

2.5 ที่มาของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ในประเทศไทย

เนื่องจากปัญหาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณบนชายหาด นำไปสู่ปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ที่มีปริมาณมากทั่วโลก และในประเทศไทย สร้างความกังวลถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมชายหาดท่องเที่ยว และต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ผ่านการออกกฎหมาย และบทลงโทษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ซึ่งได้กำหนดคำสั่งให้บริเวณชายหาด 24 แห่ง ใน 15 จังหวัดเป็นเขตปลอดบุหรี่ (ตารางที่ 2.10) และเป็นที่มาของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้มีชายหาดบางแสนเป็นหนึ่งในหาดน่านร่อง ภายใต้การบริหารจัดการของเทศบาลเมืองแสนสุข และกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง กำหนดจุดสูบบุหรี่ และตู้สูบบุหรี่ บริเวณตลอดแนวชายหาดบางแสนให้สอดคล้องกับกฎหมาย ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2561

ตารางที่ 2.10 ชายหาดน่านร่องตามโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ 24 แห่ง ใน 15 จังหวัด

ลำดับ	ชื่อชายหาด	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด
1.	ชายหาดบานชื่น	ไม้รูด	คลองใหญ่	ตราด
2.	ชายหาดเจ้าหลาว/แหลมเสด็จ	คลองขุด	ท่าใหม่	จันทบุรี
3.	ชายหาดแสงจันทร์	เนินพระ	เมือง	ระยอง
4.	ชายหาดบางแสน	แสนสุข	เมือง	ชลบุรี

ตารางที่ 2.10 (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อชายหาด	ตำบล/เขต	อำเภอ	จังหวัด
5.	ชายหาดถ้ำพัง	ท่าเทววงษ์	เกาะสีชัง	ชลบุรี
6.	ชายหาดทรายแก้ว	บางเสร่	สัตหีบ	ชลบุรี
7.	ชายหาดคงตาล	พัตยา	บางละมุง	ชลบุรี
8.	ชายหาดชะอำ	ชะอำ	ชะอำ	เพชรบุรี
9.	ชายหาดหัวหิน	หัวหิน	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์
10.	ชายหาดเขาตะเกียบ	หนองแก	หัวหิน	ประจวบคีรีขันธ์
11.	ชายหาดทรายรี	หาดทรายรี	เมือง	ชุมพร
12.	ชายหาดอ่าวบ่อผุด	บ่อผุด	เกาะสมุย	สุราษฎร์ธานี
13.	ชายอ่าวโกลกบ้านเก่า	เกาะเต่า	เกาะพะงัน	สุราษฎร์ธานี
14.	ชายหาดปลายทราย	แหลมตะลุมพุก	ปากพนัง	นครศรีธรรมราช
15.	ชายหาดชลาทัศน์	บ่อयाง	เมือง	สงขลา
16.	ชายหาดवासูกกรี	ตะลุมพุก	สายบุรี	ปัตตานี
17.	ชายหาดป่าตอง	ป่าตอง	กระบี่	ภูเก็ต
18.	ชายหาดเกาะไข่นอก	พุนนัง	เกาะยาว	พังงา
19.	ชายหาดเกาะไข่นอก	พุนนัง	เกาะยาว	พังงา
20.	ชายหาดเขาหลัก	ลำแก่น	ท้ายเหมือง	พังงา
21.	ชายหาดพระแอะ	ศาลาด่าน	เกาะลันตา	กระบี่
22.	ชายหาดคลองดาว	ศาลาด่าน	เกาะลันตา	กระบี่
23.	ชายหาดคอกวาง	ศาลาด่าน	เกาะลันตา	กระบี่
24.	ชายหาดสำราญ	หาดสำราญ	หาดสำราญ	ตรัง

ที่มา : พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560 ^[8]

2.5.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558

(1) คำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง

ตามคำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งบริเวณชายหาด ในท้องที่ชายหาด 24 แห่ง ใน 15 จังหวัด (ตารางที่ 2.10) เพื่อเป็นการคุ้มครอง สงวน อนุรักษ์ พื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งบริเวณชายหาด ตาม

แนวชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทะเล โดยรอบ ไม่ให้ได้รับความเสียหาย หรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงจากการสูบบุหรี่ และการทิ้งก้นกรองบุหรี่ ขยะมูลฝอยต่าง ๆ หรือการกระทำใด ๆ ที่มีลักษณะเป็นการทำลาย หรือทำให้เกิดอันตรายต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งให้ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งของประเทศ รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชุมชน หรือประชาชนบริเวณชายหาด

ทั้งนี้อาศัยอำนาจตามมาตรา 17 หมวด 3 การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 กล่าวคือ

มาตรา 17 ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคคลใดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำ หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราว ตามความเหมาะสม

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่าการกระทำ หรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งนั้น อยู่ภายใต้ ความรับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใด ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดี มอบหมายแจ้งประสานงานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้องนั้น โดยมีชักช้า เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วน และหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะทำให้ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งมีความเสียหายเพิ่มขึ้น หรือไม่มี หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานใดที่รับผิดชอบ หรือเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ให้กรมทรัพยากร ทางทะเล และชายฝั่งมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไข หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว ในการนี้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจ กำหนดวิธีการ และระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็น เพื่อให้บุคคลตามวรรคหนึ่งดำเนินการเพื่อ แก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งในบริเวณนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง หรือกรมทรัพยากรทางทะเล และ ชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อแก้ไข หรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อ ทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งได้ระงับสิ้นไปแล้ว ให้อธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณา ยกเลิกคำสั่งที่ออกตามวรรคหนึ่ง

ทั้งนี้ ได้มีคำสั่งตอนพิเศษ เรื่อง การกำหนดมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และ ชายฝั่งบริเวณชายหาด โดยกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง เพื่อระงับความเสียหายอย่างร้ายแรง บริเวณท้องที่ชายหาดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกาสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณ

ชายหาด (พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2560)^[8]
กล่าวคือ

ตามคำสั่งข้อ 2 ห้ามมิให้บุคคล หรือนิติบุคคลใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ในบริเวณ
ชายหาดตามแนวชายฝั่งทะเล ดังต่อไปนี้

(1) สูบบุหรีหรือทิ้งก้นกรองบุหรี บริเวณชายหาด เว้นแต่เป็นการสูบบุหรีหรือทิ้งก้นบุหรี
ในบริเวณพื้นที่หรือในสถานที่ที่เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานราชการได้จัดไว้

(2) บทลงโทษ

ตามมาตรา 27 ในหมวดที่ 5 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากร
ทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 17 ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.5.2 ลักษณะตู้สูบบุหรี

ตู้สูบบุหรีมีขนาด 1.2 x 2.2 x 2.4 เมตร (ส่วนก่อสร้างองค์กร สำนักงานเลขานุการ
กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, 2560)^[42] ผนังกระจกปิดทั้ง 3 ด้าน ยกเว้นทางเข้าออกที่เป็น
ประตูกระจกบานเลื่อน ภายในประกอบด้วยเพดานที่มีเครื่องดูดควันระบายอากาศ และถังที่เก็บบุหรี
ผนังด้านนอกมีป้ายสัญลักษณ์สีฟ้าระบุข้อความห้องสูบบุหรี หรือพื้นที่สูบบุหรี ทั้งนี้ตู้สูบบุหรี
ที่ชายหาดบางแสนมีจำนวนทั้งหมด 3 ตู้ โดยจุดที่ตั้งจะเป็นบริเวณพื้นที่สาธารณะที่มีนักท่องเที่ยว
อยู่เป็นกลุ่มคนจำนวนมาก เนื่องจากชายหาดบางแสนมีลมทะเล และมีนักท่องเที่ยวทั้งเด็ก ผู้ใหญ่
และคนชรา จุดที่ตั้งจึงต้องพิจารณาถึงเหตุผลดังกล่าวเป็นสำคัญ

ภาพที่ 2.4 ตู้สูบบุหรี จุดที่ 11 บริเวณด้านข้างโรงแรมเฮอริเทจ
ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (23 ธันวาคม 2562)

2.5.3 ลักษณะจุดสูบบุหรี่

จุดสูบบุหรี่มีป้ายสัญลักษณ์สีเขียวหรือขาวฟ้าระบุข้อความที่ห้ามสูบบุหรี่ หรือเขตสูบบุหรี่ ด้านข้างมีกระถางปูนที่เขียวบุหรี่ ทั้งนี้จุดสูบบุหรี่ที่ชายหาดบางแสนตามขอบเขตด้านพื้นที่ที่กฎหมายครอบคลุมระยะทางเฉลี่ย 2.2 กิโลเมตร มีจำนวนทั้งหมด 18 จุด ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณที่เปิดโล่ง อากาศถ่ายเทสะดวก และเป็นพื้นที่ที่มีกลุ่มคนสัญจรผ่านจำนวนน้อย

ภาพที่ 2.5 บริเวณจุดสูบบุหรี่

ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (23 ธันวาคม 2562)

2.5.4 บริเวณที่ตั้งตู้สูบบุหรี่ และจุดสูบบุหรี่

เทศบาลเมืองแสนสุขได้จัดเขตสูบบุหรี่ ในพิกัดพื้นที่หาดบางแสนตามที่กฎหมายครอบคลุม(พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง, 2560)^[8] เป็นตู้สูบบุหรี่จำนวน 3 ตู้ และจุดสูบบุหรี่จำนวน 18 จุด โดยมีรายละเอียด (ดังตารางที่ 2.11)

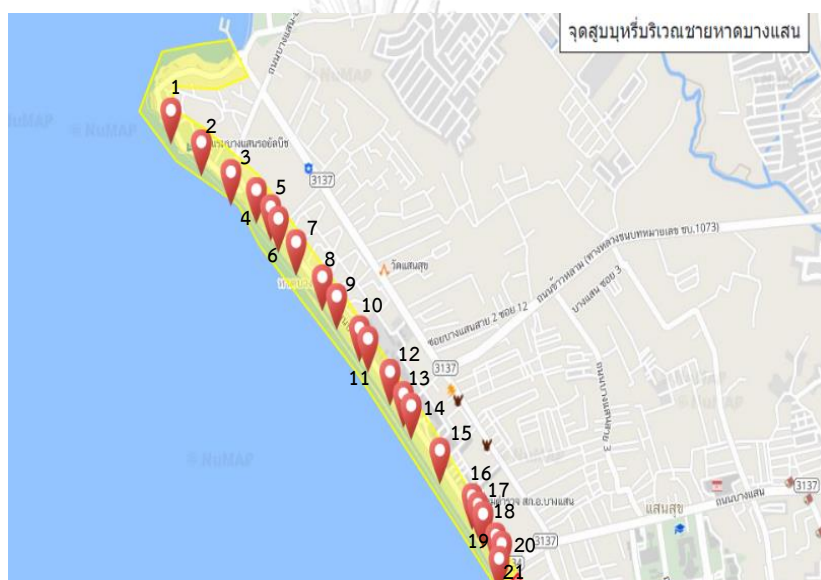
ตารางที่ 2.11 บริเวณที่ตั้งตู้ และจุดสูบบุหรี่ จำนวน 21 จุด ตลอดแนวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

ประเภท	บริเวณ	
จุดสูบบุหรี่	จุดที่ 1 ห้องน้ำส้วมศาล ตรงข้ามล็อก 23	จุดที่ 10 โกลีที่เก็บเตียงผ้าใบ ตรงข้ามล็อก 50
	จุดที่ 2 บริเวณป้ายโดมอนด์ อินน์	จุดที่ 12 เซเวนอีเลฟเว่น โรงแรมเฮอริเทจ
	จุดที่ 3 โกลีร้านอาหาร โรงแรมเอสทู	จุดที่ 13 ห้องน้ำส้วมวง ซอย 3
	จุดที่ 4 ป้ายสถานตากอากาศแสนสบาย	จุดที่ 14 เซเวนอีเลฟเว่น โรงแรมเดอะไทด์
	จุดที่ 5 ป้ายโรงแรมเดอะเชส ตรงข้ามล็อก 81	จุดที่ 16 ป้อมตำรวจ ซอย 1

ตารางที่ 2.11 (ต่อ)

ประเภท	บริเวณ	
จุดสูบบุหรี่	จุดที่ 6 ข้างห้องน้ำ ซอย 5	จุดที่ 17 ป้ายจอดรถจักรยาน
	จุดที่ 7 ข้างห้องน้ำสี่เทา	จุดที่ 18 ที่จอดรถ ตรงข้ามตึก 16
	จุดที่ 8 ห้องน้ำด้านข้างเขว่น-อีเลฟเว่น	จุดที่ 19 ป้ายสถานตากอากาศแสนสุข
	จุดที่ 9 ติดซอย 4	จุดที่ 20 ป้ายโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยบูรพา
ตู้สูบบุหรี่	จุดที่ 11 ด้านข้างโรงแรมเฮอริเทจ	จุดที่ 21 ตู้สูบบุหรี่วงเวียนบางแสน
	จุดที่ 15 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	

ที่มา : เทศบาลแสนสุข, 2562 ^[6]

ภาพที่ 2.6 ที่ตั้งตู้และจุดสูบบุหรี่ตลอดแนวชายหาดบางแสน จำนวน 21 จุด
ที่มา : เทศบาลแสนสุข, 2562 ^[6]

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมชายหาด

ชื่นใจ บุชาธรรม (2542) ^[2] ศึกษาการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว บริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการจำนวน 265 คน ได้แก่ กิจการประเภทโรงแรม อาคารพาณิชย์ ห้องอาบน้ำจืด ร้านค้าประเภทล้อเลื่อน แผงลอย ผู้ให้เช่าห่วงยาง เตียงผ้าใบ และจักรยาน ทั้งหมดมีส่วนร่วมเพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมในระดับปานกลางถึงสูง โดยส่วนร่วมที่ผู้ประกอบการทำ คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในการสนับสนุน และการมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม

มากที่สุด ได้แก่ การนำขยะที่เกิดจากผู้ประกอบการ ไปทิ้งในถังขยะที่จัดไว้ ร้อยละ 91.5 การทิ้งขยะลงภาชนะรองรับภายในร้านร้อยละ 85.7 และการพยายามชักชวน ตักเตือนนักท่องเที่ยวให้รักษาความสะอาด ร้อยละ 45.3 ตามลำดับ

รัฐวุฒิ เจียมศรีพงษ์ (2542)^[43] ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน ต่อการจัดการสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสนในระดับปานกลาง โดยมีปัจจัยด้านที่อยู่อาศัย อายุ การให้คุณค่าชายหาดบางแสน กิจกรรมการท่องเที่ยว ความรู้ และการรับรู้ข่าวสารที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวชายหาด ที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นถึงความกังวลต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมหลายประการ ได้แก่ ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำทะเลไม่สะอาด และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำทะเลอันเนื่องมาจากปรากฏการณ์จีโบลาวาฟ เป็นต้น อีกทั้งมีความเห็นว่าให้ควรดูแลรักษาสภาพแวดล้อมชายหาดบางแสน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการรักษาความสะอาดของชายหาด และน้ำทะเล เพื่อรักษาภาพพจน์ของชายหาดบางแสน

ชญา เสาวภาคย์ (2544)^[44] ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นต่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายหาด กรณีศึกษา หาดปากเมง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง จำนวน 233 คน พบว่า ประชาชนในท้องถิ่นส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมหาดปากเมง อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีอาชีพ เพศ อายุ สถานภาพทางสังคม การใช้ประโยชน์จากหาดปากเมง ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายหาด การให้คุณค่าต่อธรรมชาติ และสภาพแวดล้อม และการรับรู้ข่าวสารการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายหาด เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมหาดปากเมง ทั้งนี้ปัญหาและอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์สภาพแวดล้อมหาดปากเมง คือ ประชาชนในท้องถิ่นไม่ให้ความร่วมมือกับภาครัฐเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่รัฐขาดการประชาสัมพันธ์ข่าวสาร รวมทั้งไม่มีความจริงจังในการสนับสนุนให้ประชาชนในท้องถิ่นเพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ตลอดจนความไม่ชัดเจนในการออกเอกสารสิทธิครอบครองที่ดินทำกิน

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรสูบบุหรี่ และการทิ้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด

ชิตาพร พิศลบุตร โต้ะวิเศษกุล (2554)^[45] ศึกษาแนวทางการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งที่ท่องเที่ยว ซึ่งเป็นชายหาดในภาคตะวันออกของประเทศไทย พบว่า การสูบบุหรี่ในบริเวณชายหาดท่องเที่ยวเป็นปัญหาที่ก่อภัยคุกคามต่อสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ค่อนข้างมาก ($\bar{X}=3.79$) รวมถึงก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น เกิดเศษขยะจากก้นกรองบุหรี่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.63$) และการก่อความรำคาญต่อนักท่องเที่ยวอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X}=4.25$) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ควรให้สูบบุหรี่ได้เฉพาะในบริเวณที่จัดพื้นที่ให้สูบบุหรี่ได้สูงเป็นระดับหนึ่งคือจำนวน 286 คน จากจำนวน 330 คน คิดเป็นร้อยละ 86.70

นวลพรรณ คณานุรักษ์ (2555) ^[46] ศึกษาประเภท และแหล่งที่มาของขยะทะเลตามฤดูกาล บริเวณชายหาดบางแสน โดยเก็บตัวอย่างเดือนละ 1 ครั้ง ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2554 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 พบว่า มีปริมาณขยะทะเลทั้งหมด 103,442 ชิ้น ซึ่งเป็นปริมาณขยะทะเลขนาดเล็กทั้งหมด 13,888 ชิ้น และสามารถแบ่งประเภทขยะทะเลได้ทั้งหมด 11 ประเภท ได้แก่ พลาสติก ยาง โฟม ไม้ โลหะ กระดาษ ขยะเศษอาหาร แก้ว ผ้า ก้นกรองบุหรี่ และขยะอื่น ๆ (เช่น เทียน ฯลฯ) โดยพบว่าขยะประเภทพลาสติกมีปริมาณมากที่สุดทั้งขยะทะเลขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก ส่วนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่มีปริมาณมากเป็นอันดับสอง ทั้งนี้ปริมาณของขยะทะเลรวม และปริมาณขยะทะเลรายประเภทในแต่ละเดือนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมที่เกิดขึ้นบนชายหาดในช่วงเวลานั้น ๆ และปัจจัยด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ ได้แก่ ความเร็ว และทิศทางลมในช่วงวันที่ทำการเก็บตัวอย่าง รองลงมาคือ การไหลเวียนของกระแสน้ำ และปริมาณน้ำท่าของแม่น้ำที่อยู่ใกล้กับชายหาด แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณน้ำฝนสำหรับแหล่งที่มาของขยะทะเล พบว่า แหล่งที่มาหลักของขยะทะเลมาจากนักท่องเที่ยว และกิจกรรมบนชายหาดร้อยละ 54.21 รองลงมาคือ แม่น้ำใกล้เคียงร้อยละ 25.32 เรือสินค้าร้อยละ 8.46 เรือประมง และกิจกรรมตกปลาร้อยละ 7.87 และสิ่งก่อสร้างในทะเลร้อยละ 4.14 ตามลำดับ

Kungskulniti et al. (2017) ^[37] ศึกษาแหล่งที่มาของควันบุหรี่มือสอง จากการตรวจวัดค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก ($PM_{2.5}$) บริเวณชายหาดยอดนิยมสองแห่งในประเทศไทย ในทิศทางใต้ลมใกล้กับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ พบว่า มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กเฉลี่ย 260 และ 504 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และสามารถตรวจวัดค่าสูงสุดได้ถึง 176 และ 1,335 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ในบริเวณชายหาด A และ B ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพอากาศของประเทศไทย ซึ่งกำหนดปริมาณฝุ่นขนาดเล็กเฉลี่ยต่อวันไว้ที่ 50 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร จึงพบว่ามีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงกว่ามาตรฐานกำหนด 27 เท่า

Kungskulniti et al. (2018) ^[35] ได้ศึกษา และตรวจสอบปริมาณของขยะจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ (Tobacco Produce Waste; TPW) บริเวณชายหาดยอดนิยมของประเทศไทย 2 แห่ง ได้แก่ ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี และชายหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยการสุ่มเก็บก้นกรองบุหรี่ในพื้นที่ขนาด 4,000 ตารางเมตร สำหรับในบริเวณเก้าอี้ผ้าใบ และขนาดพื้นที่ 20,000 ตารางเมตร สำหรับในบริเวณแนวชายหาด พบว่า ในบริเวณเก้าอี้ผ้าใบมีจำนวนก้นกรองบุหรี่ 1,436 ชิ้น และในบริเวณแนวชายหาดมีจำนวน 1,345 ชิ้น คิดเป็น 0.36 และ 0.07 ชิ้นต่อตารางเมตร ตามลำดับ หรือคิดเป็น 0.12 ชิ้นต่อตารางเมตร เมื่อกำหนดตามขนาดพื้นที่ทั้งหมดของชายหาดทั้งสองแห่ง

2.7 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรในกรณีงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่

2.7.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

- (1) การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

2.7.2 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

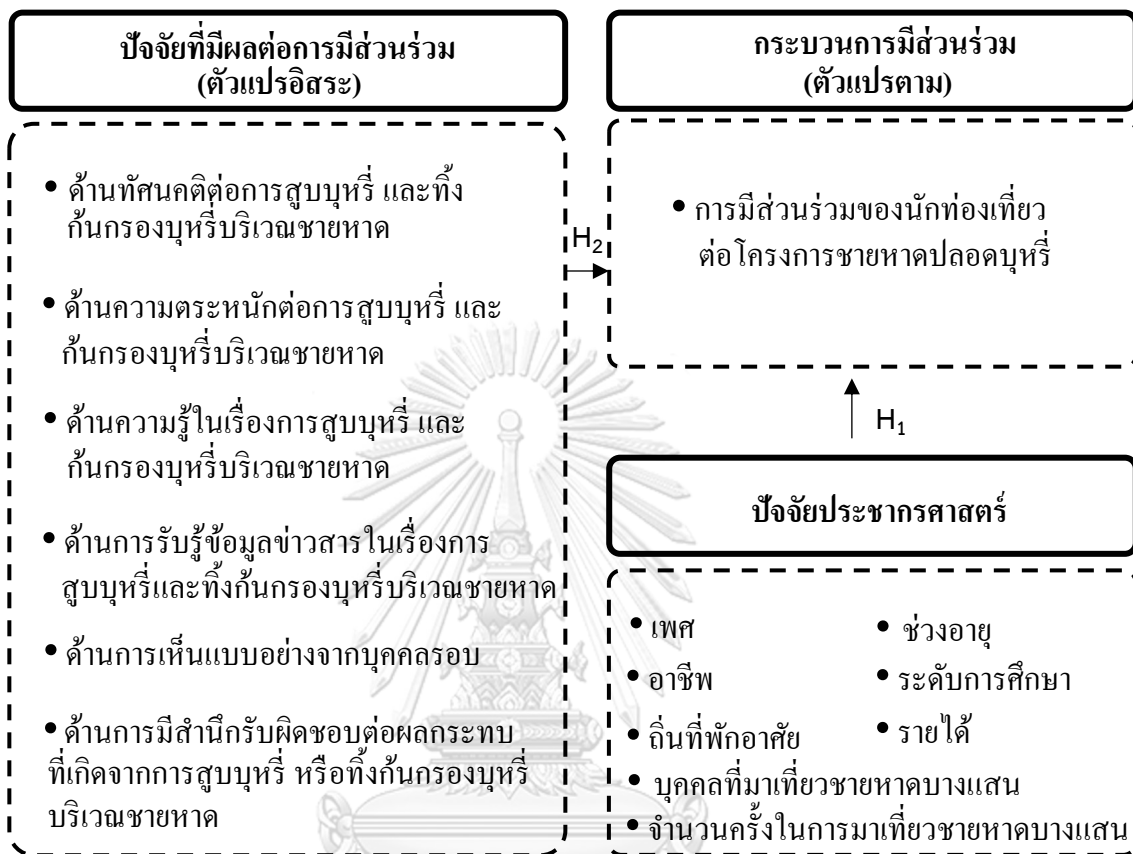
- (1) ด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
- (2) ด้านความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
- (3) ด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
- (4) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
- (5) ด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง
- (6) ด้านการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

2.7.3 ตัวแปรประชากรศาสตร์ (Demographic Variables)

ตัวแปรด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถิ่นที่พักอาศัย บุคคลที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนด้วย และจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน

2.8 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ตัวแปรในกรณีงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ดังนี้

ภาพที่ 2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย (Conceptual Framework)

2.9 สมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 2 : นักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 4 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 5 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 6 : นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่พำอาศัยแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 7 : นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 8 : นักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวกับบุคคลแตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 9 : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านความตระหนัก ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง และปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่: กรณีศึกษาชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มของประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทย ที่มีช่วงอายุ 15 ปี ขึ้นไป ทั้งเพศชายและหญิง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้จากสูตรการคำนวณของ Yamane (1967)^[7] ดังนี้

สูตรคำนวณขนาดตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่ n = ขนาดตัวอย่าง

N = จำนวนนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทยเฉลี่ยปี พ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561
จำนวน 2,234,004 คน ต่อปี

e = ค่าความคลาดเคลื่อน = 0.05

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{2,234,004}{1 + 2,234,004 (0.05)^2} \\ &= \frac{2,234,004}{5,586} \\ &= 399.93 \text{ หรือ } 400 \text{ คน} \end{aligned}$$

ดังนั้นจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องสำรวจความคิดเห็น และเก็บแบบสอบถาม จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane คือจำนวน 400 ตัวอย่าง (คน)

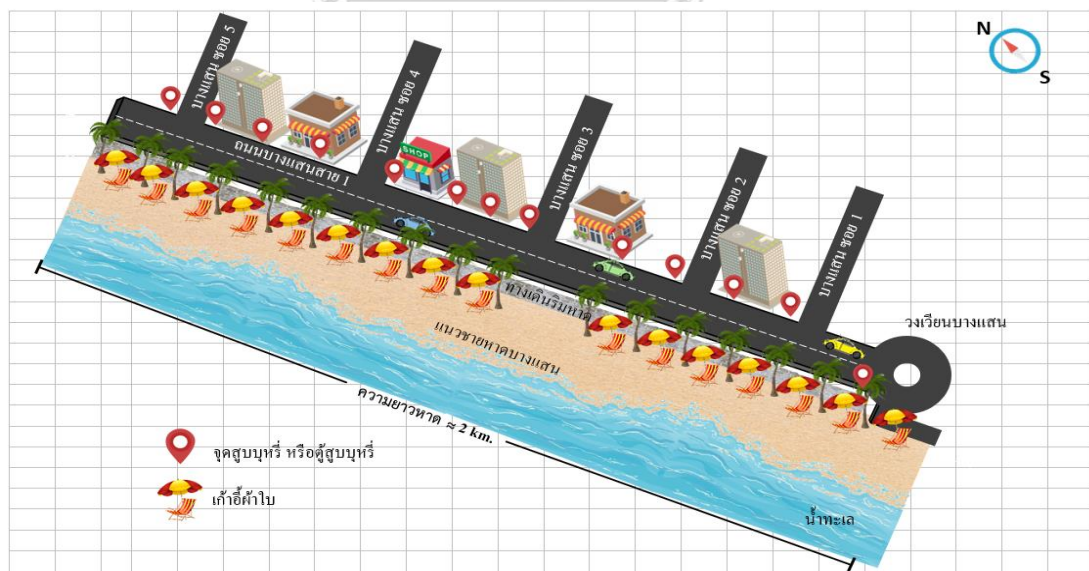
3.2 การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่างใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ซึ่งเป็นลักษณะการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยการแบ่งกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวออกตามพื้นที่ซึ่งจำแนกตามจุดกิจกรรมนันทนาการหลักของชายหาดบางแสน ได้แก่ บริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด และบริเวณแนวชายหาด มีสัดส่วนของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนตัวอย่างนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่จะถูกเก็บแบบสอบถาม จำแนกตามบริเวณจุดกิจกรรมนันทนาการหลักของชายหาดบางแสน

บริเวณ	ผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)	ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม (คน)
ริมถนน และทางเดินริมชายหาด	200	20
แนวชายหาด	200	20
รวม	400	40

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง (คน) จะต้องมีแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์กลับคืนจำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด 40 คน จะถูกเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม

ภาพที่ 3.1 ขอบเขตพื้นที่การเก็บแบบสอบถาม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

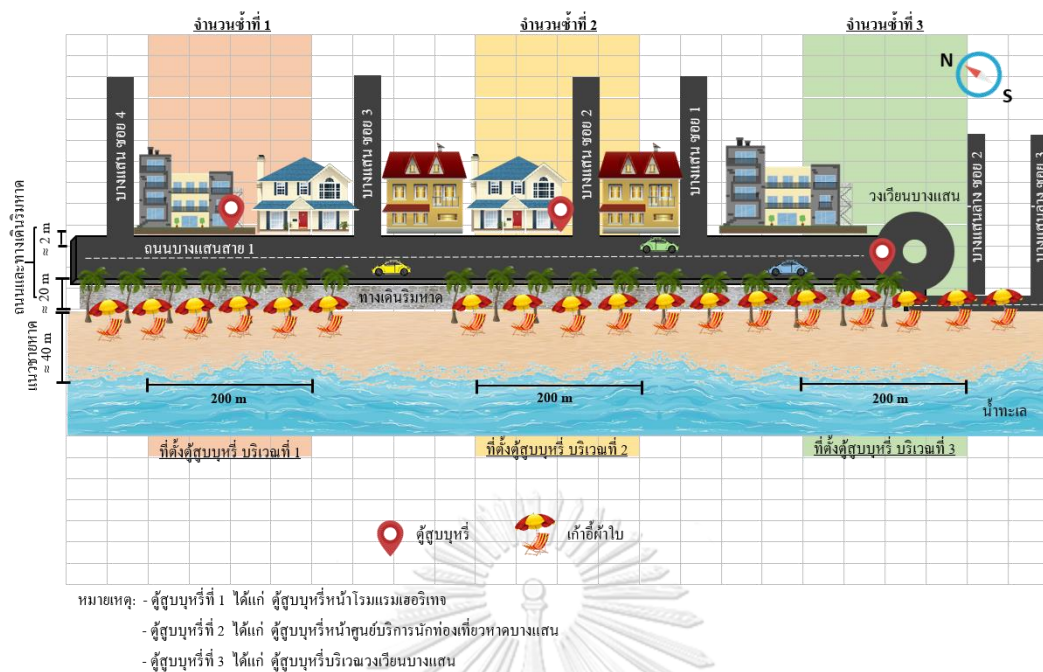
3.3.1 การเก็บข้อมูลเบื้องต้นของนักท่องเที่ยว

เก็บข้อมูลเบื้องต้นตัวแทนนักท่องเที่ยวจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ในช่วงเวลา 1 ชั่วโมง (14.00 น. - 15.00 น.) โดยจำแนกตามตำแหน่งที่ตั้งตู้สูบบุหรี่ 3 จุด และแบ่งขอบเขตพื้นที่การเก็บข้อมูลในแต่ละจุดออกเป็น 2 บริเวณ ทั้งนี้ทั้ง 3 จุดของตำแหน่งที่ตั้งตู้สูบบุหรี่จะเป็นจำนวนซ้ำของข้อมูล โดยเก็บข้อมูลเช่นนี้จำนวน 3 ครั้งในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ระหว่างวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ถึง 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 นำมาหาค่าเฉลี่ย โดยมีรายละเอียดของกระบวนการเก็บข้อมูล ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 กระบวนการเก็บข้อมูลของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

ครั้งที่	จำนวน ซ้ำ	บริเวณ	พื้นที่ (ตาราง เมตร)	กระบวนการ เก็บข้อมูลเบื้องต้น	ช่วงเวลา
1. วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2562	ตู้สูบบุหรี่ ที่ 1,2,3	ริมถนน และทางเดิน ริมชายหาด	4,400	1. ตรวจสอบจำนวน นักท่องเที่ยวในแต่ละ บริเวณ (ต่อชั่วโมง)	14.00 น.- 15.00 น.
2. วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2563		แนว ชายหาด	8,000	2. ตรวจสอบจำนวน นักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ใน แต่ละบริเวณ (ต่อชั่วโมง)	
3. วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563				3. ตรวจสอบจำนวน นักท่องเที่ยวที่ใช้ตู้สูบบุหรี่ (ต่อชั่วโมง)	
				4. ตรวจสอบจำนวน ก้นกรองบุหรี่ในตู้สูบบุหรี่ และบริเวณที่ศึกษา (ต่อวัน)	19.00 น . เป็นต้น ไป

ทั้งนี้เพื่อความถูกต้องของผลการตรวจนับจำนวนก้นกรองบุหรี่ต่อวันในบริเวณพื้นที่ศึกษา จึงทำการเก็บก้นกรองบุหรี่ที่ตกค้างอยู่ในบริเวณพื้นที่จากวันอื่นก่อนการเก็บข้อมูลเบื้องต้นทุกครั้ง

ภาพที่ 3.2 ขอบเขตพื้นที่การสังเกตพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

3.3.2 เก็บข้อมูลตามแบบสอบถามสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

แบบสอบถามสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่จำแนกตามจุดกิจกรรมนั้นหนาการณ์หลัก 2 บริเวณของชายหาดบางเตน แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยประชากรศาสตร์

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชายหาดบางเตนชาวไทย ทั้งนี้จะประกอบด้วยลักษณะคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถิ่นที่พักอาศัย บุคคลที่มาท่องเที่ยวชายหาดบางเตนด้วย และจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางเตน

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

แบบสอบถามปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ประกอบด้วยคำถามจำนวน 24 ข้อ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ปัจจัยย่อย ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านความตระหนัก ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่าง และปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบ ทั้งนี้แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) และมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง 5 คะแนน
มาก	หมายถึง 4 คะแนน
ปานกลาง	หมายถึง 3 คะแนน
น้อย	หมายถึง 2 คะแนน
น้อยที่สุด	หมายถึง 1 คะแนน

ตารางที่ 3.3 ช่วงคะแนน และระดับความสำคัญของปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ปัจจัย	ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
ด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	4.51-5.00	มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อย
	1.00-1.50	มีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อยที่สุด
ด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	4.51-5.00	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อย
	1.00-1.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และ ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ปัจจัย	ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
ด้านความรู้ในเรื่อง การสูบบุหรี่ และทึ่ง กันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาด	4.51-5.00	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดน้อย
	1.00-1.50	มีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดน้อยที่สุด
ด้านความตระหนัก ต่อการสูบบุหรี่ และ ทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาด	4.51-5.00	มีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดน้อย
	1.00-1.50	มีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดน้อยที่สุด
ด้านการรับรู้ข่าวสาร ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาด	4.51-5.00	มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทึ่งกันกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดน้อย

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

ปัจจัย	ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
	1.00-1.50	มีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดน้อยที่สุด
ด้านการเห็น แบบอย่างจากบุคคล รอบข้าง	4.51-5.00	มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างและนำมาปฏิบัติ มากที่สุด
	3.51-4.50	มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างและนำมาปฏิบัติ มาก
	2.51-3.50	มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างและนำมาปฏิบัติ ปานกลาง
	1.51-2.50	มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างและนำมาปฏิบัติ น้อย
	1.00-1.50	มีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้างและนำมาปฏิบัติ น้อยที่สุด
การสำนึกรับผิดชอบ ต่อผลกระทบที่เกิด จากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรอง บุหรี่บริเวณชายหาด	4.51-5.00	มีการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมากที่สุด
	3.51-4.50	มีการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมาก
	2.51-3.50	มีการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดปานกลาง
	1.51-2.50	มีการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อย
	1.00-1.50	มีการสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

วัตถุประสงค์การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้แบบสอบถามเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 4 ข้อ และมีเกณฑ์การให้คะแนน คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เช่นเดียวกับตอนที่ 2 โดยมีรายละเอียดของช่วงคะแนน และการแปลความหมาย ดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ช่วงคะแนน และระดับความสำคัญของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวดูต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

การมีส่วนร่วม	ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	4.51-5.00	มีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มากที่สุด
	3.51-4.50	มีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มาก
	2.51-3.50	มีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ปานกลาง
	1.51-2.50	มีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่น้อย
	1.00-1.50	มีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว เพื่อแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เลือกเพียงหนึ่งคำตอบ และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 5 คำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาด

จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง (คน) ในจำนวนนี้นักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาด 40 คน จะถูกเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม ซึ่งประกอบด้วยคำถามปลายปิดแบบตรวจสอบรายการ เลือกเพียงหนึ่งคำตอบ จำนวน 7 ข้อ

3.4 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

(1) แบบสอบถามฉบับร่าง ตลอดจนเนื้อหารายละเอียดของโครงร่างวิทยานิพนธ์ ที่มาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดในการวิจัย และวิธีการดำเนินงานวิจัย ทั้งหมด จะถูกนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และคณะกรรมการ ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์

(2) แบบสอบถามจะถูกนำไปทดสอบใช้กับนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบแนวโน้มความถูกต้องของผลของงานวิจัยที่ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตลอดจนภาษาที่ใช้ในการสื่อสารของแบบสอบถาม ทั้งนี้แบบสอบถามที่ทดสอบใช้กับนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจำนวน 30 คน มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.77

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน จะถูกนำมาวิเคราะห์ค่าทางสถิติ เพื่อแปลผลการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดของการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

3.5.1 ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ การตรวจนับจำนวนนักท่องเที่ยวในบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด และบริเวณแนวชายหาด การตรวจนับจำนวนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ในบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด และบริเวณแนวชายหาด การตรวจนับจำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้สูบบุหรี่ และการตรวจนับจำนวนก้นกรองบุหรี่ในบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด และบริเวณแนวชายหาด จะถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยจากจำนวนซ้ำของบริเวณที่ศึกษา ซึ่งจำแนกตามจุดที่ตั้งสูบบุหรี่ 3 จุด และจำนวนครั้งในการเก็บข้อมูล

3.5.2 ข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

(1) การวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจัดกลุ่มแสดงจำนวนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม และหาค่าร้อยละ

(2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายระดับความสำคัญ

(3) วิเคราะห์ผลของการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายระดับความสำคัญ

(4) การวิเคราะห์ผลตามข้อสมมุติฐาน โดยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน (Analysis of Variance) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรประชากรศาสตร์ กับตัวแปรตาม วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ และตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ทั้ง 6 ปัจจัย และคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด ตลอดจนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระให้เป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ

(5) การวิเคราะห์ผลการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการจัดกลุ่มแสดงจำนวนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และอธิบายผลการแสดงความคิดเห็น

(6) การวิเคราะห์ผลคำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยงที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด จะถูกนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มแสดงจำนวนคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัย: กรณีศึกษา ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” สามารถนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น และเก็บแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์แยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น

กระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น	บริเวณ			
	ริมถนน/ทางเดินริมชายหาด		แนวชายหาด	
	ช่วงจำนวน (ต่ำสุด-สูงสุด)	ค่าเฉลี่ย	ช่วงจำนวน (ต่ำสุด-สูงสุด)	ค่าเฉลี่ย
จำนวนนักท่องเที่ยว (คน/ชม.)	58-102	86	448-834	633
จำนวนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ (คน/ชม.)	6-20	12	2-6	5
จำนวนก้นกรองบุหรี่ (ชิ้น/วัน)	179-200	190	61-75	70
กระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น	ช่วงจำนวน (ต่ำสุด-สูงสุด)		ค่าเฉลี่ย	
จำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้สูบบุหรี่ (คน/ชม.)	5-16		11	
จำนวนก้นกรองบุหรี่ภายในตู้ สูบบุหรี่ (ชิ้น/วัน)	87-158		112	

จากตารางที่ 4.1 ผลการเก็บข้อมูลเบื้องต้นของตัวแทนกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยว ในระยะ 1 ชั่วโมง โดยจำแนกตามจุดที่ตั้งตู้สูบบุหรี่ 3 จุด ออกไปด้านละ 100 เมตร และแบ่งขอบเขตพื้นที่การเก็บข้อมูลในแต่ละจุดออกเป็น 2 บริเวณ ได้แก่ บริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด และบริเวณแนวชายหาด พื้นที่เฉลี่ย 4,400 ตารางเมตร และ 8,000 ตารางเมตร ตามลำดับ ทั้งนี้ทั้ง 3 จุดของตำแหน่งที่ตั้งตู้สูบบุหรี่จะเป็นจำนวนซ้ำของข้อมูล เก็บข้อมูลเช่นนี้จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2562, วันที่ 25 มกราคม พ.ศ. 2562 และวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 พบว่า ใน

ระยะเวลา 1 ชั่วโมง (14.00 น.- 15.00 น.) มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่อบริเวณริมถนน และทางเดินริมหาดอยู่ในช่วง 58-102 คน หรือเฉลี่ย 86 คน และบริเวณแนวชายหาดอยู่ในช่วง 448-834 คน หรือเฉลี่ย 633 คน มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ในบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาดอยู่ในช่วง 6-20 คน บริเวณชายหาดอยู่ในช่วง 2-6 คน และมีจำนวนนักท่องเที่ยวที่ใช้สูบบุหรี่จากทั้ง 2 บริเวณ อยู่ในช่วง 5-16 คน หรือเฉลี่ย 12, 5 และ 11 คน ตามลำดับ

สำหรับจำนวนก้นกรองบุหรี่ต่อวันบริเวณริมถนน และทางเดินริมหาด มีจำนวนอยู่ในช่วง 179-200 ชิ้นต่อวัน บริเวณแนวชายหาดอยู่ในช่วง 61-75 ชิ้นต่อวัน และจำนวนก้นกรองบุหรี่ภายในสูบบุหรี่อยู่ในช่วง 87-158 ชิ้นต่อวัน หรือเฉลี่ย 190, 70 และ 112 ชิ้นต่อวัน ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถามในการสำรวจทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวหาดบางแสนชาวไทย ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ สถานภาพส่วนบุคคล ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถิ่นที่พักอาศัย ความถี่ที่มาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี) และบุคคลที่นักท่องเที่ยวมาด้วย ได้ผลดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	167	41.7
1.2 หญิง	233	58.3
รวม	400	100
2. ช่วงอายุ		
2.1 อายุ 15 - 30 ปี	237	59.2
2.2 อายุ 31 - 45 ปี	94	23.5
2.3 อายุ 46 - 60 ปี	62	15.5
2.4 อายุ 60 ปีขึ้นไป	7	1.8
รวม	400	100
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	4	1.00
3.2 มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	57	14.2

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
3.3 ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	290	72.5
3.4 ปริญญาโท หรือสูงกว่า	49	12.3
รวม	400	100
4. อาชีพ		
4.1 ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	52	13.0
4.2 พนักงานเอกชน	233	58.3
4.3 กิจการส่วนตัว	27	6.7
4.4 รับจ้าง / ค้าขาย	48	12.0
4.5 นักเรียน / นักศึกษา	34	8.5
4.6 ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	1.0
4.7 ประกอบอาชีพอิสระ (Freelance)	2	0.5
รวม	400	100
5. รายได้ (บาทต่อเดือน)		
5.1 รายได้ ต่ำกว่า 10,000 บาท	59	14.7
5.2 รายได้ 10,001 – 20,000 บาท	181	45.3
5.3 รายได้ 20,001 – 30,000 บาท	119	29.8
5.4 รายได้ 30,000 บาท ขึ้นไป	41	10.2
รวม	400	100
6. ถิ่นที่พักอาศัย		
6.1 ถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดชลบุรี	128	32.0
6.2 ถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดอื่น	272	68.0
รวม	400	100
7. จำนวนครั้งที่มาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี)		
7.1 มาเป็นครั้งแรก	71	17.7
7.2 จำนวน 2-4 ครั้ง	198	49.5
7.3 จำนวนมากกว่า 5 ครั้ง	131	32.8
รวม	400	100

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์	จำนวน	ร้อยละ
8. บุคคลที่นักท่องเที่ยวมาด้วย		
8.1 เพื่อน	252	63.0
8.2 คู่สมรส หรือแฟน	42	10.5
8.3 ครอบครัว		
- พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติ พี่น้อง	35	8.7
- พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติ พี่น้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้สูงอายุ หรือเด็ก	62	15.5
8.4 คนเดียว	9	2.3
รวม	400	100

(1) เพศ

ผลการตอบแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจำนวน 400 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 และเพศชาย จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.7

(2) ช่วงอายุ

นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15-30 ปี จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.2 รองลงมาคือ อายุ 31-45 ปี จำนวน 94 คน อายุ 46-60 ปี จำนวน 62 คน และอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ร้อยละ 15.5 และร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

(3) ระดับการศึกษา

นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 รองลงมาคือ ระดับการศึกษามัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า จำนวน 57 คน ระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่า จำนวน 49 คน และระดับประถมศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ร้อยละ 12.3 และร้อยละ 1 ตามลำดับ

(4) อาชีพ

นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคือ อาชีพข้าราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 52 คน อาชีพรับจ้าง หรือค้าขาย จำนวน 48 คน อาชีพนักเรียน หรือนักศึกษา จำนวน 34 คน และอาชีพกิจการส่วนตัวมีจำนวนน้อยที่สุด 27 คน คิดเป็น ร้อยละ 13 ร้อยละ 12 ร้อยละ 8.5 และร้อยละ 6.7

ตามลำดับ มีอาชีพอื่น ๆ ที่นักท่องเที่ยวยุโรปในแบบสอบถาม ได้แก่ ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 4 คน และประกอบอาชีพอิสระ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1 และร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

(5) รายได้

นักท่องเที่ยวชาวบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมาคือ รายได้ 20,001-30,000 บาทต่อเดือน จำนวน 119 คน รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน จำนวน 59 คน และรายได้ 30,000 บาทต่อเดือน ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด 41 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 ร้อยละ 14.7 และร้อยละ 10.2 ตามลำดับ

(6) ถิ่นที่พักอาศัย

นักท่องเที่ยวชาวบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีถิ่นที่พักอาศัยจังหวัดอื่น จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 68 และถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดชลบุรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 32

(7) ความถี่ในการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวชาวบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความถี่ในการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน 2-4 ครั้งต่อปี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.5 รองลงมาคือ มากกว่า 5 ครั้งต่อปี จำนวน 131 คน และมาเป็นครั้งแรก มีจำนวนน้อยที่สุด 71 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และร้อยละ 17.7 ตามลำดับ

(8) บุคคลที่นักท่องเที่ยวมาด้วย

นักท่องเที่ยวชาวบางแสนที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มาเที่ยวกับเพื่อน จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมาคือมากับ พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติ ซึ่งประกอบด้วยผู้สูงอายุ หรือเด็ก จำนวน 62 คน คู่สมรส หรือแฟน จำนวน 42 คน พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติ จำนวน 35 คน และมาเที่ยวคนเดียว มีจำนวนน้อยที่สุด 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.5 ร้อยละ 10.5 ร้อยละ 8.7 และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัยของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาว ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
2. ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด

3. ปัจจัยด้านความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทั้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด
4. ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทั้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
5. ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง
6. ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทั้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทั้งก้นกรองบุหรี่ บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับทัศนคติ	ลำดับ
1. การพบเห็นคนสูบบุหรี่ และก้นกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดมีส่วนทำลายภาพลักษณ์การท่องเที่ยว คุณภาพอากาศ และสิ่งแวดล้อมของชายหาดบางแสน	4.35	0.70	มาก	4
2. การสูบบุหรี่บริเวณชายหาดสร้างความรำคาญ และผลกระทบต่อสุขภาพต่อนักท่องเที่ยวคนอื่น	4.48	0.62	มาก	3
3. ชายหาดที่ปราศจากควันบุหรี่ และก้นกรองบุหรี่ เป็นชายหาดที่น่าท่องเที่ยว	4.59	0.57	มากที่สุด	2
4. ทรัพยากรชายหาด คุณภาพอากาศ และความสะอาดเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อชายหาดท่องเที่ยวทุกแห่ง	4.61	0.59	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.51	0.62	มาก	
ความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทั้งก้นกรองบุหรี่ บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้	ลำดับ
1. ก้นกรองบุหรี่เป็นหนึ่งในประเภทของขยะที่พบมากที่สุดบนชายหาดท่องเที่ยวหลายแห่งทั่วโลก	4.29	0.66	มาก	4
2. ควันบุหรี่ส่งผลให้คุณภาพอากาศบริเวณชายหาดมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงเกินมาตรฐานคุณภาพอากาศของประเทศไทย	4.38	0.69	มาก	1
3. น้ำชะขยะจากก้นกรองบุหรี่ ประกอบด้วยสารพิษ เช่น นิโคติน เมื่อปนเปื้อนในน้ำ และสัมผัสกับสารเคมีอาจทำให้เกิดอาการอาเจียน และเป็นพิษต่อระบบประสาท	4.38	0.71	มาก	2

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความรู้	ลำดับ
4. ปัจจุบันในหลายๆ ประเทศ มีแนวทางลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ด้วยการเก็บภาษี การกำหนดกฎหมาย บทลงโทษ ค่าปรับ และการจำกัดพื้นที่สำหรับการสูบบุหรี่	4.32	0.73	มาก	3
เฉลี่ยรวม	4.34	0.70	มาก	
ความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความตระหนัก	ลำดับ
1. ปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ และการสูบบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่ควรเร่งหาแนวทางการแก้ไข เพราะจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมชายหาด	4.46	0.57	มาก	3
2. ท่านตระหนักถึงปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ และเกิดความกังวลถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม ความสะอาดของน้ำทะเล และความปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ	4.49	0.58	มาก	2
3. ท่านวิตกกังวลว่าวัน บุหรี่ จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของชายหาดบางแสน และสุขภาพของคนในครอบครัว	4.45	0.60	มาก	4
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความตระหนักต่อผลกระทบจากการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด และปัญหาขยะชายหาดจากก้นกรองบุหรี่	4.52	0.55	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.48	0.58	มาก	
การรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการรับรู้	ลำดับ
1. ท่านรับรู้ และทราบข่าวสารถึงผลกระทบของปัญหาการสูบบุหรี่ หรือการทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาก่อนหน้านี้	3.51	0.76	มาก	2

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และที่ กั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการรับรู้	ลำดับ
2. ท่านได้รับรู้และทราบข่าวสารถึงมาตรการการ แนวทางลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจาก กั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ในชื่อ “โครงการ ชายหาดปลอดบุหรี่”	3.38	0.75	ปานกลาง	3
3. ท่านติดตามข่าวสารทิศทางแนวโน้มของ ปัญหา และผลการปฏิบัติของ “โครงการชายหาด ปลอดบุหรี่”	3.34	0.81	ปานกลาง	4
4. ผู้ที่ทิ้งกั้นกรองบุหรี่ หรือสูบบุหรี่ในบริเวณ ชายหาดที่ไม่ใช่พื้นที่ที่หน่วยงานราชการจัดไว้ให้ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสน บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	3.61	0.83	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.46	0.79	ปานกลาง	
ด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการเห็น แบบอย่าง	ลำดับ
1. ท่านเก็บขยะกั้นกรองบุหรี่ หรือขยะประเภท อื่น ๆ ตามแบบอย่างที่ท่านเห็นจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น	3.41	0.79	ปานกลาง	3
2. ท่านชื่นชม และสนับสนุนนักท่องเที่ยวที่ใช้จุด สูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่ แทนการสูบบุหรี่ และที่ กั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	4.45	0.68	มาก	1
3. ท่านเคยสังเกตเห็นนักท่องเที่ยวคนอื่นเป็น แบบอย่างของการเคารพกฎหมาย โดยใช้จุดสูบ บุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่ แทนการสูบบุหรี่ และที่ กั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	3.47	0.79	ปานกลาง	2
4. ท่านเคยสังเกตเห็นเจ้าหน้าที่เป็นแบบอย่างของ การควบคุมรักษากฎหมายโดยจับผู้กระทำผิดสูบ บุหรี่ในบริเวณที่ไม่ได้รับอนุญาต หรือที่กั้น กรองบุหรี่ลงบนชายหาด	2.64	0.61	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม	3.49	0.72	ปานกลาง	

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

การมีสำนึกที่รับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการ สูบบุหรี่ หรือทั้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับการมีสำนึก รับผิดชอบต่อ	ลำดับ
1. ท่านรู้สึกเต็มใจอย่างยิ่ง หากได้ร่วมเป็นส่วน หนึ่งในการลดปัญหาขยะชายหาดจากกันกรอง บุหรี่	4.51	0.56	มาก	4
2. การสูบบุหรี่ในพื้นที่ชายหาดที่มีกลุ่มคนอยู่ จำนวนมาก และเป็นบริเวณที่ไม่ได้รับอนุญาต จะ สร้างความรำคาญ หรือกระทบต่อสุขภาพนัก เที่ยวคนอื่น ๆ ได้	4.56	0.55	มากที่สุด	2
3. การสูบบุหรี่ หรือทั้งกันบุหรี่ลงบนพื้นที่ ชายหาด ไม่ควรเป็นพฤติกรรมโดยปกติที่เคยชิน ซึ่งใคร ๆ ก็ทำได้	4.54	0.58	มากที่สุด	3
4. ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การเคารพกฎหมายโดย การสูบบุหรี่ในบริเวณที่กำหนดให้ หรือไม่ทั้งกัน บุหรี่ลงบนชายหาดเป็นเรื่องของการมีสำนึก รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมทางหนึ่ง	4.60	0.53	มากที่สุด	1
เฉลี่ยรวม	4.55	0.56	มากที่สุด	

4.2.3 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ผลจากการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่
ได้ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสำคัญของ
การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ด้านการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ การมีส่วนร่วม	ลำดับ
1. ท่านมีส่วนในการลดปริมาณขยะชายหาด ประเภทกันกรองบุหรี่ เช่น เก็บขยะชายหาด ใช้ จุด หรือผู้สูบบุหรี่ และทั้งกันกรองบุหรี่เป็นที่ เป็นต้น	2.84	0.80	ปานกลาง	2

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ด้านการมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ การมีส่วนร่วม	ลำดับ
2. ท่านมีส่วนในการแนะนำ และคัดเตือนเมื่อพบ เห็นบุคคลใกล้ชิด หรือนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ที่ สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่ลงบนชายหาด	2.72	0.55	ปานกลาง	3
3. ท่านมีส่วนร่วมในการบอกกล่าว รณรงค์ หรือ ประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการห้ามสูบบุหรี่ และทิ้ง ก้นกรองบุหรี่ลงบนชายหาดภายใต้ชื่อ “โครงการ ชายหาดปลอดบุหรี่”	2.71	0.57	ปานกลาง	4
4. ท่านมีส่วนในการรับผลประโยชน์จาก “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” เช่น ได้รับอากาศ ที่บริสุทธิ์ บรรยากาศในการท่องเที่ยวที่ดี ความ สะอาดของชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเลที่ ปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ	4.19	0.84	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.12	0.69	ปานกลาง	
ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำนวน 400 คน เท่ากับ 0.87				

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐาน

สมมุติฐานที่ 1 : นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาด
ปลอดบุหรี่ต่างกัน

H_0 : เพศที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

H_1 : เพศที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวน ระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมต่อ
โครงการชายหาดปลอดบุหรี่

เพศ	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอด บุหรี่	T-test	Sig.
ชาย	3.18	2.396	0.017*
หญิง	3.07		

จากตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี T-test พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เพศที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ในเพศชาย และเพศหญิง เท่ากับ 3.18 และ 3.07 ตามลำดับ มีค่า T-test และค่า Sig. เท่ากับ 2.396 และ 0.017 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 2 : นักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

H_0 : ช่วงอายุที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

H_1 : ช่วงอายุที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างช่วงอายุ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ช่วงอายุ	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	F-test	Sig.
15-30 ปี	3.15	19.071	0.000*
31-45 ปี	3.12		
46-60 ปี	3.10		
60 ปี ขึ้นไป	2.00		

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างช่วงอายุ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) ของกลุ่มประชากรที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ช่วงอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่อยู่ระหว่าง 2.00 ถึง 3.15 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 19.071 และ 0.000 ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของช่วงอายุรายคู่ ด้วยวิธี Post Hoc แบบ Scheffe พบว่า นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่มีอายุต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ ช่วงอายุ 15-30 ปี กับช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป ช่วงอายุ 31-45 ปี กับช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป และช่วงอายุ 46-60 ปี กับช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน เท่ากับ 1.15, 1.12 และ 1.10 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของช่วงอายุ นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนรายคู่

ช่วงอายุ	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอด บุหรี่	15 -30 ปี	31-45 ปี	46-60 ปี	60 ปี ขึ้นไป
		3.15	3.12	3.10	2.00
15-30 ปี	3.15	-	0.03	0.05	1.15*
31-45 ปี	3.12		-	0.02	1.12*
46-60 ปี	3.10			-	1.10*
60 ปี ขึ้นไป	2.00				-

สมมุติฐานที่ 3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

H_0 : ระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

H_1 : ระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ระดับการศึกษา	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอดบุหรี่	F-test	Sig.
ประถมศึกษา	3.00	0.483	0.695
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	3.07		
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	3.13		
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	3.09		

จากตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ระดับการศึกษาที่ต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ของระดับการศึกษา 4 ระดับ อยู่ระหว่าง 3.00 ถึง 3.13 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 0.483 และ 0.695 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 4 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

H_0 : อาชีพที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอดภัย

H_1 : อาชีพที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอดภัย

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างอาชีพ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

อาชีพ	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย	F-test	Sig.
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	3.19	1.170	0.322
พนักงานเอกชน	3.11		
กิจการส่วนตัว	3.00		
รับจ้าง / ค้าขาย	3.11		
นักเรียน / นักศึกษา	3.15		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	2.75		
ประกอบอาชีพอิสระ	3.25		

จากตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างอาชีพ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 อาชีพที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยของอาชีพที่ต่างกัน มีค่าอยู่ระหว่าง 2.75 ถึง 3.25 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 1.170 และ 0.322 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 5 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

H_0 : รายได้ที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อ โครงการชายหาดปลอดภัย

H_1 : รายได้ที่ต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่

รายได้	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่	F-test	Sig.
ต่ำกว่า 10,000 บาท	3.12	0.708	0.548
10,001 – 20,000 บาท	3.14		
20,001 – 30,000 บาท	3.10		
30,000 บาท ขึ้นไป	3.04		

จากตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 รายได้ที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ของระดับรายได้ มีค่าอยู่ระหว่าง 3.04 ถึง 3.14 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 0.708 และ 0.548 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 6 : นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นอยู่อาศัยต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ต่างกัน

H_0 : ถิ่นที่พักอาศัยที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่

H_1 : ถิ่นที่พักอาศัยที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างถิ่นที่พักอาศัย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่

ถิ่นที่พักอาศัย	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่	T-test	Sig.
ถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดชลบุรี	3.12	0.177	0.860
ถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดอื่น	3.11		

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างถิ่นที่พักอาศัย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี T-test พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ถิ่นที่พักอาศัยที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชاهدปลอดบุหรี่ของนักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดชลบุรี และใน

จังหวัดอื่น ๆ เท่ากับ 3.12 และ 3.11 ตามลำดับ มีค่า T-test และค่า Sig. เท่ากับ 0.177 และ 0.860 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 7 : นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

H_0 : จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

H_1 : จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี) และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี)	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย	F-test	Sig.
มาครั้งแรก	3.21	2.057	0.129
2 – 4 ครั้ง	3.09		
มากกว่า 5 ครั้ง	3.10		

จากตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี) และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยของจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยว (ต่อปี) มีค่าอยู่ระหว่าง 3.09 ถึง 3.21 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 2.057 และ 0.129 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 8 : นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวกับบุคคลต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

H_0 : นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวกับบุคคลต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

H_1 : นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวกับบุคคลต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างบุคคลโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวพามาด้วย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

บุคคลโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวพามาด้วย	ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย	F-test	Sig.
เพื่อน	3.12	0.123	0.974
คู่สมรส หรือแฟน	3.10		
พ่อแม่ บุตรหลานญาติพี่น้อง	3.08		
พ่อแม่ บุตรหลานญาติพี่น้องที่ประกอบด้วยผู้สูงอายุ หรือเด็ก	3.13		
คนเดียว	3.17		

จากตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างบุคคลโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวพามาด้วย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test) พบว่า ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 นักท่องเที่ยวที่มาเกี่ยวกับบุคคลต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย โดยมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยของบุคคลที่มาท่องเที่ยวด้วย มีค่าอยู่ระหว่าง 3.08 ถึง 3.17 มีค่า F-test และค่า Sig. เท่ากับ 0.123 และ 0.974 ตามลำดับ

สมมุติฐานที่ 9 : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

H_0 : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

H_1 : ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัย และตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ทั้ง 6 ปัจจัย และคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด ตลอดจนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) เพื่อ

ตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระให้เป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ ซึ่งมีประกอบด้วยคำย่อ ตัวอักษร และสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

Attitude	แทน	ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
Knowledge	แทน	ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด
Awareness	แทน	ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นบุหรี่บริเวณชายหาด
News	แทน	ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
Model	แทน	ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง
Consciousness	แทน	ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบอันเกิดจากการสูบบุหรี่หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด
Participation	แทน	พฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่
B	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
S.E.	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Beta	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
R ² adj.	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เมื่อปรับแล้ว
SEE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
F	แทน	ค่าสถิติ F-test ของสมการพยากรณ์
Sig.	แทน	นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05
Tolerance	แทน	ค่าความทนทาน
VIF	แทน	ค่าอัตราความแปรปรวนเพื่อ (Variance Inflation Factor)

ตารางที่ 4.14 รูปแบบ (Model) ของชุดปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

Model	R	R ²	R ² adj.	SEE
1	.319 ^a	.102	.100	.402
2	.373 ^b	.139	.135	.394
3	.385 ^c	.148	.142	.392
4	.401 ^d	.161	.152	.390

a. Predictors: (Constant), Knowledge / b. Predictors: (Constant), Knowledge, Model / c. Predictors: (Constant), Knowledge, Model, Consciousness / d. Predictors: (Constant), Knowledge, Model, Consciousness, News

จากตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์รูปแบบ (Model) ของชุดปัจจัย (ตัวแปรอิสระ) ที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ได้จากการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า สามารถคัดเลือกตัวแปรอิสระ หรือชุดของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ได้ดีที่สุด จาก 6 ปัจจัย เหลือเพียง 4 ปัจจัย ได้แก่ รูปแบบที่ 4 ซึ่งประกอบ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยการเห็นแบบอย่าง ปัจจัยการรับผิดชอบ และปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร โดยปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย สามารถอธิบายความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ได้ร้อยละ 15.2 ($R^2 \text{ adj.} = 0.152$)

ตารางที่ 4.15 ผลสรุปการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

ปัจจัย	B	S.E.	Beta	Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.139	.251			
ด้านความรู้ (Knowledge)	.147	.043	.193	.666	1.501
ด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง (Model)	.122	.055	.128	.648	1.544
ด้านการมีสำนึกรับผิดชอบ (Consciousness)	.134	.055	.135	.695	1.439
ด้านการรับรู้ข่าวสาร (News)	.088	.036	.137	.673	1.486
$R^2 \text{ adj.} = 0.152$ SEE = 0.390 F = 18.935 Sig. = 0.000*					

จากตารางที่ 4.15 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) พบว่า ค่าความทนทาน (Tolerance) ของตัวแปรอิสระ มีค่าเข้าใกล้ 1 และค่าอัตราความแปรปรวนเพื่อ (Variance Inflation Factor; VIF) มีค่าน้อยกว่า 2 ดังนั้นตัวแปรอิสระจึงไม่มีความสัมพันธ์กัน เป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ และสามารถร่วมพยากรณ์พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่เป็นสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ และสมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ

$$\text{Participation} = 1.139 + 0.147 \text{ Knowledge} + 0.122 \text{ Model} + 0.134 \text{ Consciousness} + 0.088 \text{ News}$$

สมการถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\text{Participation} = 0.193 \text{ Knowledge} + 0.128 \text{ Model} + 0.135 \text{ Consciousness} + 0.137 \text{ News}$$

4.2.5 ผลการวิเคราะห์ผลการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน

(1) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่

ตารางที่ 4.16 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่ในบริเวณพื้นที่ชายหาดบางแสน

ข้อกำหนด	จำนวน	ร้อยละ
ห้ามสูบบุหรี่โดยเด็ดขาด	57	14.2
สูบได้เฉพาะในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด	336	84
อนุญาตให้สูบได้	7	1.8
รวม	400	100

จากตารางที่ 4.16 ผลจากการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่ในบริเวณพื้นที่ชายหาดบางแสน จำนวน 400 คน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นให้สูบบุหรี่ได้เฉพาะในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดมากที่สุด จำนวน 336 คน คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมาคือ ห้ามไม่ให้สูบบุหรี่โดยเด็ดขาด จำนวน 57 คน และอนุญาตให้สูบบุหรี่ได้มีจำนวนน้อยที่สุด 7 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 และร้อยละ 1.8 ตามลำดับ

(2) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตารางที่ 4.17 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ความคิดเห็น	ความคิดเห็น		รวม (ร้อยละ)
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	
1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการมีผู้สูบบุหรี่ หรือการกำหนดจุดสูบบุหรี่ถึงแม้จะเป็นวิธีโดยอ้อม แต่มีส่วนในการช่วยลดจำนวนผู้สูบบุหรี่และปริมาณของขยะประเภทก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด	384 (96.0)	16 (4.0)	400 (100.0)
2. ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณค่าของการลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด คือการมีการจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวทุกคน	384 (96.0)	16 (4.0)	400 (100.0)
3. ท่านมีความคิดเห็นที่ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” เป็นโครงการที่มีประโยชน์ไม่เพียงแต่เป็นการปกป้องทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาด แต่ยังรวมถึงสุขภาพของนักท่องเที่ยวทุกคน	391 (97.8)	9 (2.2)	400 (100.0)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ความคิดเห็น		รวม (ร้อยละ)
	เห็นด้วย (ร้อยละ)	ไม่เห็นด้วย (ร้อยละ)	
4. ท่านมีความคิดเห็นว่า “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” ควรมีต่อไป	397 (99.3)	3 (0.7)	400 (100.0)

จากตารางที่ 4.17 ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ จำนวน 400 คน พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นต่อข้อคำถามในแบบสอบถาม ได้แก่

- (1) มีความคิดเห็นว่าการมีผู้สูบบุหรี่ หรือการกำหนดจุดสูบบุหรี่ถึงแม้จะเป็นวิธีโดยอ้อม แต่มีส่วนในการช่วยลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปริมาณของขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ บริเวณชายหาดมีนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 96 และไม่เห็นด้วย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ
- (2) มีความคิดเห็นว่าข้อสำคัญของการลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด คือการมีการจัดสำนึก และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวทุกคน มีนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 384 คน คิดเป็นร้อยละ 96 และไม่เห็นด้วย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ
- (3) มีความคิดเห็นว่าเป็นโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ เป็นโครงการที่มีประโยชน์ ไม่เพียงแต่เป็นการปกป้องทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาด แต่ยังรวมถึงสุขภาพของนักท่องเที่ยวทุกคนมีนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 391 คน คิดเป็นร้อยละ 97.8 และไม่เห็นด้วย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ
- (4) มีความคิดเห็นว่าเป็นโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ควรมีต่อไป มีนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยมากที่สุด มีนักท่องเที่ยวที่เห็นด้วยมากที่สุด จำนวน 397 คน คิดเป็นร้อยละ 99.3 และไม่เห็นด้วย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ

4.2.6 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ขณะอยู่ที่

ชายหาดบางแสน

ตารางที่ 4.18 จำนวน และร้อยละจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสน

แบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	29	72.5
1.2 หญิง	11	27.5
รวม	40	100.0
2. ชนิดของบุหรี่ (ที่ก่อให้เกิดขยะ) ส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวเลือกสูบเป็นประจำ		
2.2 บุหรี่ซอง	34	92.5
2.3 ชนิดของบุหรี่อื่น ๆ (ยาสูบ, ซิการ์)	6	7.5
รวม	40	100.0
3. เวลาเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ที่ชายหาดบางแสน		
3.1 เฉลี่ย 1-2 ชั่วโมง	9	22.5
3.2 เฉลี่ย 3-4 ชั่วโมง	27	67.5
3.3 เฉลี่ย มากกว่า 5 ชั่วโมง	4	10.0
รวม	40	100.0
4. จำนวนครั้งการสูบบุหรี่ ขณะที่นักท่องเที่ยวมาชายหาดบางแสน		
4.1 จำนวน 1-2 ครั้ง	25	62.5
4.2 จำนวน 3-4 ครั้ง	12	30.0
4.3 จำนวนมากกว่า 5 ครั้ง	3	7.5
รวม	40	100.0
5. บริเวณการสูบบุหรี่ โดยส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน		
5.1 บริเวณ จุด สูบ บุหรี่ หรือ ผู้ สูบ บุหรี่ ของ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”	13	32.5
5.2 บริเวณเก้าอี้ผ้าใบ หรือแนวชายหาด	5	12.5
5.2 บริเวณเก้าอี้ผ้าใบ หรือแนวชายหาด	21	52.5
5.3 บริเวณริมถนน หรือทางเดินริมชายหาด	1	2.5
5.4 บริเวณอื่น ๆ (หน้าร้านสะดวกซื้อ, ร้านกาแฟ)		
รวม	40	100

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

แบบสอบถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสน	จำนวน	ร้อยละ
6. บริเวณการทิ้งก้นกรองบุหรี่ โดยส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน		
6.1 จุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่ของ โครงการชายหาดปลอดบุหรี่		
6.2 พื้นหาดทราย	13	32.5
6.3 พื้นที่สาธารณะ (ถนน, ทางเดิน)	4	10.0
6.4 ที่เขี่ยบุหรี่บริเวณอื่น ๆ (ขวดพลาสติก หรือขวดแก้วที่ทำขึ้นเอง ถึงขยะ ร้านอาหาร)	19	47.5
	4	10.0
รวม	40	100
7. ความถี่ในการใช้จุด หรือผู้สูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน		
7.1 ทุกครั้งที่สูบบุหรี่	6	15.0
7.2 ใช้เป็นบางครั้ง	11	27.5
7.3 ไม่เคยใช้เลย	23	57.5
รวม	40	100.0

จากตารางที่ 4.18 ผลการเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม เพื่อสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาดบางแสน จำนวน 40 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากที่สุด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 72.5 และเพศหญิง จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ตามลำดับ มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ประเภทซองมากที่สุด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 92.5 รองลงมาคือ บุหรี่ประเภทอื่น ๆ เช่น ยาสูบ หรือซิการ์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ ใช้เวลาในการท่องเที่ยวมากที่สุดเฉลี่ย 3-4 ชั่วโมง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 รองลงมาคือ ใช้เวลาเฉลี่ย 1-2 ชั่วโมง จำนวน 9 คน และใช้เวลาเฉลี่ยมากกว่า 5 ชั่วโมง จำนวนน้อยที่สุด 4 คน คิดเป็นร้อยละ 22.5 และร้อยละ 10 ตามลำดับ มีจำนวนครั้งการสูบบุหรี่ 1-2 ครั้ง ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสนมากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ จำนวน 3-4 ครั้ง จำนวน 12 คน และจำนวนมากกว่า 5 ครั้ง ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด 3 คน คิดเป็นร้อยละ 30 และร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ทั้งนี้นักท่องเที่ยวมักจะสูบบุหรี่ในบริเวณริมถนน และทางเดิมริมหาด มีจำนวนมากที่สุด 21 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ บริเวณจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่ของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ จำนวน 13 คน บริเวณเก้าอี้ผ้าใบ หรือแนวชายหาด จำนวน 5 คน และบริเวณอื่น ๆ เช่น หน้าร้านสะดวกซื้อ หรือร้านกาแฟ เป็นต้น จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ร้อยละ 12.5 และร้อยละ 2.5 ตามลำดับ ขณะที่พฤติกรรมการทิ้งก้นกรองของนักท่องเที่ยว พบว่า ส่วนใหญ่ทิ้งก้นกรองบุหรี่ในบริเวณพื้นที่สาธารณะ ได้แก่ ริมถนน หรือทางเดิน จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ

47.5 รองลงมาคือ บริเวณจุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ จำนวน 13 คน ที่เชิญบุหรี่บริเวณอื่น ๆ เช่น ขวดพลาสติก หรือขวดแก้วที่ทำขึ้นเอง ถังขยะ และร้านอาหาร เป็นต้น จำนวน 4 คน และบริเวณชายหาด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 32.5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 10 ตามลำดับ

ขณะที่เมื่อสอบถามถึงความถี่ในการใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่เลย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาคือ ใช้เป็นบางครั้ง จำนวน 11 คน และใช้ทุกครั้งที่สูบบุหรี่ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 และร้อยละ 15 ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อ โครงการชายหาด ปลอดภัย: กรณีศึกษา ชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี” สามารถสรุป และอภิปรายผลการวิจัยที่ สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะ ได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 กระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น

จากสรุปผลวิเคราะห์ที่ได้จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้นของตัวแทนกลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน จำแนกตามจุดที่ตั้งตู้สูบบุหรี่ 3 จุด และแบ่งขอบเขตพื้นที่การ เก็บข้อมูลใน 2 บริเวณ ได้แก่ บริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด พื้นที่เฉลี่ย 4,400 ตาราง เมตร และบริเวณแนวชายหาด พื้นที่เฉลี่ย 8,000 ตารางเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมดเฉลี่ย 12,400 ตาราง เมตร พบว่า มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่อพื้นที่ในบริเวณแนวชายหาดสูงสุด 834 คน มากกว่าบริเวณริม ถนน และทางเดินริมชายหาด ซึ่งมีจำนวนนักท่องเที่ยวสูงสุด 102 คน

ขณะที่เมื่อสังเกตพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า นักท่องเที่ยวมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่มากที่สุดในบริเวณริมถนน และทางเดินริมหาด รองลงมาคือ บริเวณภายในตู้สูบบุหรี่ของ โครงการชายหาดปลอดภัย และน้อยที่สุดในบริเวณแนวชายหาด สอดคล้องกับจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ต่อวัน พบว่า บริเวณริมถนน และทางเดินริมหาด มี จำนวนก้นกรองบุหรี่มากที่สุด สูงสุดจำนวน 200 ชิ้นต่อวัน รองลงมาคือ บริเวณภายในตู้สูบบุหรี่ สูงสุดจำนวน 158 ชิ้นต่อวัน และน้อยที่สุดในบริเวณแนวชายหาด สูงสุดจำนวน 75 ชิ้นต่อวัน หรือ คิดเป็นร้อยละ 46.19 ร้อยละ 36.49 และร้อยละ 17.32 ของจำนวนก้นกรองบุหรี่ ณ วันที่สำรวจ ตามลำดับ ทั้งนี้จึงสรุปได้ว่า ขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ที่ถูกทิ้งลงสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาดบาง แสนโดยนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ ย่อมจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณแนวชายหาด รวมทั้ง สภาพแวดล้อมชายฝั่งรอบชายหาด ได้แก่ พฤติกรรมที่ทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณริมถนน ทางเดินริม ชายหาด และบริเวณ แนวชายหาด มีจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่มากกว่า ก้นกรองบุหรี่ที่ถูกทิ้งเป็นที่ภายในตู้ของโครงการชายหาดปลอดภัย โดยพบมากกว่าถึงร้อยละ 27.02 อย่างไรก็ตามการเปรียบเทียบดังกล่าว ยังไม่รวมจำนวนก้นกรองบุหรี่ที่นักท่องเที่ยวได้มีการ เลือกรับก้นกรองบุหรี่เป็นที่ภายในภาชนะรองรับประเภทอื่น ๆ เช่น ถังขยะ หรือที่เขี่ยบุหรี่ใน บริเวณร้านอาหาร หรือร้านกาแฟ ซึ่งเป็นการทิ้งก้นกรองบุหรี่ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

อนึ่งการทิ้งก้นกรองบุหรี่ดังกล่าวจะถูกนำมาศึกษาเพิ่มเติมผ่านกระบวนการเก็บแบบสอบถามเพิ่มเติม สำหรับนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ขณะอยู่ที่ชายหาดบางแสน และได้สรุปผลไว้ในข้อ 5.1.7

5.1.2 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์

สรุปผลข้อมูลทั่วไปด้านประชากรศาสตร์ของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จำนวน 400 คน พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 15-30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ย 10,001–20,000 บาท มีถิ่นที่พำนักอาศัยในจังหวัดอื่นที่ไม่ใช่จังหวัดชลบุรี มีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนเฉลี่ย จำนวน 2-4 ครั้งต่อปี และส่วนใหญ่มาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนกับเพื่อน

5.1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

สรุปผลด้านปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนชาวไทย ซึ่งประกอบด้วย 6 ปัจจัย ได้แก่

(1) ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในระดับมาก ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อทรัพยากรธรรมชาติ คุณภาพอากาศ และความสะอาดของชายหาดท่องเที่ยว มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ ทัศนคติในเรื่องของควันบุหรี่ และขยะที่เกิดจากการสูบบุหรี่ ซึ่งอาจสร้างความรำคาญ และผลกระทบต่อสุขภาพของนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ที่แย่ที่สุดคือ ทัศนคติต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวชายหาด

(2) ปัจจัยด้านความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในระดับมาก ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของผลเสีย และผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือการทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดมากที่สุด รองลงมาคือ ความรู้ในเรื่องของแนวทางการแก้ไขปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ผ่านมาตรการเก็บภาษีเพื่อลดปริมาณคนสูบบุหรี่ การกำหนดกฎหมาย บทลงโทษ และการจำกัดพื้นที่สำหรับการสูบบุหรี่ในบริเวณชายหาด ที่แย่ที่สุดคือ ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

(3) ปัจจัยด้านความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในระดับมาก ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของหน่วยงาน หรือองค์กรที่

เกี่ยวข้องกับควรมีส่วนช่วยในการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวที่มีความตระหนักต่อผลกระทบจากการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด และปัญหาขยะชายหาดจากกันกรองบุหรี่ ร่องลงมาคือ ตระหนักถึงปัญหาขยะจากกันกรองบุหรี่ และมีความกังวลถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม ความสะอาดของน้ำทะเล ความปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ และควรเร่งหาแนวทางการแก้ไขท้ายที่สุดคือ ความวิตกกังวลถึงภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของหาด ชายบางแสน และสุขภาพของคนในครอบครัว

(4) ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในระดับปานกลาง ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ทราบถึงบทลงโทษในกรณีที่มีการทิ้งกันกรองบุหรี่ หรือสูบบุหรี่ในบริเวณชายหาด ร่องลงมาคือ ทราบข่าวสารมาก่อนถึงผลกระทบของปัญหาการสูบบุหรี่ หรือการทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ตลอดจนทราบข่าวสารถึงมาตรการลดจำนวนการสูบบุหรี่ และการแก้ปัญหาขยะจากกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ภายใต้อาณัติโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ท้ายที่สุดคือ การติดตามข่าวสาร ทิศทาง หรือแนวโน้มของปัญหา และผลการปฏิบัติงานของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

(5) ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง

นักท่องเที่ยวมีการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง และนำไปปฏิบัติในระดับปานกลาง ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชื่นชม และสนับสนุนนักท่องเที่ยวที่ใช้จุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ ซึ่งไม่สูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ร่องลงมาคือ เคยสังเกตเห็นนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นแบบอย่างของการเคารพกฎหมาย โดยใช้จุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ แทนการสูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด และมีการเก็บขยะกันกรองบุหรี่ หรือขยะประเภทอื่น ๆ ตามแบบอย่างที่พบเห็นจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง ท้ายที่สุดคือ การสังเกตเห็นเจ้าหน้าที่เป็นแบบอย่างของการควบคุมรักษากฎหมาย โดยจับกุม หรือตักเตือนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

(6) ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด

นักท่องเที่ยวมีสำนึกรับผิดชอบต่อผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาดในระดับมากที่สุด ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การเคารพกฎหมาย โดยการสูบบุหรี่ในบริเวณที่กำหนดให้ หรือไม่ทิ้งกันกรองบุหรี่ลงบนชายหาดเป็นเรื่องของการมีสำนึกรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมทางหนึ่ง ร่องลงมาคือ การคำนึงถึงผลกระทบที่อาจสร้าง

ความรำคาญ หรือสุขภาพของนักเที่ยวคนอื่น ๆ และไม่ควรเป็นพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ที่ขาดจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม และสิ่งแวดล้อม ท้ายที่สุดคือ นักท่องเที่ยวรู้สึกเต็มใจอย่างยิ่ง หากได้เป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาขยะชายหาดจากกันกรองบุรีแม่เพียงเล็กน้อย

5.1.4 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

จากระดับตัวแปรอิสระของปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัยข้างต้น ส่งผลต่อระดับพฤติกรรม การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยรวมในระดับปานกลาง ทั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีส่วนในการรับผลประโยชน์จากโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มากที่สุด ได้แก่ การได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ บรรยากาศในการท่องเที่ยวที่ดี ความสะอาดของชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเลที่ปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ รองลงมาคือ มีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะชายหาดประเภทกันกรองบุรี เช่น เก็บขยะชายหาด หรือใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ ที่กันกรองบุรีเป็นที่ เป็นต้น ท้ายที่สุดคือ มีส่วนร่วมในการแนะนำ ดักเตือน รณรงค์ หรือ ประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

5.1.5 ข้อสมมุติฐาน

สรุปผลข้อสมมุติฐานระหว่างข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ และตัวแปรอิสระของปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย ที่มีผลกับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ พบว่า เพศ และ อายุที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ขณะที่ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถิ่นที่พักอาศัย จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน และบุคคลที่นักท่องเที่ยวมา ด้วยที่ต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนต่อโครงการชายหาด ปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย และการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธีการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ แบบขั้น ตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีอำนาจ พยากรณ์ที่ดีที่สุด พบว่า จากปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยว ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ สามารถคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด เหลือ เพียง 4 ปัจจัย และสามารถเรียงลำดับ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ (Beta = 0.193) รองลงมาคือ ปัจจัย การรับรู้ข่าวสาร (Beta = 0.137) ปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบต่อ (Beta = 0.135) และปัจจัยด้านการ เห็นแบบอย่าง (Beta = 0.128) ตามลำดับ ซึ่งสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย กับ การมีส่วนร่วมได้ร้อยละ 15.2 ($R^2 \text{ adj.} = 0.152$) ทั้งนี้จากค่าร้อยละความสัมพันธ์ดังกล่าวมีค่าที่ต่ำ เป็นผลมาจากสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก จึงส่งผล ให้ค่า $R^2 \text{ adj.}$ มีค่าต่ำตามไปด้วยเช่นกัน

ขณะที่จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้ง 4 ปัจจัย (Multicollinearity) พบว่า ค่าความทนทาน (Tolerance) ของตัวแปรอิสระ มีค่าเข้าใกล้ 1 ซึ่งเป็นอิสระจากกัน และค่าอัตราความแปรปรวนเพื่อ (Variance Inflation Factor; VIF) มีค่าน้อยกว่า 2 จึงสามารถสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย พหุคูณ

5.1.6 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

(1) ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่

สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อรูปแบบข้อกำหนดการสูบบุหรี่ในบริเวณพื้นที่ชายหาดบางแสน พบว่า ส่วนใหญ่เห็นสมควรให้อนุญาตสูบบุหรี่ได้เฉพาะในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด

(2) ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

สรุปผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อทุกข้อคำถาม ในแบบสอบถาม กล่าวคือ เห็นด้วยว่าการมีผู้สูบบุหรี่ หรือจุดสูบบุหรี่มีส่วนช่วยลดปริมาณของขยะประเภทก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด แต่ทั้งนี้ต้องอาศัยจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวทุกคน ซึ่งจะส่งผลให้โครงการชายหาดปลอดบุหรี่เป็น โครงการที่เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่เพียงแต่เป็นการปกป้องทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาด แต่ยังรวมถึงสุขภาพของนักท่องเที่ยวทุกคน และเห็นด้วยอย่างยิ่งให้สมควรมีต่อไป โดยอาจต้องมีข้อปรับปรุง และพัฒนา ตามข้อคิดเห็นของนักท่องเที่ยว ได้แก่

- ปรับปรุงจุดสูบบุหรี่ให้น่าใช้ โดยอาจมีที่นั่งสูบบุหรี่ หรือต้นไม้จำนวนหนึ่ง
- ต้องมีการรักษาความสะอาดให้มากขึ้น เนื่องจากมีการพบเห็นขยะประเภทอื่นในที่เขี่ยบุหรี่บริเวณจุด หรือผู้สูบบุหรี่
- การปรับปรุงอุปกรณ์ที่มีชำรุดเสียหาย เช่น เครื่องฟอกอากาศ กระจกบานประตูที่แตก และพื้นที่ผุพังของผู้สูบบุหรี่ เป็นต้น
- การเพิ่มจำนวนป้ายคำเตือน จุดทิ้งก้นกรอง ป้ายบอกตำแหน่งของจุด หรือผู้สูบบุหรี่ ทั้งนี้การมีจุดทิ้งก้นกรองบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่จำนวนมากในสายตา อาจกระตุ้นให้เกิดการใช้ หรือจิตสำนึกต่อสังคมได้
- มีการเข้มงวดให้มากขึ้น ในเรื่องของการปรับตามบทลงโทษจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

- การให้รางวัลแก่บุคคลที่แจ้งเจ้าหน้าที่ เมื่อพบเห็นนักท่องเที่ยวสูบบุหรี่บริเวณชายหาด
- ควบคุมการจำหน่ายบุหรี่ ได้แก่ เวลา และจำนวนการซื้อ
- ควรติดตามผลการดำเนินโครงการ และรณรงค์อย่างสม่ำเสมอ

5.1.7 คำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด

สรุปผลการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมของนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่จะอยู่ที่ชายหาดบางแสน จำนวน 40 คน พบว่า นักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย สูบบุหรี่ประเภทซอง มีจำนวนครั้งการสูบบุหรี่มากที่สุดเฉลี่ย 1-2 ครั้ง ขณะที่ใช้เวลาท่องเที่ยวที่ชายหาดบางแสนมากที่สุดเฉลี่ย 3-4 ชั่วโมง จึงมีความสอดคล้องกับจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ต่อวันที่ได้จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น เมื่อคำนวณผลคูณระหว่างจำนวนคนสูบบุหรี่ใน 1 ชั่วโมง กับจำนวนครั้งการสูบบุหรี่ และระยะเวลาในการพักผ่อนบริเวณชายหาด พบว่า มีจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ใกล้เคียงกับผลการเก็บจำนวนก้นกรองบุหรี่จริง โดยพบว่าบริเวณริมถนน และทางเดินริมหาด มีก้นกรองบุหรี่จำนวนสูงสุด 160 ชิ้นต่อวัน รองลงมาคือภายในตู้สูบบุหรี่ มีจำนวนสูงสุด 128 ชิ้นต่อวัน และน้อยที่สุดในบริเวณแนวชายหาด มีจำนวนสูงสุด 48 ชิ้นต่อวัน ขณะที่ผลการเก็บจำนวนก้นกรองบุหรี่จากการสำรวจจริง พบว่าบริเวณริมถนนและทางเดินริมชายหาดมีก้นกรองบุหรี่จำนวนสูงสุด 200 ชิ้นต่อวัน รองลงมาคือภายในตู้สูบบุหรี่พบจำนวนสูงสุด 158 ชิ้นต่อวัน และน้อยที่สุดในบริเวณแนวชายหาดพบจำนวนสูงสุด 75 ชิ้นต่อวัน ณ วันที่สำรวจ ในพื้นที่เฉลี่ยรวม 12,400 ตารางเมตร นอกจากนี้จากผลการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมพบว่านักท่องเที่ยวร้อยละ 10 มีการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่ในบริเวณอื่น เช่น ร้านอาหาร คาเฟ่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่ในถังขยะ ขวดพลาสติก หรือขวดแก้วที่ทำเป็นที่ทิ้งขยะตัวเอง ซึ่งกรณีต่าง ๆ ดังกล่าวจัดว่าเป็นการทิ้งขยะเป็นที่และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาด ขณะเดียวกันนักท่องเที่ยวร้อยละ 27.5 มีการใช้จุดหรือตู้สูบบุหรี่บ้างในบางครั้ง และนักท่องเที่ยวร้อยละ 15 ใช้ตู้สูบบุหรี่เป็นประจำทุกครั้งที่สูบบุหรี่

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลที่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้ดังต่อไปนี้

5.2.1 ข้อมูลพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยว และจำนวนก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดบางแสน

จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้นของนักท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักทำกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ในบริเวณแนวชายหาดมากกว่าบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด โดยผลการวิเคราะห์จากกระบวนการเก็บข้อมูลเบื้องต้น และจากแบบสอบถามเพิ่มเติมแสดงให้เห็นว่า นักท่องเที่ยวมีการสูบบุหรี่มากที่สุดในบริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด (ร้อยละ 52.5) และน้อยที่สุดในบริเวณแนวชายหาด (ร้อยละ 12.5) นักท่องเที่ยวมีการใช้ตู้สูบบุหรี่โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 32.5) ทำให้พบจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่สะสมต่อวัน โดยเฉลี่ยเป็นจำนวน 200, 158 และ 75 ชิ้นต่อวัน บริเวณริมถนน และทางเดินริมชายหาด ภายในตู้สูบบุหรี่ และบริเวณแนวชายหาด ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.19, 36.49 และ 17.32 ของจำนวนก้นกรองบุหรี่ที่พบในแต่ละบริเวณต่อวันตามลำดับ ซึ่งเท่ากับมีจำนวนก้นกรองบุหรี่ถูกทิ้งทั่วไป และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นจำนวนโดยเฉลี่ย 1,610 ชิ้นต่อวัน ของจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ ในพื้นที่ทั้งหมดของชายหาดบางแสน 171,742 ตารางเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจ ในปี พ.ศ. 2560 ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (2560) ^[5] ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน ถึง 13 ธันวาคม พ.ศ.2560 ก่อนมีการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด พบว่า มีจำนวนก้นกรองบุหรี่บนชายหาดบางแสน โดยเฉลี่ย 1,522 ชิ้นต่อวัน ทั้งนี้จากผลของจำนวนก้นกรองบุหรี่ก่อน และหลังการบังคับใช้กฎหมายมีจำนวนก้นกรองบุหรี่ที่พบบริเวณชายหาดบางแสนจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก โดยพบขยะก้นกรองบุหรี่เพิ่มขึ้นจากการสำรวจครั้งก่อนร้อยละ 5.78 ขึ้นต่อวัน อย่างไรก็ตามการเพิ่มขึ้นของจำนวนก้นกรองบุหรี่จากการสำรวจครั้งนี้ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีได้เช่นกัน ซึ่งขณะทำการศึกษายังไม่มีการรายงานจำนวนนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนในช่วงเวลาดังกล่าว จึงยังไม่อาจสรุปว่าโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ที่ทดลองดำเนินการบังคับใช้อยู่นั้น ไม่ประสบผลสำเร็จ

นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ ในปี พ.ศ. 2561 ของ Kungskulniti et al. (2018) ^[35] ซึ่งเป็นปีเดียวกับการเริ่มบังคับใช้กฎหมายห้ามไม่ให้สูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด พบว่า มีจำนวนน้อยกว่า หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 3 ของจำนวนก้นกรองบุหรี่จากผลการสำรวจของ Kungskulniti et al. (2018) ^[35] ซึ่งมีจำนวนเฉลี่ย 19,900 ชิ้นต่อวัน เมื่อคำนวณในขนาดพื้นที่ทั้งหมดของชายหาดบางแสนเช่นเดียวกัน ทั้งนี้การที่มีจำนวนก้นกรองบุหรี่มากกว่า อาจเนื่องมาจากวิธีการศึกษาที่แตกต่างกัน โดย Kungskulniti et al. นับรวมจำนวนของก้นกรองบุหรี่เก่าที่ถูกทิ้งสะสมอยู่ก่อนบนชายหาด รวมทั้งก้นกรองบุหรี่ที่สะสมในบริเวณใต้พื้นหาดทรายก็ถูกนับรวมไปด้วยในการศึกษาครั้งนั้น จึงทำให้มีจำนวนขยะประเภทก้น

กรองบุน้ำมากกว่าในงานวิจัยนี้ ซึ่งมุ่งเน้นตรวจนับจำนวนก้นกรองบุน้ำที่เกิดขึ้นจริงต่อวันที่สัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวที่สูบบุหรี่บริเวณชายหาดบางแสน ณ วันที่สำรวจ

5.2.2 ปัจจัย และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 6 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการสำนึกรับผิดชอบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านทัศนคติ ด้านความรู้ และด้านความตระหนักโดยรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร และด้านการเห็นแบบอย่างโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง จึงส่งผลให้การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นบุคคลซึ่งไม่สูบบุหรี่ จึงทำให้ปัจจัยด้านการได้รับผลประโยชน์จากโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ บรรยากาศในการท่องเที่ยวที่ดี ความสะอาดของชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเลที่ปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของฉวีสุทธิดา ชัยสงคราม และยุทธพงษ์ สีสากิจไพศาล (2560: 83) ^[10] พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ ด้านการร่วมได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน โดยประชาชนส่วนใหญ่ พบว่าคนมีชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ปราศจากมลพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้เป็นผลจากการดำเนินงานปรับปรุง และแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองสามพราน เช่นเดียวกับงานวิจัยของวันวิสา เขือกเย็น (2555: 49) ^[47] พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ได้แก่ ด้านการร่วมได้รับประโยชน์จากการดำเนินงาน โดยประชาชนส่วนใหญ่ พบว่า ชุมชนของคนสะอาดปลอดภัย และได้รับความเสี่ยงจากมลพิษน้อยลง ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งประชาชนยังสามารถนำความรู้ที่จากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนต่อไปได้

สำหรับการมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ของนักท่องเที่ยวด้านอื่น ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะชายหาดประเภทก้นกรองบุน้ำ ผ่านกิจกรรมการเก็บขยะชายหาด การใช้จุดหรือตู้สูบบุหรี่ และด้านการมีส่วนร่วมในณรงค์หรือประชาสัมพันธ์ถึงโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมรองลงมาจากการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวันวิสา เขือกเย็น (2555: บทคัดย่อ) ^[47] ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองหัว

หิน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม รองลงมาจากด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกัน

5.2.3 ข้อเสนอแนะ

(1) ข้อเสนอแนะที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

สมมุติฐานที่ 1 นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์สมมุติฐานที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน ทั้งนี้เพศชายมีระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับรายงานสถิติของศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล (2561: 2)^[48] และสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2561)^[49] พบว่า จากสถานการณ์การบริโภคยาสูบของประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2560 ที่ผ่านมา จำนวน และอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรไทยอายุ 15 ปี ขึ้นไป มีผู้สูบบุหรี่จำนวน 10,676,362 คน เป็นเพศชายจำนวน 10,193,477 คน มากกว่าเพศหญิง 22 เท่า ซึ่งมีจำนวน 482,885 คน ดังนั้นจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่ดังกล่าวจึงอาจส่งผลให้เพศชายมีระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกับเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของสนิทเดช จินตนา (2556: 88)^[50] พบว่า เพศที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวโดยรวมมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของวันวิสา เขือกเย็น (2555: 67)^[47] พบว่า เพศที่ต่างกันส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ขณะที่การมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ของนักท่องเที่ยวด้านอื่น ๆ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการแนะนำ ดักเตือน รณรงค์ หรือประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ อาจเป็นการมีส่วนร่วมที่ทั้งเพศชาย และเพศหญิงมีการปฏิบัติอยู่บ้างไม่แตกต่างกัน ดังนั้นพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และอัตราการสูบบุหรี่ที่มีจำนวนมากในเพศชาย อาจดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเพศชายมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ผ่านการใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่มากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับผลการตอบคำถามเพิ่มเติม สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด ในข้อที่ 4.2.6

สมมุติฐานที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์สมมุติฐานที่ 2 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของเครื่อวัลดี นนทะเสน และปราโมทย์ ประจนปัจจนึก (2557: 144) ^[51] กล่าวว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลของตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ต่างกัน

นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์สมมุติฐานที่ 2 พบว่า ช่วงอายุที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของช่วงอายุรายคู่ ด้วยวิธี Post Hoc พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป มีระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยน้อยที่สุด และต่างกับช่วงอายุอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ ช่วงอายุ 15-30 ปี ช่วงอายุ 31-45 ปี และช่วงอายุ 46-60 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ขณะที่ช่วงอายุอื่น ๆ ดังกล่าวมีระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุระหว่าง 15-60 ปี มีแนวโน้มในการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยมากกว่าช่วงอายุ 60 ปี ขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากพฤติกรรมการสูบบุหรี่ที่มีอัตราการสูบบุหรี่สูงมากในนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุ 15-60 ปี สอดคล้องกับรายงานสถิติอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป ของศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) มหาวิทยาลัยมหิดล (2561: 3) ^[48] ในปี 2560 พบว่า ประชากรไทยที่มีช่วงอายุระหว่าง 15-59 ปี (ยกเว้นช่วงอายุ 15-18 ปี) มีอัตราการสูบบุหรี่เฉลี่ยสูงสุด ขณะที่อายุ 60 ปี ขึ้นไป มีอัตราการสูบบุหรี่อยู่ในระดับต่ำ อนึ่งการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยในงานวิจัยนี้ ไม่เพียงแต่เป็นการใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ภายใต้โครงการชายหาดปลอดภัย แต่ยังหมายรวมถึงการมีส่วนร่วมเพื่อการลดผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทั้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาดผ่านกิจกรรมการเก็บขยะชายหาด จึงอาจไม่เหมาะสมกับปัจจัยด้านสุขภาพสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชญานิ ไม้เออร์ (2552: 92) ^[52] กล่าวว่า จากผลการสำรวจผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีส่วนร่วมในกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อชุมชนรองลงมาจาก กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมทางการเมือง ซึ่งมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น เพศ การศึกษา ภาวะสุขภาพ ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคม ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุ

สมมุติฐานที่ 9 : ปัจจัยที่มีผลต่อมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 6 ปัจจัย กับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ พบว่า เหลือเพียง 4 ปัจจัย ที่สามารถพยากรณ์ความสัมพันธ์การมีส่วนร่วมได้ดีที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง ตามลำดับ โดยอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยกับการมีส่วนร่วมได้ร้อยละ 15.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากผลวิเคราะห์ร้อยละความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า แม้นักท่องเที่ยวจะมีความรู้ การเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง การมีสำนึกรับผิดชอบ และการรับรู้ข่าวสารในทางบวก อาจไม่ได้ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการมีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร ส่งผลให้ค่าระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัย และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่มีค่าร้อยละที่ต่ำ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ระดับของพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ในข้อ 4.2.3 ที่มีค่าเฉลี่ยรวมร้อยละ 3.12 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับบทความของปริยาพร พรหมพิทักษ์ (2558)^[17] ที่กล่าวว่า แม้ว่าบุคคลจะมีความคิด หรือทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งแวดล้อมก็ไม่ได้หมายความว่า บุคคลนั้นจะแสดงออกอันเป็นการทำเพื่อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมเสมอไป ทั้งนี้ยังคงมีปัจจัยอื่น ๆ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับภิญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์ (2544: 118)^[53] สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวสาร ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยได้ความตระหนัก และปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 22 โดยพบว่า มีปัจจัยด้านการเปิดรับข่าวเป็นปัจจัยที่สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้ดีที่สุด

(2) ข้อสมมุติฐานที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

สมมุติฐานที่ 3 : นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 3 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมีระดับการศึกษาใดต่างได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ อีกทั้งการเข้าถึง

ข้อมูลข่าวสารได้ง่ายในปัจจุบัน ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจถึงผลกระทบที่เกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรองบุหรี่ลงสู่สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริเวณชายหาด จึงส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเกิดการเรียนรู้ การมีทัศนคติ และจิตสำนึกในทางบวก ที่จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวรู้สึกหวนแหนทรัพยากรสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และพร้อมที่มีส่วนร่วม ไม่มากก็น้อยหากมีโอกาส เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมเก็บขยะชายหาด การประชาสัมพันธ์ หรือตักเตือนเมื่อพบเห็นคนสูบบุหรี่บริเวณชายหาด ตลอดจนการใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ เป็นต้น ดังนั้นไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมีระดับการศึกษาใดจึงไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะ ประทีปภักดิ์ (2546) ^[54] พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของประชาชน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา สิงห์สมบูรณ์ (2553: 50) ^[55] พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สมมุติฐานที่ 4 : นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 4 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าจะประกอบอาชีพใด ล้วนร่วมกันใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน เช่น การพักผ่อน หรือกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ เป็นต้น ดังนั้นจึงข้อมมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินโครงการชายหาดปลอดบุหรี่เช่นเดียวกัน ที่ส่งผลให้นักท่องเที่ยวทุกอาชีพได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ บรรยากาศในการท่องเที่ยวที่ดี ความสะอาดของชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเลที่ปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ ไม่แตกต่างกันไม่ว่าอาชีพใดก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของพนัษฐพงษ์ คงเดชอดิศักดิ์ (2557: 60) ^[56] พบว่า ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด และสอดคล้องกับงานวิจัยอำนาจ สันติชีวิน (2547: 80) ^[57] พบว่า ประชากรในเขตเทศบาลนครระยองที่มีอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์แม่น้ำระยอง

สำหรับการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ในด้านอื่น ๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะชายหาดประเภทก้นกรองบุหรี่ผ่านเก็บขยะชายหาด หรือใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ และการมีส่วนร่วมในการแนะนำ ตักเตือน รณรงค์ หรือประชาสัมพันธ์ อาจเป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมที่นักท่องเที่ยวในแต่ละสาขาวิชาชีพอาจเคยได้ผ่านกิจกรรมดังกล่าวจาก

สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัดของตน หรือด้วยตนเองมาบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเก็บขยะ ขยายหาด จึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 4

สมมุติฐานที่ 5 : นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่ต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการขยายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 5 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการขยายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากการเข้ามามีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวไม่ควรมีการเสียค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับชริตเตช ชุมณี (2557: 30)^[13] กล่าวว่า บุคคลต้องการมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม และจะต้องสามารถที่จะมีส่วนร่วมได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป ความสามารถของตน ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่อเดือนไม่ว่ามากหรือน้อย จึงมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการขยายหาดปลอดบุหรี่ ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพันธุ์พงษ์ คงเดชศักดิ์ (2557: 61)^[56] พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันของประชาชน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด และสอดคล้องกับงานวิจัยวิชา สิงห์สมบูรณ์ (2553: 50)^[55] พบว่า ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันไม่มีต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมในตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

สมมุติฐานที่ 6 : นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นพักอาศัยต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการขยายหาดปลอดบุหรี่ต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 6 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่พักต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการขยายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่าย และสะดวกมากขึ้นในปัจจุบัน ทำให้ไม่ว่านักท่องเที่ยวที่มีถิ่นที่พักอาศัยอยู่ที่ใดก็สามารถเข้าถึงข่าวสาร และรับรู้ถึงสถานการณ์ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน รวมไปถึงการรับทราบข้อกำหนดที่อาจถูกประกาศใช้เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้นขณะที่นักท่องเที่ยวจะมาท่องเที่ยวสถานที่ใดจึงย่อมต้องควรรู้ และปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับของสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนไป นอกจากนั้นการเข้าถึงข่าวสารที่มากพออาจช่วยกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวรู้สึกห่วงหาเห่นสิ่งแวดล้อมแม้ไม่ได้มีถิ่นที่พักอาศัยเดียวกับสถานที่ท่องเที่ยวนั้นก็ตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของรามเมศร์ พรหมชาติ (2545: 66)^[58] พบว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในกรณีศึกษา บ้างโปง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ แต่ทั้งนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของวิชา สิงห์สมบูรณ์ (2553: 59)^[55] กล่าวว่า ประชาชนที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี เนื่องจากประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในตำบลบางละมุง ย่อมมีความปรารถนาที่จะรักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนของตนให้คงอยู่นานที่สุด

สมมุติฐานที่ 7 : นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนแตกต่างกัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 7 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย เนื่องจากจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนอาจไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ทั้งนี้การมีส่วนร่วมดังกล่าวควรเป็นเรื่องที่ควรกระทำไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมาชายหาดบางแสนจำนวนกี่ครั้งก็ตาม เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดแก่สิ่งแวดล้อมชายหาด และสุขภาพนักท่องเที่ยว ตลอดจนไม่ให้ละเมิดต่อข้อกำหนดข้อบังคับที่ได้ถูกประกาศใช้ ถึงแม้จะเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมเชิงบังคับ (Coercived) แต่ก็ถูกผ่อนปรนให้สูบบุหรี่ได้ในบริเวณที่กำหนด ทั้งนี้ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่อาจเป็นเรื่องของพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ เพศ และอายุ ขณะที่ปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ทั้งสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และไม่สูบบุหรี่ ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบ ปัจจัยด้านความตระหนัก และปัจจัยด้านทัศนคติ ที่สอดคล้องกับผลการวิจัย ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนครั้งในการมาท่องเที่ยวชายหาดบางแสนจึงมีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดภัยไม่ต่างกัน สอดคล้องกับปาริชาต ห่วงศรี (2545: 31) ^[4] พบว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ทั้งนี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ สนิทเดช จินตนา (2556: 100) ^[50] พบว่า จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวโดยรวมมีผลต่อการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า จำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสนมีผลต่อการมีส่วนร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันในด้านการอนุรักษ์พลังงาน และด้านการอนุรักษ์ชายหาด ขณะที่ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล และด้านการอนุรักษ์แหล่งน้ำให้ผลการมีส่วนร่วมไม่ต่างกัน

สมมุติฐานที่ 8 : นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวกับบุคคลต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัยต่างกัน

จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐานที่ 8 พบว่า นักท่องเที่ยวที่มากับบุคคลต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้เนื่องจากกระแสนิยมการใส่ใจสุขภาพร่างกาย ทั้งต่อตนเอง และต่อบุคคลรอบข้างที่มีมากขึ้นในปัจจุบัน ขณะเดียวกันการใส่ใจสุขภาพก็อาจเป็นเหตุผลให้พฤติกรรมกาสูบบุหรีมีจำนวนลดลงน้อยลง สอดคล้องกับรายงานสถิติอัตราการสูบบุหรีของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2561) ^[49] พบว่า ในช่วงปีที่ผ่านมา แนวโน้มการสูบบุหรีของประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปี ขึ้นไป มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ 20.7 ในปี 2557 เป็นร้อยละ 19.9 ในปี 2558 และร้อยละ 19.1 ในปี 2560 ของผลต่างจำนวนคนสูบบุหรีทั้งหมดที่ลดลงในแต่ละปี เช่นเดียวกับกระแสนิยมการอนุรักษ์ และห่วงแหนสิ่งแวดล้อม เมื่อเกิดกระแสนิยมทั้งสองดังกล่าว จึงทำให้ทั้งจำนวนคนสูบบุหรี และจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรีบริเวณชายหาดลดลง ดังนั้นไม่ว่านักท่องเที่ยวจะมากับบุคคลใดจึงส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรีไม่ต่างกัน

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

(1) จากผลการวิเคราะห์ข้อสมมุติฐาน เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมกามีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี และตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรีทั้ง 6 ปัจจัย พบว่า เหลือเพียง 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรีได้ดีที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านความรู้ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบ และปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง ตามลำดับ แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารจากสรุปผลการวิจัย พบว่า ความรู้ที่เกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันของปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรีบริเวณชายหาด ตลอดจนการติดตามข่าวสาร ทิศทาง หรือแนวโน้มของปัญหา และผลการปฏิบัติงานของโครงการชายหาดปลอดบุหรีอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นจึงควรเน้นการเผยแพร่ข้อมูลสถานการณ์ปัจจุบันต่อสาธารณชนอย่างสม่ำเสมอผ่านช่องทางสื่อที่นำเชื่อถือต่าง ๆ เช่น สำนักข่าว เว็บไซต์ หรือเฟซบุ๊ก (Facebook) ของหน่วยงาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนที่มีจำนวนมากสามารถเข้าถึงข่าวสารได้ง่าย ถูกต้อง และรวดเร็ว ซึ่งการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวสามารถส่งเสริมให้ระดับปัจจัยด้านที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก นึกคิด อื่น ๆ ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ ปัจจัยด้านความตระหนัก และปัจจัยด้านการมีสำนึกรับผิดชอบ อยู่ในระดับที่ดีมากขึ้นได้

สำหรับปัจจัยด้านการเห็นแบบอย่างจากสรุปผลการวิจัย พบว่า ควรมุ่งเน้นให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และตำรวจจะต้องเป็นแบบอย่างต่อการเคร่งครัดรักษากฎหมาย และการระวางโทษ เพื่อให้ไม่ให้นักท่องเที่ยวทะเลาะเลยต่อกฎระเบียบ และข้อบังคับตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง พ.ศ. 2558 ซึ่งได้มีการประกาศใช้ ตลอดจนมีการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ไว้ก่อนหน้านี้แล้ว

(2) จากข้อปรับปรุง และพัฒนา ตามข้อคิดเห็นของนักท่องเที่ยว จึงมีข้อเสนอแนะให้ควรมีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ที่อาจชำรุดเสียหาย และตลอดจนดูแลรักษาความสะอาดตู้และจุดสูบบุหรี่อย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งควรติดตามผลการดำเนิน โครงการผ่านการรับฟังข้อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ทั้งนี้จะเป็นการได้เห็นมุมมอง แนวคิด และปัญหา เพื่อนำมาปรับปรุง และพัฒนาโครงการให้ประสบความสำเร็จตามการบังคับใช้กฎหมายมากขึ้น

(3) เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาผลการดำเนินงานของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ให้ประสบผลสำเร็จ ควรมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จากผลการวิจัยสามารถเสนอข้อแนะนำ ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ข้อเสนอแนะความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ	
1. หน่วยงานของรัฐ	<p>ระดับประเทศ : ขยายขอบเขตอำนาจ บังคับใช้กฎหมายให้ครอบคลุมจำนวนชายหาดท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น ตลอดจนมีหน้าที่ดูแล จัดสรรงบประมาณ และรับเอารายงานผลการดำเนิน โครงการจากหน่วยงาน หรือเทศบาลท้องถิ่น นำมาพัฒนาประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายให้ดียิ่งขึ้น</p> <p>ระดับท้องถิ่น : นำข้อบังคับที่ได้ประกาศใช้นั้นมาใช้อย่างเข้มงวด ตลอดจนจัดสรรกำลังพล ตรวจสอบผล รายงานผลการดำเนิน โครงการ และข้อควรปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานของรัฐที่บังคับบัญชา ทั้งนี้รวมถึงต้องรายงานผลข้อความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อหน่วยงานของรัฐที่บังคับบัญชาด้วย เนื่องจากในระดับเทศบาลท้องถิ่นนั้นมีความใกล้ชิดกับภาคประชาชนมากที่สุด ย่อมได้รับรู้สภาวะปัญหาจากนักท่องเที่ยวโดยตรง</p>

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	
2. ภาคเอกชน	ส่งเสริม และสนับสนุนมาตรการของภาครัฐ ผ่านการรณรงค์ และประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมทั้งภายในองค์กร และ สาธารณะประโยชน์ ที่เห็นว่าเหมาะสมกับทรัพยากรของตน
3. ภาคประชาชน	ท้องถิ่น : ร่วมเป็นหูเป็นตา ประชาสัมพันธ์ และบอกกล่าว ตักเตือนเมื่อพบเห็นนักท่องเที่ยวที่ละเมิดกฎระเบียบข้อบังคับ นักท่องเที่ยว : เคารพกฎระเบียบ และให้ความร่วมมือต่อ มาตรการ

5.4.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

(1) การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาโครงการชายหาดปลอดบุหรี่เพียงแห่งเดียว ในจำนวน 24 แห่ง ดังนั้นสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป อาจต้องเก็บข้อมูลการศึกษามากกว่า 1 แห่ง เพื่อเปรียบเทียบลักษณะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ในสภาวะแวดล้อมที่แตกต่างกันของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้จะทำให้ผู้วิจัย ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นภาพรวมของปัญหา อุปสรรคการดำเนินโครงการ ทิศทาง และผลการปฏิบัติงานของโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ซึ่งจะถูกนำมาใช้เพื่อปรับปรุงพัฒนาโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไปในอนาคต

(2) สำหรับผู้วิจัยที่ต้องการศึกษาวิจัยในหัวข้อที่คล้ายคลึงกันนี้ อาจต้องศึกษา วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพิ่มเติม ได้แก่ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกนักท่องเที่ยวที่มี พฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด ทั้งผู้ที่ละเมิด และปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้ทราบถึง มุมมอง และทัศนคติของกลุ่มนักท่องเที่ยวดังกล่าว

บรรณานุกรม

1. Araújo, M.C.B. and Costa, M.F. 2019. A critical review of the issue of cigarette butt pollution in coastal environments. *Environmental Research*. **172**: p. 137-149.
2. ชื่นใจ บุชาธรรม. 2542. การมีส่วนร่วมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 125 หน้า.
3. เทศบาลแสนสุข. สถิติการท่องเที่ยวบางแสน ปีพ.ศ.2555-2560 [ออนไลน์] 2562 แหล่งที่มา <https://www.saensukcity.go.th/news/tourism-statistics.html> [29 กันยายน 2562]
4. ปารีชาต ห่วงศรี. 2545. การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวในการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวบริเวณชายหาดบางแสน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. หน้า 1-34.
5. กรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง. 2560. โครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ชายหาดนำร่อง 24 แห่ง ใน 15 จังหวัด. กรุงเทพฯ: ศูนย์สารสนเทศทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. 31 หน้า.
6. เทศบาลแสนสุข. จุดที่ตั้งตู้สูบบุหรี่ และ บริเวณ สูบบุหรี่ 2562; Available from: <https://www.saensukcity.go.th/จุดสูบบุหรี่หาดบางแสน.html>.
7. Yamane, T. 1973. *Statistics: An introductory analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row Publication.
8. พระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง. 2560, 2 พฤศจิกายน. ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 134 ตอนพิเศษ 269 ง. หน้า 22-24.
9. ธนิสร์ ยืนยง. 2561. การมีส่วนร่วมของ ประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก. *วารสารมหาจุฬานาครทรรพ* 5(2) (พฤษภาคม – สิงหาคม 2561): หน้า 119-135.
10. ณีฐฐิศา ชัยสงคราม และยุทธพงษ์ ลีลิกิจไพศาล. 2560. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองสามพราน จังหวัดนครปฐม. *วารสารร่วมพัฒนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก*. 35(2) (พฤษภาคม-สิงหาคม 2560): หน้า 81-98.
11. จำลอง โพธิ์บุญ. 2550. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. *วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม* 3(1): หน้า 141-174.

12. รัตยาน ภิศ รัชตะววรรณ , ชมลววรรณ แก้วกระจก , วรณรัตน์ จงเขตกิจ , ปิยะพร พรหมแก้ว, ดาลิมา สำแดงสาร และดลปัทฏ์ ทรงเลิศ. 2561. กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสุขภาพ. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ 11(1): หน้า 231-238.
13. ชีรเดช ชุมณี. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าชายเลนของประชาชนชุมชนบ้ำเปรี๊คในตำบลห้วยน้ำขาว อำเภอเมือง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต , สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. 118 หน้า.
14. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. ความหมายความรู้. [ออนไลน์] 2562 แหล่งที่มา: <http://www.royin.go.th/dictionary/index.php> [25 กรกฎาคม 2562]
15. ชญานิศ ปลื้มอุดม. 2557. ความรู้ และการรับรู้เกี่ยวกับสิทธิเด็กของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. 109 หน้า.
16. ณัชชาวิทย์ ชัยศิริจิรสิน. 2560. พฤติกรรมการ อนุรักษ์ทรัพยากร ชายฝั่งทะเลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารกิจการทางทะเล (สหสาขาวิชา) บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 113 หน้า.
17. ปรียาพร พรหมพิทักษ์, บรรณาธิการ. 2558. คนเรตัดสินเพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไพบูลย์การพิมพ์. 152 หน้า.
18. สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. ความหมายความตระหนัก [ออนไลน์] 2562 แหล่งที่มา: <http://www.royin.go.th/dictionary/index.php>. [25 กรกฎาคม 2562]
19. เอกลักษณ์ ชนเจริญพิศาล. 2554. ความตระหนักและการยอมรับการนำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) มาใช้ในองค์กรภาครัฐ: ศึกษากรณีสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. 157 หน้า.
20. Boiyo, K.V. 2014. Environmental awareness, attitude and participation among secondary school students: A comparative study of Kasarani and Kibera divisions, Nairobi county, Kenya, in Environmental Education. The School of Environmental of Kenya University. p. 92.

21. Kollmuss, A. and Agyeman, J. Mind the Gap: why do people act environmentally and what are the barriers to pro-environmental behavior. Environmental Education Research 8(3): p. 239-260.
22. กิตติภูมิ มีประดิษฐ์. มนุษย์ อุตสาหกรรม และสภาพแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: SR printing. 188 หน้า.
23. สงวน สุทธิเลิศอรุณ. 2546. พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน. พิมพ์ครั้งที่ 3. อักษรา พัฒนา: กรุงเทพฯ. 376 หน้า.
24. ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2526. ทัศนคติ : การจัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์. 221 หน้า.
25. Kelman, H.C. 1958. Compliance, identification and internalization: Three processes of attitude change. Conflict Resolution 2(1): p. 51-60.
26. สาธินัย แซ่ซิ่น. 2560. พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารทางสื่อออนไลน์ (สื่ออินเทอร์เน็ต) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารรัฐศาสตร์ภาคย์ฉบับพิเศษ ครอบรอบ 23 ปี. หน้า 249-482.
27. Hunt, T. and Ruben, B.D. 1993. Mass Communication: Producers and Consumers. New York: Harper College Publishers. p. 65.
28. สมโภชน์ เอี่ยมสุภายิต. 2550. ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
29. Stern, P.C. 2000. Toward a coherent theory of environmentally significant behavior. Journal of Social 56(3): p. 408.
30. Cheng, T.M., Wu, H.C. and Huang, L.M. 2013. The influence of place attachment on the relationship between destination attractiveness and environmentally responsible behavior for island tourism in Penghu, Taiwan. Journal of Sustainable Tourism. 21(8): p. 1166–1187.
31. Chiu, Y.H., W.I. Lee, and Chen, T.H. 2014. Environmentally responsible behavior in ecotourism: Antecedents and implications. Tourism Management. 40: p. 321-329.
32. สุรางคนา ณ นคร. 2555. การสื่อสารเพื่อการเชื่อมร้อยจิตสำนึกสาธารณะขององค์กรภาคธุรกิจกับภาคประชาชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. 323 หน้า.

33. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา: ขยะทะเลประเภทไมโครพลาสติก [ออนไลน์] มปป. แหล่งที่มา: http://web.senate.go.th/w3c/senate/pictures/comm/1545/0007_3.pdf [26 กันยายน 2562]
34. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง. ฐานข้อมูลกลางขยะทะเล (Thailand Coastal Cleanup; TCC). [ออนไลน์] 2562. แหล่งที่มา: <http://tcc.dmcr.go.th/thaicoastalcleanup/>. [26 กันยายน 2562]
35. Kungskulniti, N., Charoenca, N., Hamann, S.L., Pitayarangsarit, S. and Mock, J. 2018. Cigarette waste in popular beaches in thailand: high densities that demand environmental action. International Journal of Environmental Research and Public Health. **15(4)**: p. 630.
36. Novotny, T.E., Lum, K., Smith, E., Wang, V. and Barnes, R. 2009. Cigarettes butts and the case for an environmental policy on hazardous cigarette waste. International Journal of Environmental Research and Public Health. **6(5)**: p. 1691-705.
37. Kungskulniti, N., Charoenca, N., Mock, J. and Hamann, S.L. 2017. Secondhand smoke point-source exposures assessed by particulate matter at two popular public beaches in Thailand. Journal of Public Health. **40(3)**: p. 527-532.
38. Grace, C. Legislation to Ban Smoking in Public Spaces [Online] 2019. Available from : <http://www.tobaccoinaustralia.org.au/chapter-15-smokefreeenvironment/15-7-legislation> [29 September 2019]
39. Queensland Health. Tobacco laws in Queensland Penalties, fines and enforcement. 2019. Available from: <https://www.health.qld.gov.au/public-health/topics/atod/tobacco-laws/penalties>. [29 September 2019]
40. The Government of the Hong Kong Special Administrative Region. Smoking (Public Health) (Amendment) Bill 2019 Gazetted. 2019. Available from: <https://www.info.gov.hk/gia/general/201902/15/P2019021500222.htm>. [29 September 2019]
41. The Local. Ban smoking on Italian beaches: consumer watchdog. 2019. Available from: <http://www.thelocal.it/20190610/ban-smoking-on-italian-beaches-consumer-watchdog>. [29 September 2019]

42. ส่วนต่อสารองค์กร สำนักงานเลขานุการกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง สรุปข่าวประจำวัน. [ออนไลน์] 2560 แหล่งที่มา: <http://www.dmcr.go.th/ข่าวประจำวันข่าวประจำวัน> วันที่%204%20พฤศจิกายน. [29 กันยายน 2561]
43. รัฐวุฒิ เจียมศรีพงษ์. 2542. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณหาดบางแสน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 131 หน้า
44. ชุษา เสาวภาคย์. 2544. การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมชายหาด กรณีศึกษา หาดปากเมง อำเภอสิเกา จังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาสังคมศาสตร์ (สิ่งแวดล้อม) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. 36 หน้า.
45. ชิตาพร พิศลยบุตร ไต้ะวิเศษกุล. 2554. แนวทางการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทะเลชายหาดในภาคตะวันออกของประเทศไทย. วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย. (พฤษภาคม-กันยายน 2554) 3(2): หน้า 211-240.
46. นवलพรรณ คณานุรักษ์. 2555. ประเภท และแหล่งที่มาของขยะทะเลตามฤดูกาลบริเวณหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย. 144 หน้า.
47. วันวิสา เชือกเย็น. 2555. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาสังคมวิทยาประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยา และมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 99 หน้า.
48. ศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2561. รายงานสถิติการบริโภคยาสูบของประเทศไทย พ.ศ. 2561. เจริญดีมั่นคงการพิมพ์: กรุงเทพมหานคร. 34 หน้า.
49. สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2561. การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2560. พิมพ์ดีการพิมพ์: กรุงเทพมหานคร. 289 หน้า
50. สนิทเดช จินตนา. 2556. ระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ชายหาดบางแสน และชายหาดจอมเทียน จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม คณะการจัดการ และท่องเที่ยวมหาวิทยาลัยบูรพา. 196 หน้า.

51. เครือวัลดี นนทะเสน และปราโมทย์ ประจนปัจจนึก. 2557. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลของประชาชน ตำบลเกาะลิบง อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง. วารสารวิจัย และพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 9(2) (กรกฎาคม-ธันวาคม 2557): หน้า 144-157.
52. ชญาณี ไมเออร์. 2552. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดปทุมธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี. 1(1) (ธันวาคม 2551-พฤษภาคม 2552): หน้า 92-109.
53. กัญญาภรณ์ เพ็ญภินันท์. 2544. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางปู จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนา ภาควิชาประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 161 หน้า.
54. ปิยะ ประทีปกรมณี. 2546. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่ชายทะเลบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาสังคมวิทยา ประยุกต์ ภาควิชาสังคมวิทยา และมนุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 144 หน้า.
55. วิภา สิงห์สมบูรณ์. 2553. การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชนในตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาการจัดการทรัพยากรเพื่อความมั่นคง มหาวิทยาลัยบูรพา. 73 หน้า.
56. พันธุ์พงษ์ คงเดชอดิศักดิ์. 2557. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตอุทยานแห่งชาติเกาะช้าง จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการภาครัฐ และภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. 76 หน้า.
57. อำนวย สันติชีวิน. 2547. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครระยองที่มีต่อการอนุรักษ์แม่น้ำระยอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 114 หน้า.
58. งามศรี พรหมชาติ. 2545. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร : กรณีศึกษาบ้านโป่ง ตำบลป่าไผ่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 100 หน้า.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ชุดที่

แบบสอบถาม

ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่
กรณีศึกษาหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้สำหรับนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ชาวไทย
2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติต่อผลกระทบอันเกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งก้นกรอง บุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ต่อสุขภาพ ระบบนิเวศ และทรัพยากรชายหาด ตลอดจนสำรวจการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่
3. ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามถือเป็นความลับ และใช้เฉพาะในงานวิจัยนี้เท่านั้น

คำชี้แจง : โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อ จำนวน 5 ตอน ตามความเป็นจริง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ชาวไทย

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 5 คำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวยุทธศาสตร์ที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นายทวีทรัพย์ แสงนุกภาพ

นิสิตปริญญาโท

สหสาขาวิชาการบริหารกิจการทางทะเล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่งเกี่ยวหาดบางแสนชาวไทย

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน เพียงหนึ่งคำตอบ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. ช่วงอายุ
 - อายุ 15 – 30 ปี อายุ 31 – 45 ปี
 - อายุ 46 – 60 ปี อายุ 60 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า
 - ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า ปริญญาโท หรือสูงกว่า
4. อาชีพ
 - ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน กิจการส่วนตัว
 - รับจ้าง / ค้าขาย นักเรียน / นักศึกษา อื่น ๆ
5. รายได้ (บาทต่อเดือน)
 - ต่ำกว่า 10,000 10,001 – 20,000 20,001 – 30,000
 - 30,000 ขึ้นไป
6. ถิ่นที่พักอาศัย
 - มีถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดชลบุรี ถิ่นที่พักอาศัยในจังหวัดอื่น ๆ
7. ความถี่ที่มาเที่ยวหาดบางแสน (ต่อปี)
 - มาเป็นครั้งแรก 2-4 ครั้ง มากกว่า 5 ครั้ง
8. ท่านมาเที่ยวหาดบางแสนกับบุคคลดังต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)
 - เพื่อน คู่สมรส หรือแฟน
 - พ่อแม่ บุตรหลานญาติพี่น้อง พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติพี่น้อง ซึ่งประกอบด้วย ผู้สูงอายุ หรือเด็ก
 - อื่น ๆ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่
 คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และกั้นกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาด					
1. การพบเห็นคนสูบบุหรี่ และกั้นกรองบุหรี่บริเวณ ชายหาดมีส่วนทำลายภาพลักษณ์การท่องเที่ยว คุณภาพ อากาศและสิ่งแวดล้อมของหาดบางแสน					
2. การสูบบุหรี่บริเวณชายหาดสร้างความรำคาญ และ ผลกระทบต่อสุขภาพต่อนักท่องเที่ยวคนอื่น					
3. ชายหาดที่ปราศจากควันบุหรี่ และกั้นกรองบุหรี่เป็น ชายหาดที่น่าท่องเที่ยว					
4. ทรัพยากรชายหาด คุณภาพอากาศ และความสะอาดเป็น สิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อชายหาดท่องเที่ยวทุกแห่ง					
ความรู้ในเรื่องการสูบบุหรี่ และกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด					
1. กั้นกรองบุหรี่เป็นหนึ่งในประเภทของขยะที่พบมาก ที่สุดบนชายหาดท่องเที่ยวหลายแห่งทั่วโลก					
2. ควันบุหรี่ส่งผลให้คุณภาพอากาศบริเวณชายหาดมี ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงเกินมาตรฐานคุณภาพ อากาศของประเทศไทย					
3. น้ำชะขยะจากกั้นกรองบุหรี่ ประกอบด้วยสารพิษ เช่น นิโคติน เมื่อปนเปื้อนในน้ำ และสัมผัสกับสารเคมีอาจทำ ให้เกิดอาการอาเจียน และเป็นพิษต่อระบบประสาท					
4. ปัจจุบันในหลายๆ ประเทศมีแนวทางลดจำนวนผู้สูบ บุหรี่และปัญหาขยะจากกั้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ด้วย การเก็บภาษี การกำหนดกฎหมาย บทลงโทษ ค่าปรับ และ การจำกัดพื้นที่สำหรับการสูบบุหรี่					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวยุคต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านความตระหนักต่อการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด					
1. ปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ และการสูบบุหรี่บริเวณชายหาดของนักท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่ควรเร่งหาแนวทางการแก้ไข เพราะจะส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อมชายหาด					
2. ท่านตระหนักถึงปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่ และเกิดความกังวลถึงผลกระทบที่จะเกิดต่อสิ่งแวดล้อม ความสะดวกของน้ำทะเล และความปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ					
3. ท่านวิตกกังวลว่าวันบุหรี่ จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของหาดบางแสน และสุขภาพของคนในครอบครัว					
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีความตระหนักต่อผลกระทบจากการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด และปัญหาขยะชายหาดจากก้นกรองบุหรี่					
ด้านการรับรู้ข่าวสารในเรื่องการสูบบุหรี่ และทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด					
1. ท่านรับรู้ และทราบข่าวสารถึงผลกระทบของปัญหาการสูบบุหรี่ หรือการทิ้งก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาก่อนหน้านี้แล้ว					
2. ท่านได้รับรู้ และทราบข่าวสารถึงมาตรการการแนวทางการลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจากก้นกรองบุหรี่บริเวณชายหาด ในชื่อ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”					
3. ท่านติดตามข่าวสารทิศทางแนวโน้มของปัญหา และผลการปฏิบัติของ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”					
4. ผู้ที่ทิ้งก้นกรองบุหรี่ หรือสูบบุหรี่ในบริเวณชายหาดที่ไม่ใช่พื้นที่ที่หน่วยงานราชการจัดไว้ให้ มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 1 แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ					

ตอนที่ 2 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของ นักท่องเที่ยวต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเห็นแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง					
1. ท่านเก็บขยะกันกรองบุหรี่ หรือขยะประเภทอื่น ๆ ตามแบบอย่างที่ท่านพบเห็นจากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ หรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น					
2. ท่านชื่นชม และสนับสนุนนักท่องเที่ยวที่ใช้จุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ แทนการสูบบุหรี่ และทิ้งกันกรองบุหรี่ บริเวณชายหาด					
3. ท่านเคยสังเกตเห็นนักท่องเที่ยวคนอื่นเป็นแบบอย่างของการเคารพกฎหมาย โดยใช้จุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ แทนการสูบบุหรี่ และทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด					
4. ท่านเคยสังเกตเห็นเจ้าหน้าที่เป็นแบบอย่างของการควบคุมรักษากฎหมายโดยจับผู้กระทำความผิดสูบบุหรี่ในบริเวณที่ไม่ได้รับอนุญาต หรือทิ้งกันกรองบุหรี่ลงบนชายหาด					
ด้านการมีอำนาจบังคับขอต่อผลกระทบอันเกิดจากการสูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด					
1. ท่านรู้สึกเต็มใจอย่างยิ่ง หากได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการลดปัญหาขยะชายหาดจากกันกรองบุหรี่					
2. การสูบบุหรี่ในพื้นที่ชายหาดที่มีกลุ่มคนอยู่จำนวนมาก และเป็นบริเวณที่ไม่ได้รับอนุญาต จะสร้างความรำคาญหรือกระทบต่อสุขภาพนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ได้					
3. การสูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่ลงบนพื้นที่ชายหาด ไม่ควรเป็นพฤติกรรมโดยปกติที่เคยชินซึ่งใคร ๆ ก็ทำได้					
4. ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า การเคารพกฎหมายโดยการสูบบุหรี่ในบริเวณที่กำหนดให้ หรือไม่ทิ้งกันกรองบุหรี่ลงบนชายหาด เป็นเรื่องของการมีอำนาจบังคับขอต่อสิ่งแวดล้อมทางหนึ่ง					

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวดังต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

การมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวดังต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่	ระดับ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ท่านมีส่วนในการลดปริมาณขยะชายหาดประเภทกันกรองบุหรี่ เช่น เก็บขยะชายหาด ใช้อุจ หรือตู้สูบบุหรี่ และทิ้งกันกรองบุหรี่เป็นที่ เป็นต้น					
2. ท่านมีส่วนในการแนะนำ และตักเตือนเมื่อพบเห็นบุคคลใกล้ชิด หรือนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ ที่สูบบุหรี่ หรือทิ้งกันกรองบุหรี่ลงบนชายหาด					
3. ท่านมีส่วนร่วมในการบอกกล่าว วรรณรงค์ หรือประชาสัมพันธ์ถึงมาตรการห้ามสูบบุหรี่ และทิ้งกันบุหรี่ลงบนชายหาดภายใต้ชื่อ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”					
4. ท่านมีส่วนในการรับผลประโยชน์จาก “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” เช่น ได้รับอากาศที่บริสุทธิ์ บรรยากาศในการท่องเที่ยวที่ดี ความสะอาดของชายหาด และคุณภาพของน้ำทะเลที่ปลอดภัยต่อกิจกรรมนันทนาการทางน้ำ					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ความคิดเห็น	ความคิดเห็น	
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านมีความคิดเห็นว่าการมีตู้สูบบุหรี่ หรือการกำหนดจุดสูบบุหรี่ถึงแม้จะเป็นวิธีโดยอ้อม แต่มีส่วนในการช่วยลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปริมาณของขยะประเภทกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด		
2. ท่านมีความคิดเห็นว่าการลดจำนวนผู้สูบบุหรี่ และปัญหาขยะจากกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด คือมีการจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวดังทุกคน		
3. ท่านมีความคิดเห็นที่ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” เป็นโครงการที่มีประโยชน์ไม่เพียงแต่การปกป้องทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมบริเวณชายหาด แต่ยังรวมถึงสุขภาพของนักท่องเที่ยวดังทุกคน		
4. ท่านมีความคิดเห็นที่ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” ควรมีต่อไป		

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน เพียงหนึ่งคำตอบ

ท่านมีความคิดเห็นว่าจะรกำหนดการสูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยง ในบริเวณหาดบางแสนในรูปแบบใด

- ห้ามสูบบุหรี่โดยเด็ดขาด ไม่ว่าจะเป็พื้นที่ที่หาดบางแสนบริเวณใดก็ตาม
- สามารถสูบได้ ในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด
- อนุญาตให้สูบได้

คำชี้แจง : โปรดเขียนแสดงความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านมีข้อเสนอ หรือแนวทางแก้ไขอื่นอย่างไรต่อปัญหาพฤติกรรมกาสูบบุหรี่ หรือกั๊งกันกรองบุหรี่บริเวณชายหาด (ตัวอย่างเช่น การควบคุมห้ามไม่ให้จำหน่ายบุหรี่ในบริเวณชายหาด)

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นต่อ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” ว่าควรมีข้อที่ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

(ตอบคำถามได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- บริเวณที่ตั้งจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่อยู่ในบริเวณที่พบเห็นได้ยาก
- บริเวณที่ตั้งจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่มีระหว่างทางห่างเกินไป
- บริเวณที่ตั้งจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่อยู่อีกฝั่งถนน ทำให้เกิดความไม่สะดวก
- ป้ายแสดงจุดสูบบุหรี่ไม่เด่นชัด
- บริเวณที่ตั้งจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่รกรุงรังขาดการดูแลความสะอาด
- ผู้สูบบุหรี่มีอุปกรณ์ชำรุดเสียหาย (เครื่องฟอกอากาศ, กระจกบานประตูแตก)
- จำนวนจุดสูบบุหรี่ หรือผู้สูบบุหรี่มีจำนวนน้อย
- มีขยะประเภทอื่นในกระถางปูนที่เขี่ยบุหรี่ ภายในผู้สูบบุหรี่ หรือจุดสูบบุหรี่

2.1 โปรดระบุ แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมอื่น ๆ ต่อ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่” ที่ท่านมีความเห็นว่าควรปรับปรุง

.....

.....

ตอนที่ 5 คำถามเพิ่มเติมสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่บริเวณชายหาด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน เพียงหนึ่งคำตอบ ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ชนิดของบุหรี่ส่วนใหญ่ที่ท่านเลือกสูบเป็นประจำ

- บุหรี่ซอง ชนิดของบุหรี่อื่น ๆ (ยาสูบ, ซิการ์)

2. เวลาเฉลี่ยที่นักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ที่หาดบางแสน

- เฉลี่ย 1-2 ชั่วโมง เฉลี่ย 3-4 ชั่วโมง เฉลี่ย มากกว่า 5 ชั่วโมง

3. จำนวนครั้งการสูบบุหรี่ ขณะที่นักท่องเที่ยวมาหาดบางแสน

- จำนวน 1-2 ครั้ง จำนวน 3-4 ครั้ง จำนวนมากกว่า 5 ครั้ง

4. บริเวณการสูบบุหรี่ โดยส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวหาดบางแสน

- บริเวณจุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ของ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”
 บริเวณเก้าอี้ผ้าใบ หรือแนวชายหาด บริเวณริมถนน หรือทางเดินริมชายหาด
 บริเวณอื่น ๆ

5. บริเวณการทิ้งก้นกรองบุหรี่ โดยส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวหาดบางแสน

- ที่เขี่ยบุหรี่ตามจุดสูบบุหรี่ หรือตู้สูบบุหรี่ของ “โครงการชายหาดปลอดบุหรี่”
 พื้นหาดทราย พื้นที่สาธารณะอื่น ๆ (ถนน, ทางเดิน)
 ที่เขี่ยบุหรี่บริเวณอื่น ๆ (ขวดพลาสติก หรือขวดแก้วที่ทำขึ้นเอง ถึงขยะ ร้านอาหาร)

6. ความถี่การใช้จุด หรือตู้สูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวหาดบางแสน

- ทุกครั้งที่สูบบุหรี่ ใช้เป็นบางครั้ง ไม่เคยใช้เลย

ภาคผนวก ข
ข้อมูลผลการวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตารางที่ ข1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของ
นักท่องเที่ยวยุคต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่

Descriptive Statistics			
	N	Mean	Std. Deviation
Atti1	400	4.35	.702
Atti2	400	4.48	.617
Atti3	400	4.59	.568
Atti4	400	4.61	.591
Know11	400	4.29	.657
Know12	400	4.38	.694
Know13	400	4.38	.705
Know14	400	4.32	.733
Awareness1	400	4.46	.570
Awareness2	400	4.49	.584
Awareness3	400	4.45	.603
Awareness4	400	4.52	.553
News1	400	3.51	.759
News2	400	3.38	.750
News3	400	3.34	.810
News4	400	3.61	.831
Model1	400	3.41	.790
Model2	400	4.45	.677
Model3	400	3.47	.791
Model4	400	2.64	.613
Consci1	400	4.51	.557
Consci2	400	4.56	.549
Consci3	400	4.54	.578
Consci4	400	4.60	.529
Partici1	400	2.81	.803
Partici2	400	2.72	.549
Partici3	400	2.71	.566
Partici4	400	4.19	.841

ตารางที่ ข2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจำนวน 400 คน

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	400	99.8
	Excluded ^a	1	.2
	Total	401	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			
Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items	
.861	.867	28	

ตารางที่ ข3 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างเพศ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาด ปลอดภัย ด้วยวิธี T-test

Group Statistics										
		เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean				
SumParticipate		ชาย	167	3.18	.373	.029				
		หญิง	233	3.07	.452	.030				
Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Sum Participate	Equal variances assumed	3.338	.068	2.396	398	.017	.102	.043	.018	.186
	Equal variances not assumed			2.472	390	.014	.102	.041	.021	.183

ตารางที่ ข4 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างช่วงอายุ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการ
ชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
อายุ 15-30 ปี	237	3.15	.396	.026	3.10	3.20
อายุ 31-45 ปี	94	3.12	.335	.035	3.05	3.19
อายุ 46-60 ปี	62	3.10	.445	.056	2.99	3.21
อายุ 61 ปีขึ้นไป	7	2.00	.707	.267	1.35	2.65
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16
ANOVA						
SumParticipate						
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
Between Groups	9.021	3	3.007	19.071	.000	
Within Groups	62.443	396	.158			
Total	71.465	399				
Post Hoc Test						
Dependent Variable: SumParticipate (Scheffe)						
(I) อายุ	(J) อายุ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
					Lower Bound	Upper Bound
อายุ 15-30 ปี	อายุ 31-45 ปี	.031	.048	.937	-.10	.17
	อายุ 46-60 ปี	.050	.057	.854	-.11	.21
	อายุ 60 ปีขึ้นไป	1.151	.152	.000	.72	1.58
อายุ 31-45 ปี	อายุ 15-30 ปี	-.031	.048	.937	-.17	.10
	อายุ 46-60 ปี	.019	.065	.994	-.16	.20
	อายุ 60 ปีขึ้นไป	1.120	.156	.000	.68	1.56
อายุ 46-60 ปี	อายุ 15-30 ปี	-.050	.057	.854	-.21	.11
	อายุ 31-45 ปี	-.019	.065	.994	-.20	.16
	อายุ 60 ปีขึ้นไป	1.101	.158	.000	.66	1.55
อายุ 60 ปีขึ้นไป	อายุ 15-30 ปี	-1.151	.152	.000	-1.58	-.72
	อายุ 31-45 ปี	-1.120	.156	.000	-1.56	-.68
	อายุ 46-60 ปี	-1.101	.158	.000	-1.55	-.66

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ตารางที่ ข5 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
ประถมศึกษา	4	3.00	.204	.102	2.68	3.32
มัธยมศึกษา หรือเทียบเท่า	57	3.07	.411	.054	2.96	3.18
ปริญญาตรี หรือเทียบเท่า	290	3.13	.437	.026	3.08	3.18
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	49	3.09	.367	.052	2.99	3.20
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16
ANOVA						
SumParticipate						
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
Between Groups	.260	3	.087	.483	.695	
Within Groups	71.205	396	.180			
Total	71.465	399				

ตารางที่ ข6 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างอาชีพ และระดับการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
ข้าราชการ / รัฐวิสาหกิจ	52	3.19	.377	.052	3.08	3.29
พนักงานเอกชน	233	3.11	.451	0.030	3.05	3.17
กิจการส่วนตัว	27	3.00	.523	.101	2.79	3.21
รับจ้าง / ค้าขาย	48	3.11	.305	.044	3.03	3.20
นักเรียน / นักศึกษา	34	3.15	.337	.058	3.04	3.27
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	2.75	.354	.177	2.19	3.31
ประกอบอาชีพอิสระ (Freelance)	2	3.25	.354	.250	.07	6.43
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16

ตารางที่ 6ข (ต่อ)

ANOVA					
SumParticipate					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.254	6	.209	1.170	.322
Within Groups	70.211	393	.179		
Total	71.465	399			

ตารางที่ ข7 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างรายได้ และการมีส่วนร่วมต่อโครงการ
ชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
ต่ำกว่า 10,000 บาท	59	3.12	.349	.045	3.03	3.21
10,000 – 20,000 บาท	181	3.14	.428	.032	3.08	3.21
20,001 – 30,000 บาท	119	3.10	.430	.039	3.02	3.18
30,000 บาท ขึ้นไป	41	3.04	.481	.075	2.89	3.19
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16

ANOVA					
SumParticipate					
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	.381	3	.127	.708	.548
Within Groups	71.084	396	.180		
Total	71.465	399			

ตารางที่ ข8 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างถิ่นที่พักอาศัย และการมีส่วนร่วมต่อ
โครงการชายหาดปลอดบุหรี่ ด้วยวิธี T-test

Group Statistics					
	ถิ่นที่พักอาศัย	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
SumParticipate	มีถิ่นที่พักอาศัย ในจังหวัดชลบุรี	128	3.12	.373	.033
	จังหวัดอื่น ๆ	272	3.11	.446	.027

ตารางที่ 8ข (ต่อ)

Independent Samples Test										
		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
Sum Participate	Equal variances assumed	1.730	.189	.177	398	.860	.008	.045	-.081	.097
	Equal variances not assumed			.189	293	.850	.008	.043	-.076	.092

ตารางที่ ๗๑ ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างจำนวนครั้งในการมาเที่ยวชายหาดบางแสน (ต่อปี) และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
มาเป็นครั้งแรก	71	3.21	.366	.043	3.12	3.29
จำนวน 2-4 ครั้ง	198	3.09	.455	.032	3.03	3.16
จำนวนมากกว่า 5 ครั้ง	131	3.10	.398	.035	3.03	3.17
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16
ANOVA						
SumParticipate						
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
Between Groups	.733	2	.367	2.057	.129	
Within Groups	70.732	397	.178			
Total	71.465	399				

ตารางที่ ข10 ผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนระหว่างบุคคลโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวพามาด้วย และการมีส่วนร่วมต่อโครงการชายหาดปลอดภัย ด้วยวิธี One Way ANOVA (F-test)

Descriptive						
SumParticipate						
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean	
					Lower Bound	Upper Bound
เพื่อน	252	3.12	.415	.026	3.07	3.17
คู่สมรส หรือแฟน	42	3.10	.308	.047	3.01	3.20
พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติพี่น้อง	35	3.08	.644	.109	2.86	3.30
พ่อแม่ บุตรหลาน ญาติพี่น้อง ที่ ประกอบด้วย ผู้สูงอายุ หรือเด็ก	62	3.13	.394	.050	3.02	3.23
คนเดียว	9	3.17	.306	.102	2.93	3.40
Total	400	3.12	.423	.021	3.07	3.16
ANOVA						
SumParticipate						
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	
Between Groups	.089	4	.022	.123	.974	
Within Groups	71.376	395	.181			
Total	71.465	399				

ตารางที่ 11 ข ข้อมูลผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression coefficient) และความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity)

Model Summary						
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate		
1	.319 ^a	.102	.100	.402		
2	.373 ^b	.139	.135	.394		
3	.385 ^c	.148	.142	.392		
4	.401 ^d	.161	.152	.390		
a. Predictors: (Constant), SumKnowledge						
b. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel						
c. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel, SumConsciousness						
d. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel, SumConsciousness, SumNews						
ANOVA ^a						
Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	7.277	1	7.277	45.123	.000 ^b
	Residual	64.188	398	.161		
	Total	71.465	399			
2	Regression	9.939	2	4.969	32.065	.000 ^c
	Residual	61.526	397	.155		
	Total	71.465	399			
3	Regression	10.602	3	3.534	22.994	.000 ^d
	Residual	60.863	396	.154		
	Total	71.465	399			
4	Regression	11.498	4	2.875	18.935	.000 ^e
	Residual	59.967	395	.152		
	Total	71.465	399			
a. Dependent Variable: SumParticipation						
b. Predictors: (Constant), SumKnowledge						
c. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel						
d. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel, SumConsciousness						
e. Predictors: (Constant), SumKnowledge, SumModel, SumConsciousness, SumNews						

ตารางที่ 11ข (ต่อ)

Coefficients ^a								
Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	2.064	.158		13.069	.000		
	SumKnowledge	.242	.036	.319	6.717	.000	1.000	1.000
2	(Constant)	1.577	.194		8.114	.000		
	SumKnowledge	.200	.037	.264	5.451	.000	.925	1.082
	SumModel	.191	.046	.201	4.144	.000	.925	1.082
3	(Constant)	1.255	.248		5.064	.000		
	SumKnowledge	.153	.043	.202	3.565	.000	.669	1.494
	SumModel	.194	.046	.204	4.224	.000	.924	1.083
	SumConsciousness	.113	.054	.114	2.077	.038	.713	1.403
4	(Constant)	1.139	.251		4.538	.000		
	SumKnowledge	.147	.043	.193	3.420	.001	.666	1.501
	SumModel	.122	.055	.128	2.230	.026	.648	1.544
	SumConsciousness	.134	.055	.135	2.449	.015	.695	1.439
	SumNews	.088	.036	.137	2.430	.016	.673	1.486

a. Dependent Variable: SumParticipation

ภาคผนวก ค
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง ปี พ.ศ. 2558
(หมวดที่ 3 การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง หมวดที่ 4 พนักงานเจ้าหน้าที่
และหมวดที่ 5 บทลงโทษ)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หมวด ๓
การคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่ปรากฏว่าบุคคลใดก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้นระงับการกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้นเป็นการชั่วคราวตามความเหมาะสม

เมื่อได้มีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเห็นว่ากรกระทำหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งนั้น อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายแจ้งประสานงานหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องนั้นโดยมิชักช้าเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามอำนาจหน้าที่ต่อไป เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะทำให้ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีความเสียหายเพิ่มขึ้น หรือไม่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าว ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณดังกล่าว ในการนี้ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายอาจกำหนดวิธีการและระยะเวลาดำเนินการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บุคคลตามวรรคหนึ่งดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งในบริเวณนั้นด้วยก็ได้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบหรือเกี่ยวข้องหรือกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือเมื่อความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ระงับสิ้นไปแล้ว ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายพิจารณายกเลิกคำสั่งที่ออกตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้คงสภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณหนึ่งบริเวณใดเป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า หรือมีได้อยู่ในกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินของบุคคลใดซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๓ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่ป่าชายเลนอนุรักษ์แนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ดินที่ป่าชายเลนหรือป่าชายเลนอนุรักษ์อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติหรือป่าให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของอธิบดีกรมป่าไม้ตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือกฎหมายว่าด้วยป่าไม้เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิบดี

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์ในการสงวน การอนุรักษ์ และการฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่มีใช้พื้นที่ป่าชายเลนตามมาตรา ๑๘ ให้สภาพธรรมชาติและมีสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๑) พื้นที่ที่มีทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอยู่ในสภาพสมบูรณ์อันสมควรสงวนไว้ให้คงอยู่ในสภาพทางธรรมชาติเดิม

(๒) พื้นที่ที่เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์และพืชตามสภาพทางธรรมชาติที่สมบูรณ์

(๓) พื้นที่ที่มีความสำคัญด้านระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งอันควรแก่การอนุรักษ์

พื้นที่ที่กำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นพื้นที่ที่มีได้อยู่ในเขตอนุรักษ์ หรือเขตที่ได้รับอนุญาตให้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตามกฎหมายว่าด้วยการประมง การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๒๓ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตพื้นที่คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแนบท้ายกฎกระทรวงด้วย

มาตรา ๒๑ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง และป้องกันความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่จะใช้มาตรการในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

การออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ต้องมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายกฎกระทรวงและต้องกำหนดมาตรการดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจส่งผลหรือก่อให้เกิดปัญหาในการกัดเซาะชายฝั่งเพิ่มขึ้น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินการกับสิ่งก่อสร้างหรือกิจกรรมที่ได้ดำเนินการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดก่อนที่จะมีการออกกฎกระทรวง โดยจะกำหนดให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือให้ระงับการดำเนินกิจกรรม หรือรื้อถอนสิ่งก่อสร้างที่ส่งผลกระทบต่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยได้รับค่าชดเชยตามความเหมาะสม

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่อยู่ภายในแนวเขตพื้นที่ที่ประกาศกำหนด

(๔) กำหนดมาตรการอื่นใดตามที่เห็นสมควรเพื่อป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอาจถูกทำลายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงเข้าขั้นวิกฤติ หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่า มีความจำเป็นอย่างอื่นที่จะต้อง

ให้รัฐมนตรีเสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้าเพื่อขออนุมัติใช้มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ตามมาตรา ๒๓ และกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้ดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวตามความจำเป็น และเหมาะสมเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นนั้น

เมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รายละเอียดเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครอง และกำหนด ระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุ้มครองดังกล่าว ในกรณีที่มีความจำเป็นอาจกำหนดให้มีแผนที่แสดงแนวเขต พื้นที่ที่จะใช้มาตรการคุ้มครองด้วยก็ได้

การขยายระยะเวลาตามประกาศในวรรคสอง ให้กระทำได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๓ การกำหนดมาตรการคุ้มครองตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๒ ให้กำหนดในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๑) ห้ามดำเนินกิจกรรมหรือกระทำการใด ๆ ที่อาจเป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

(๒) กำหนดมาตรการในการสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งตามความเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

(๓) กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติหรือมิให้กระทบกระเทือนต่อระบบนิเวศตามธรรมชาติ

(๔) กำหนดมาตรการในการคุ้มครองชายหาดเพื่อประโยชน์สาธารณะ

(๕) กำหนดมาตรการคุ้มครองอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรและเหมาะสมแก่สภาพพื้นที่นั้น

หมวด ๔

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๒๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) ตรวจสอบสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเน้นซ้ำกว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยกย้าย ชุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๓) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

ราชกิจจานุเบกษา คำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง (ตอนพิเศษ)
เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งบริเวณชายหาด ปี พ.ศ. 2560

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

คำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ที่ ๑๐๖๔/๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด
 ในท้องที่ชายหาดบานชื่น อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
 ท้องที่ชายหาดแหลมเสด็จ อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี
 ท้องที่ชายหาดแสงจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
 ท้องที่ชายหาดบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
 ท้องที่ชายหาดถ้ำพัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
 ท้องที่ชายหาดทรายแก้ว อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี
 ท้องที่ชายหาดดงตาล พัทยา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
 ท้องที่ชายหาดชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
 ท้องที่ชายหาดหัวหิน ชายหาดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
 ท้องที่ชายหาดทรายรี อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร
 ท้องที่ชายหาดบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ท้องที่ชายหาดโฉลกบ้านเก่า เกาะเต่า อำเภอเกาะพะงัน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
 ท้องที่ชายหาดปลายทราย อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
 ท้องที่ชายหาดชลาทัศน์ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา
 ท้องที่ชายหาดवासูกรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
 ท้องที่ชายหาดป่าตอง อำเภอกระบุรี จังหวัดภูเก็ต
 ท้องที่ชายหาดเกาะไข่นอก ชายหาดเกาะไข่นอก อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา
 ท้องที่ชายหาดเขาหลัก อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา
 ท้องที่ชายหาดพระแอะ อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่
 ท้องที่ชายหาดคลองดาว ชายหาดคอกวาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่
 ท้องที่ชายหาดสำราญ อำเภอหาดสำราญ จังหวัดตรัง

โดยที่เป็นการสมควร เพื่อเป็นการคุ้มครอง สงวน อนุรักษ์ พินิจ บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด ตามแนวชายฝั่งทะเล และพื้นที่ทางทะเลโดยรอบมิให้ได้รับความเสียหายหรือได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง จากการสูบบุหรี่และการทิ้งกันบูหรี่ ขยะมูลฝอย ต่าง ๆ หรือการกระทำใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการทำลาย หรือทำให้เกิดอันตราย ต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ให้ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งของประเทศ รวมทั้งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของชุมชนหรือประชาชนบริเวณชายหาด หากปล่อยให้เนิ่นช้า ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจะได้รับความเสียหายเพิ่มขึ้นยากที่จะฟื้นฟูให้กลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จึงมีคำสั่งกำหนดมาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด เพื่อระงับความเสียหายอย่างร้ายแรงบริเวณท้องที่ชายหาด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำสั่งนี้

“แนวชายฝั่งทะเล” หมายความว่า แนวที่น้ำทะเลขึ้นสูงสุดตามปกติของธรรมชาติ

“ชายหาด” หมายความว่า พื้นที่ในแนวที่น้ำทะเลขึ้นสูงสุดตามปกติทางธรรมชาติจนถึงแนวที่น้ำทะเลลดต่ำสุดตามปกติทางธรรมชาติ และให้หมายความรวมถึงบริเวณพื้นที่ซึ่งเป็นพื้นที่หาดทรายหรือพื้นที่ซึ่งอยู่ติดกับชายหาด ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่สงวนไว้ให้ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ ๒ ห้ามมิให้บุคคลหรือนิติบุคคลใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ในบริเวณชายหาดตามแนวชายฝั่งทะเล ดังต่อไปนี้

(๑) สูบบุหรี่ปริหรือทิ้งกันบุหรี่ปริ บริเวณชายหาด เว้นแต่เป็นการสูบบุหรี่ปริหรือทิ้งกันบุหรี่ปริในบริเวณพื้นที่หรือในสถานที่ที่เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานราชการได้จัดไว้

(๒) เเท ทิ้ง ระบายของเสีย ขยะมูลฝอย หรือวัสดุที่มีลักษณะเป็นพลาสติก โฟม ของเสีย กระจก เศษอาหาร หรือผ้า น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล สารแขวนลอย คราบน้ำมัน สารปนเปื้อน มูลสัตว์ ซากสัตว์ มลภาวะ หรือสิ่งต่าง ๆ เว้นแต่ได้ดำเนินการ เเท ทิ้ง หรือระบายในบริเวณพื้นที่ หรือในสถานที่ที่เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานราชการได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือได้ดำเนินการตามกระบวนการหรือมาตรฐานที่ทางราชการกำหนด

(๓) กระทำการใด ๆ อันส่งผลหรืออาจส่งผลให้ชายหาดได้รับความเสียหาย

ข้อ ๓ การดำเนินการตามคำสั่งนี้มีให้ใช้บังคับกับการปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง พื้นฟู อนุรักษ์ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือเป็นการศึกษาและวิจัยทางวิชาการ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจาก อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง หรือการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการดำเนินการอันเกี่ยวกับโครงการของรัฐ เพื่อประโยชน์ต่อสาธารณะหรือการดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ

ข้อ ๔ การดำเนินการตามคำสั่งนี้ มอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อป้องกัน ควบคุม และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น หรืออาจจะเกิดขึ้น

ข้อ ๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๕๘ ดำเนินการภายใต้คำสั่งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ภายในท้องที่ที่ตนรับผิดชอบ

หน้า ๒๔
เล่ม ๑๓๔ ตอนพิเศษ ๒๖๙ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ข้อ ๖ พื้นที่หรือระยะแนวเขตของชายหาดที่อยู่ภายใต้บังคับของคำสั่งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนที่แนบท้ายคำสั่งนี้

ข้อ ๗ คำสั่งนี้ให้มีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป โดยให้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาสองปี

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

จตุพร บุรุษพัฒน์

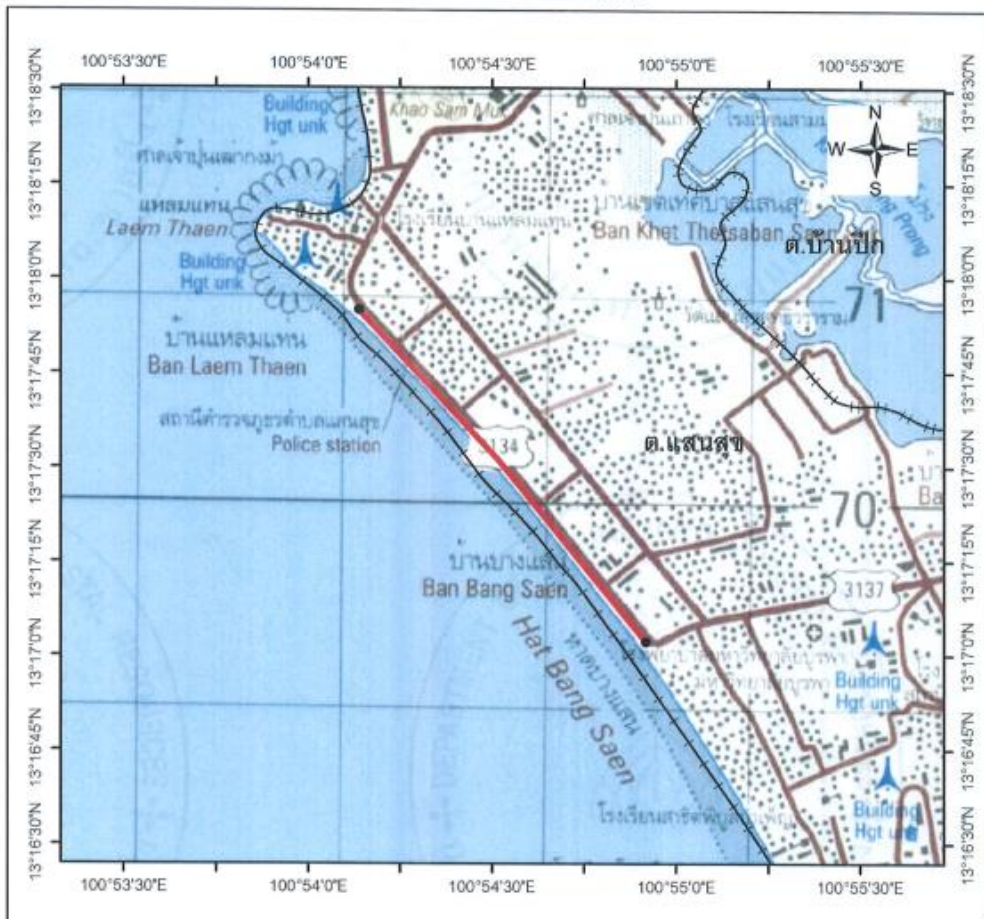
อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

แผนที่ท้ายคำสั่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 ที่ ๖๐๖๒๕๖๐
 เรื่อง มาตรการคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งบริเวณชายหาด
 ในท้องที่ชายหาดบางแสน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

DATUM WGS ๑๙๘๔ มาตรฐาน ๑:๒๕,๐๐๐

เครื่องหมาย

● จุดที่กำหนด

— ระยะเวลาเขตกำหนดมาตรการ

☐ เขตตำบล

พิกัดที่กำหนด

จุดที่ ๑) ๑๓°๑๗'๕๕.๐๒" เหนือ ๑๐๐°๕๖'๔๒.๒๔" ตะวันออก
 จุดที่ ๒) ๑๓°๑๗'๒๒.๒๕" เหนือ ๑๐๐°๕๕'๕๕.๐๔" ตะวันออก

หมายเหตุ: รวมทั้งสิ้นแนวชายหาด ทั้งหมดลงไปในทะเล จนถึงแนวน้ำองศาสุดตามธรรมชาติ

(นายสิรภพ ขุนเพชร)
 หัวหน้ากลุ่มนิติการ

(นายโสภณ ทองดี)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ภาคผนวก ง
รูปภาพที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

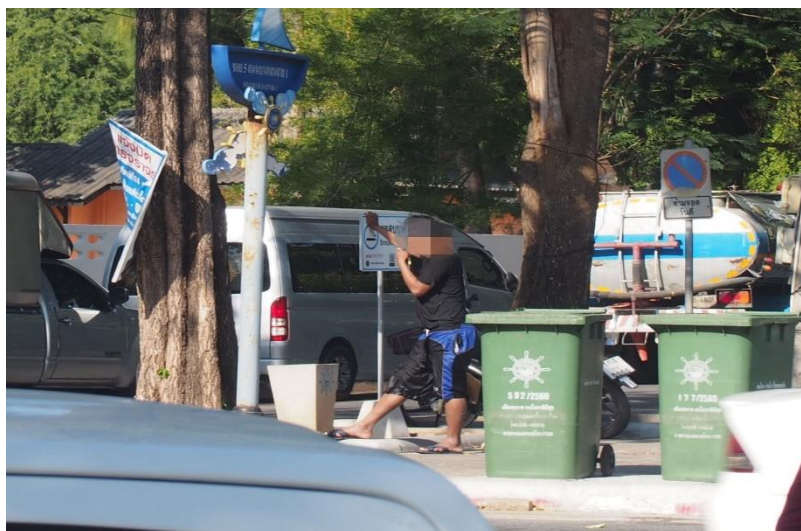
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาพที่ ง1 พฤติกรรมการใช้ตู้สูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวบริเวณวงเวียนบางแสน
 ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (23 พฤศจิกายน 2562)

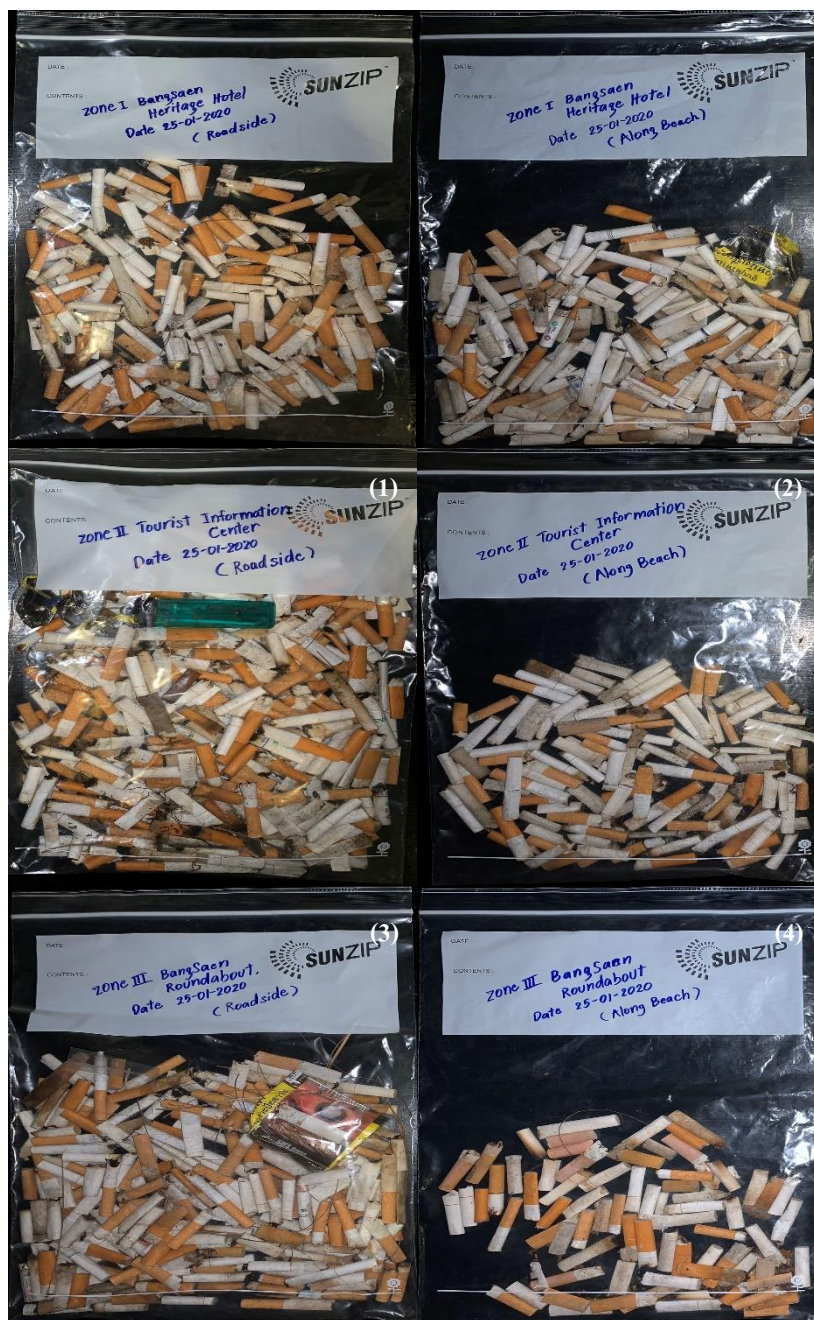
ภาพที่ ง2 พฤติกรรมการใช้ตู้สูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวบริเวณหน้าศูนย์บริการ
 นักท่องเที่ยวหาดบางแสน
 ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (7 ธันวาคม 2562)

ภาพที่ ๓3 พฤติกรรมการใช้จุดสูบบุหรี่ของนักท่องเที่ยวบริเวณริมถนน
ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (7 ธันวาคม 2562)

ภาพที่ ๓4 พฤติกรรมการบุหรี่ยของนักท่องเที่ยว
(1) บริเวณริมชายหาด (2) บริเวณเก้าอี้ผ้าใบ
ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุภาพ (28 ธันวาคม 2562)

ภาพที่ ๖5 ตัวอย่างจำนวนขยะประเภทก้นกรองบุหรี่ บริเวณหาดบางแสน

- (1) บริเวณทางเดินริมหาด และถนน (2) บริเวณแนวชายหาด จำแนกตามบริเวณตู้สูบบุหรี่ที่ 1
 (3) บริเวณทางเดินริมหาด และถนน (4) บริเวณแนวชายหาด จำแนกตามบริเวณตู้สูบบุหรี่ที่ 2
 (5) บริเวณทางเดินริมหาด และถนน (6) บริเวณแนวชายหาด จำแนกตามบริเวณตู้สูบบุหรี่ที่ 3

ที่มา : ทวีทรัพย์ แสงนุกภาพ (25 มกราคม 2563)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นายทวีทรัพย์ แสงนุภาพ

วัน เดือน ปี เกิด

11 กุมภาพันธ์ 2537

สถานที่เกิด

กรุงเทพมหานคร

วุฒิการศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY